

Σ' αυτό το τεύχος

Το 2005, ο Θεός και η σοφία	3
Το μήνυμα από το τσουνάμι	5
Η Ευθύνη μας για Ιεραποστολή στο Κατά Μάρκον Ευαγγέλιο	8
Ο Εθνικισμός και η Προγονολατρεία	11
Η παρουσία μου θέλει ελθεί μετά σου	13
Το ποτάμι αντικαθιστά τη θάλασσα	14
Ο Καλβίνος και το κήρυγμα	16
Γυναικείες Αντιθέσεις	20
Εμπόδια κατά της νικηφόρου ζωής	22
Η νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου	24
Παγκόσμιο Ιεραποστολικό Συνέδριο στην Ελλάδα	27

ΣΚΕΨΕΙΣ

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΛΕΟΝ

Ολόκληρη η ανθρωπότητα συγκλονίστηκε όταν μέσα σε μία στιγμή έμαθε τα νέα της καταστροφής στην νοτιοανατολική Ασία. Ο σεισμός και το παλιμορικό κύμα που επακολούθησε, έφεραν τον θάνατο και την καταστροφή στην περιοχή ενώ τα θύματα τελικά θα φτάσουν τα 300.000.

Οι άνθρωποι αυτοί δεν είχαν φταίξει σε τίποτα και δεν έκαναν τίποτα άλλο παρά τη δουλειά τους ή τις διακοπές τους. Γιατί χάθηκαν; Η πιο πρόχειρη απάντηση που θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς είναι ότι η γη έχει δυνάμεις που συχνά εμφανίζονται μπροστά μας και μας τρομάζουν: οι πλημμύρες και οι ξηρασίες, τα ηφαιστεια και οι σεισμοί, τα τσουνάμι και οι τρομερές τρικυμίες, οι χιονοθύελλες και οι κυκλώνες, αυτές και άλλες τόσες ποικιλίες φυσικών καταστροφών που απειλούν ή καταστρέφουν τόσες και τόσες ανθρώπινες ζωές. Υπάρχουν όλα αυτά στη φύση, στον κόσμο όπου ζούμε, και αν νομίζουμε ότι με τις ικανότητές μας και την εξυπνάδα μας και την τεχνολογία μας κατορθώσαμε να δαμάσουμε όλα αυτά πέφτουμε έξω, γιατί οι ρωγμές στο οικοδόμημα των ικανοτήτων μας είναι πολλές και αποδεικνύονται συνεχώς από την ειδησεογραφία. Αλλά και αυτή η απάντηση δεν ικανοποιεί πλήρως, επειδή αναρωτιόμαστε πολλοί γιατί ο Θεός δεν ελέγχει αυτήν την κατάσταση και αφήνει τις ζωές να χάνονται. Αλλά ο Θεός έθεσε τους κανόνες στην γη και τον τρόπο λειτουργίας της. Με την αμαρτία που εισήλθε στη ζωή μας, οι κανόνες γύρισαν και προξενούν καταστροφή, είναι η

αγωνία της φύσεως που συνεχίζεται μέχρι σήμερα «επειδή εξεύρομεν ότι πάσα η κτίσις συστενάζει και συναγωνιά έως του νυν» και μαζί της οι άνθρωποι οι οποίοι «στενάζομεν εν εαυτοίς περιμένοντες την υιοθεσίαν».

Στο παντοτινά επίκαιρο βιβλίο του Ιώβ διαβάζουμε ότι ο Θεός στο τέλος, απαντά στον πολύπαθο Ιώβ που έχει πλέον απελπιστεί με τις εξηγήσεις που δίνουν οι φίλοι του, με ένα καταγιοσμό όχι απαντήσεων, αλλά ερωτήσεων. Και μέσα σε αυτές τον ερωτά «τις συνέκλεισε την θάλασσα με θύρας, ότε εξορμώσα εξήλθεν εκ μήτρας;» «και είπα στην θάλασσα έως αυτού θέλεις έρχεσθαι και δεν θέλεις υπερβή και εδώ θέλει συντριβέσθαι η υπερηφανία των κυμάτων σου;». Η θάλασσα λειτουργεί πλέον έτσι.

Η γη όλη έχει αυτές τις προδιαγραφές οι οποίες είναι κάποτε καταστροφικές και δεν αλλάζουν. Ας προσπαθήσουμε τουλάχιστον ο δυτικός κόσμος που έχει την τεχνολογία και τους επιστήμονες, να μειώσουμε τις απώλειες. Και αυτό όμως δεν είναι εύκολο. Τα στοιχεία της φύσεως θα συνεχίσουν να μας απειλούν για πάντα.

Για πάντα;

Όχι!

Αν ανοίξουμε το βιβλίο της Αποκαλύψεως θα διαβάσουμε ότι στο τέλος, και αφού η θάλασσα στην τελική καταμέτρηση δώσει τους νεκρούς της (20,13) για να κριθούν, τότε παρουσιάζεται μπροστά στα έκπληκτα μάτια του Ιωάννη ο καινούργιος ουρανός και η καινούργια γη, γιατί ο πρώτος ουρανός και η πρώτη γη παρήλθαν. Και εκεί η θάλασσα, που τόσο τρομοκρατούσε τους εβραίους, το σύμβολο της αδυναμίας τους και της φοβίας τους, «η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον» (21,1).

Δεν ξέρω αν υπάρχει κυριολεξία εδώ, ή αν μόνο η καταστροφική θάλασσα εξαφανιστεί, αλλά η θάλασσα που έχει προξενήσει τόσο πόνο και καταστροφή δεν υπάρχει πλέον στην ουράνια βασιλεία.

Η μόνη ελπίδα να απολαύσεις έναν τόπο χωρίς φόβο, με ασφάλεια και ειρήνη είναι η πίστη στον Ιησού Χριστό, τον Σωτήρα του κόσμου. Όπως αντιλαμβανόμαστε κάθε μέρα, ασφάλεια δεν υπάρχει ούτε για τους πλούσιους, ούτε για τους φτωχούς, ούτε για τους μορφωμένους, ούτε για τους αμόρφωτους, ούτε για τους ανθρώπους που ζουν στον πόλεμο, ούτε για εκείνους που ζουν σε συνθήκες ειρήνης. Παραμονεύει ο αφνίδιος όλεθρος, η φυσική καταστροφή, το ατύχημα, η αρρώστια. Αν ξεφύγεις από όλα αυτά, και σου το εύχομαι, πρόσεξε να είσαι έτοιμος μπροστά στον Θεό, εκείνη την ημέρα, να ξεφύγεις από την οργή Του και την αιώνια τρικυμία και το αιώνιο τσουνάμι, μετανοώντας –τόρα όμως- και πιστεύοντας ειλικρινά στον Χριστό, που γεννήθηκε πέθανε και αναστήθηκε για μένα και για σένα, που λέει με αγάπη και υπομονή «εσταυρώθην δι' εσέ, ω αμαρτωλέ ελθέ».

ΑΣΤΗΡ

της

ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Εκδίδεται από το 1858

"Πάντα δοκιμάζετε
το καλόν κατέχετε"

Α' Θεσσ. 5: 21

www.gec.gr/astir

Λεωφ. Αμαλίας 50, 105 58 Αθήνα
Τηλ.: 210 3231079 – Fax: 210 3316 577
email: astir@gec.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ:
Ιωάννης Τσεβάς

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Μιχ.Δ.Καλοποθάκης (1858-1911)

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΕΚΔΟΤΕΣ:
Δημ. Μ. Καλοποθάκης (1911-1946)
Μιχ. Β. Κυριακάκης (1946-1989)
Γ. Τασσόγλου (1989-1990)
Φ. Β. Καμπούροπουλος (1991-2002)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ:

Τιμ. Αναστασιάδης, Ιωάν. Εμμανουήλ,
Παν. Καναρτζής, Αντ. Κουλούρης,
Μελ. Μελετιάδης, Ευαγ. Μήτσος,
Παρ. Παπαγεωργίου, Ιω. Σακινίδου,
Ιωάν. Τσεβάς

ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ:

Σειράς «Λόγος»: Γ. Αδάμ
Σειράς «Παλαιά Διαθήκη»: Παν. Καναρτζής
Σειράς «Καινή Διαθήκη»: Στ. Δελιγιάννης
Ειδικών αφιερωμάτων: Μελ. Μελετιάδης
Ποίηση, Προσευχές: Λιλ. Βαλαή

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ: Γιάννης Εμμανουήλ

ΔΙΕΚΤΗΡΙΑΚΩΣ: Γιώργος Σώκος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Μαίρη Αλγάλια
Λεωφ. Αμαλίας 50 - 105 58 Αθήνα
ΑΡΙΘΜ. ΛΟΓ. ΤΡΑΠΕΖΑΣ ALPHA:
149-00-2786-004611 (Ι. Εμμανουήλ)

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

Θεσ/νίκης: Δημήτρης Σοφός
Κατερίνης: Πάρις Παπαγεωργίου
Κέρκυρας: Βέτα Παντελιού
Χαλκίδας: Ζαχαρίας Αναστασιάδης
Βοστώνης: Τάκης Τσανικλίδης

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Εσωτερικό & Κύπρος € 10
Ευρώπη: € 26 - ΗΠΑ USD 30
Καναδάς, Αυστραλία κ.λπ. Δολ. 40

TIMH TEYXOYΣ: € 1,00

ISSN 1106-4250

Το ενυπόγραφο άρθρο απηχούν τις απόψεις των συγγραφέων. Η σύνταξη του περιοδικού διασπρεί το δικαίωμα να κάνει συντομείες ή αλλαγές στα προς δημοσίευση κείμενα. Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

ΤΟ 2005, Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ Η ΣΟΦΙΑ

του αιδ. Γ. Αδάμ

αλλά τι θέλω να πετύχω, τι στόχοι να είναι αυτοί;» Ελάτε να διαβάσουμε το πρώτο μέρος του εδαφίου. *Το πρόσωπο του φρόνιμου αντικρύζει τη σοφία.* Τι θα πει να κοιτάζω τη σοφία; Θα πει πως για το 2005, αν θέλω να γίνω φρόνιμος, δηλαδή γνωστικός, συνεπής, θα πρέπει να γίνω πιο σοφός. Να ένας καλός στόχος για το 2005: Να γίνω πιο σοφός. Και πώς γίνεται κανείς πιο σοφός; Διαβάζουμε πάλι στις Παροιμίες 1:7, «*Η βάση της σοφίας είναι ο σεβασμός προς τον Κύριο.*» Αν θέλω λοιπόν, να γίνω πιο σοφός, ώστε τα μάτια μου να μην στρέφονται τότε εδώ ποτέ εκεί, ώστε να μην είμαι σαν ένας άνθρωπος που δεν ξέρει τι θέλει από τη ζωή, αλλά να έχω στόχους, τότε για να γίνω πιο σοφός, θα πρέπει να σέβομαι, να φοβάμαι, να υπακούω τον Θεό. Θα πρέπει η αγάπη μου, η γνώση μου για τον Θεό, η υπακοή μου στο Ευαγγέλιο να είναι η πρώτη μου φροντίδα. Έτσι θα γίνω άνθρωπος με στόχους, με όραμα που να έχει μέλλον. Έτσι θα ζήσω το 2005 με προοπτική.

Πραγματικά δεν μπορώ να πιστέψω πως ο χρόνος πέρασε τόσο γρήγορα και βρεθήκαμε στην νέα χρονιά. Είναι απίστευτο. Η έκφραση πως ο χρόνος πετάει, είναι σωστή.

Και αυτό ακριβώς είναι που με ανησυχεί ως άνθρωπο. Το γεγονός πως βλέπουμε τη ζωή να *γλιστράει* μέσα από τα χέρια μας. Τα χρόνια να περνούν τόσο γρήγορα. Και σαν άνθρωποι θέλουμε να τα χρησιμοποιήσουμε σωστά. Δεν θέλουμε η ζωή μας να πάει χαμένη. Θέλουμε να αφήσουμε κάτι πίσω μας που να μείνει, που να έχει αξία, που να βοηθήσει τους επόμενους. Δυστυχώς δεν μπορούμε να αλλάξουμε το παρελθόν. Μπορούμε να μετανιώσουμε για αυτά που κάναμε, αλλά δεν μπορούμε να γυρίσουμε το χρόνο πίσω.

Όμως, μπορούμε να κάνουμε κάτι για το μέλλον. Μπορούμε να ζήσουμε πιο σωστά. Πιο σωστά ώστε να περάσει το 2005 πιο καλά από το 2004. Ο Θεός, πιστεύω, μας δίνει την ευλογία αυτή, κάθε χρόνος να είναι μια ευκαιρία να ξεκινήσουμε από την αρχή. Το θέμα βέβαια είναι πως; Πιστεύω πως για εκείνον που ψάχνει να βρει οδηγίες για τη ζωή του, η Αγία Γραφή είναι ο πιο κατάλληλος οδηγός.

Διαβάζουμε λοιπόν στις Παροιμίες 17:24, «*Το πρόσωπο του φρόνιμου αντικρύζει τη σοφία, ενώ του ανόητου τα μάτια στρέφονται τότε εδώ και τότε εκεί.*» Το δεύτερο μέρος του εδαφίου αυτού, περιγράφει πολλές φορές την κατάσταση μας. Τα μάτια μας στρέφονται τότε εδώ και τότε εκεί. Δηλαδή; Δηλαδή δεν έχουμε κάποιο συγκεκριμένο στόχο, τον οποίο να θέλουμε να πετύχουμε. Ξεχνιόμαστε με τα καθημερινά, τα οποία είναι αναγκαία και ξεχνάμε το βασικό σκοπό της ζωής. *Τον ανόητου τα μάτια στρέφονται τότε εδώ και τότε εκεί.* Έχεις συγκεκριμένους στόχους για την νέα χρονιά; Ή θα περάσει απλά ο χρόνος με την ελπίδα πως ίσως τα πράγματα πάνε καλύτερα; Βάλε στόχους.

Τώρα η ερώτηση γίνεται, «καλά να έχω στόχους

Με αυτή τη βασική κατεύθυνση τώρα θέλω, πάλι από την Αγία Γραφή να δούμε τέσσερις αρχές που μπορούν να μας βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Την πρώτη αρχή την βρίσκουμε στην προς Γαλάτες επιστολή του αποστόλου Παύλου 6:5. Είμαι σίγουρος πως είναι ένα εδάφιο που όλοι το έχουμε διαβάσει πολλές φορές: «*άλλωστε καθέννας για τις δικές του πράξεις θα δώσει λόγο στον Θεό.*»

Γνωστό εδάφιο, αλλά ξέρετε τι σημαίνει αυτό για τη ζωή μας; Το ότι θα δώσω λόγο στον Θεό για τις δικές μου πράξεις, σημαίνει πως πρέπει να αναλάβω τις ευθύνες μου για την δική μου ζωή. Πρέπει να γίνω εγώ υπεύθυνος για τις δικές μου αποφάσεις, για το δικό μου τρόπο ζωής και αντίδρασης στις καταστάσεις. Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί σε όλους μας είναι δύσκολο να το κάνουμε. Μας είναι πάντα εύκολο να ρίχνουμε το βάρος στους άλλους για ό,τι μας συμβαίνει. Οι άλλοι φταίνε, όχι εμείς. Οι άλλοι έχουν την ευθύνη που φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Ψάχνουμε να ρίξουμε το βάρος στους άλλους, στις καταστάσεις, αλλά όχι σε εμάς, ή ακόμη και στο Θεό με τη δικαιολογία «ο Κύριος μου είπε».

Θα πρέπει, αν θέλουμε να είμαστε άνθρωποι σοφοί, να καταλάβουμε πως θα δώσουμε λόγο για τις πράξεις μας ο καθένας μόνος Του στον Θεό. Υπάρχουν

περιστάσεις τις οποίες πράγματι δεν μπορούμε να ελέγξουμε. Δεν ξέρουμε για παράδειγμα τι θα έρθει αύριο στη ζωή μας. Δεν ξέρουμε τι καιρό θα κάνει. Δεν ξέρουμε αν θα ζήσουμε. Δεν ξέρουμε αν θα έχουμε υγεία. Μπορεί να χάσουμε τη δουλειά μας.

Μπορούμε όμως να ελέγξουμε τις αντιδράσεις μας. Και σίγουρα ο Θεός δεν πρόκειται ποτέ να μας ζητήσει λόγο για πράγματα που μας συνέβησαν και για τα οποία δεν είχαμε ευθύνη. Οι αντιδράσεις μας όμως, είναι δική μας ευθύνη. Οι επιλογές μας είναι δική μας ευθύνη. Μπορούμε να κατηγορούμε τους άλλους για ό,τι μας συμβαίνει, μπορούμε να ψάχνουμε δικαιολογίες, ή μπορούμε να κάνουμε τις σωστές επιλογές. Επιλογές σοφές, με βάση το φόβο του Κυρίου. Γιατί όπως διαβάσαμε, η αρχή της σοφίας είναι ο φόβος, ο σεβασμός για τον Θεό.

Να μάθουμε λοιπόν, να δεχόμαστε τις ευθύνες μας για τη ζωή μας, για τις αποφάσεις μας, για τις επιλογές μας, για τις πράξεις μας. Ενώ δεν έχουμε έλεγχο πάνω στην συμπεριφορά των άλλων, έχουμε για τη δική μας.

Ηδεύτερη αρχή που σαν χριστιανοί μπορούμε να ακολουθήσουμε για να ζήσουμε σοφά, είναι να πιστεύω πως μπορώ σαν άνθρωπος να αλλάξω ακόμη τα στραβά του χαρακτήρα μου. Μην λες «δεν μπορώ», «δεν μπορώ να αλλάξω τις συνήθειες μου, είναι αργά τώρα». Αν βρίσκεις στη ζωή σου κάτι λάθος, αν βλέπεις πως ένας συγκεκριμένος τρόπος συμπεριφοράς που ακολουθείς, πληγώνει τους γύρω σου, και κάνει κακό και σ' εσένα, μπορείς να αλλάξεις.

Πρόσεξε τι λέει το ευαγγέλιο. Δεν λέει, όπως οι σύγχρονοι ψυχολόγοι ή σύμβουλοι και θεραπευτές, πως έχεις τη δύναμη μέσα σου. Το ευαγγέλιο λέει πως υπάρχει δύναμη, μόνο που βρίσκεται έξω από εσένα. Βρίσκεται στο Χριστό. Γράφει στην επιστολή προς Φίλιππείς 4:12-13, «Μπορώ να ζήσω και με στερήσεις και με αφθονία. Έχω μάθει να αντιμετωπίζω κάθε φορά οποιαδήποτε κατάσταση, και να είμαι χορτάτος και να πεινώ. Και να έχω περίσσειμα και να στερούμαι. Όλα τα μπορώ χάρη στο Χριστό που με δυναμώνει.»

Προσέξατε; Όλα τα μπορώ χάρη στο Χριστό που με δυναμώνει. Και εσύ αν πιστεύεις στο Χριστό τα μπορείς. Αν δηλαδή τον εμπιστεύεσαι στη ζωή σου. Αν εμπιστεύεσαι τη σοφία Του, τις συμβουλές Του, τον τρόπο ζωής που Αυτός προσφέρει. Αν με άλλα λόγια ο Χριστός είναι στη ζωή σου, αυτό που επιθυμεί: Κύριος και Σωτήρας

σου. Αν του έχεις δώσει την ζωή σου και την καρδιά σου, και αγαπητέ μου, Αυτός σου δίνει δύναμη να αλλάξεις.

Αυτός σε μαθαίνει να μην έχεις άγχος, να μην φωνάζεις στα παιδιά σου, να μην τσακώνεσαι με την γυναίκα σου, να μην συγχίζεσαι με το αφεντικό σου, ή με τους πελάτες σου, να συγχωρείς τους εχθρούς σου, να προσφέρεις. Αυτός ξέρει να συγχωρεί και να σε μάθει να νικάς την ζήλεια, τον εγωισμό, την υποκρισία. Πίστεψε το. Με τον Χριστό, μπορείς να αλλάξεις, γιατί Αυτός σου δίνει την δύναμη. Να θυμάσαι την υπόσχεση του ευαγγελίου: Όλα τα μπορώ χάρη στο Χριστό που με δυναμώνει. Φτάνει, ο Χριστός να είναι στη ζωή σου Σωτήρας, Κύριος, αρχηγός σου.

Ίσως πεις ότι είναι αργά για σένα για να αλλάξεις. Ποτέ δεν είναι αργά αγαπητή ψυχή. Ποτέ. Γιατί ο Θεός ποτέ δεν αλλάζει. Είναι πάντα πιστός στις υποσχέσεις Του και είναι δυνατός να αλλάξει στη ζωή σου αυτό που εσύ δεν μπορείς. Είναι δυνατός κατ' αρχήν να σε συγχωρέσει αν με μετάνοια του το ζητήσεις. Είναι δυνατός να σε κάνει παιδί Του. Και να σου δώσει νέα ευκαιρία. Όλα αυτά γίνονται χάρη στο Χριστό.

Υπάρχει ένα εδάφιο στο βιβλίο του Εκκλησιαστή στο 11:4 «Όποιος παρατηρεί συνέχεια τον άνεμο, δε θα σπείρει ποτέ. Κι όποιος συνέχεια εξετάζει τα σύννεφα ποτέ δε θα θερίσει.» Σταμάτα να παρατηρείς τον άνεμο. Κάνε το 2005 μια καινούρια αρχή. Πρώτον: Βάλε στόχο να γίνεις πιο σοφός. Για να γίνει αυτό, αποφάσισε να σέβεσαι και να φοβάσαι τον Θεό. Δεύτερον: Ανάλαβε τις ευθύνες σου για τη ζωή σου. Μην τα ρίχνεις στους άλλους. Εσύ θα δώσεις λόγο για τις δικές σου πράξεις. Μην αφήνεις των άλλων οι πράξεις να παρασύρουν εσένα. Καθένας θα δώσει λόγο για τον εαυτό του. Τρίτον: Πίστεψε πως με τον Χριστό μπορείς να αλλάξεις. Όχι γιατί εσύ έχεις δύναμη, αλλά γιατί αυτός έχει δύναμη.

Μην καθυστερείς. Ξεκίνησε τον νέο χρόνο με τις σωστές προτεραιότητες: Ο Θεός να είναι ο πρώτος στη ζωή σου. Ανάλαβε τις ευθύνες σου, και ζήτα από τον Χριστό δύναμη για αλλαγή.

Ο Θεός είναι πιστός. Σε θέλει και περιμένει να σε ευλογήσει και το 2005! ✿

Ο αιδ. Γ. Αδάμ είναι ποιμένας της Β' Ε.Ε.Ε. Αθηνών.

Το μήνυμα από το τσουνάμι

του αιδ. Π. Κανταριτζή

Λουκάς 13:1-5

Τις προηγούμενες εβδομάδες ένας μαραθώνιος αγάτης έλαβε χώρα μέσω της κρατικής τηλεόρασης και πολλά εκατομμύρια ευρώ μαζεύτηκαν για τους πληγέντες. Αυτό, βέβαια, είναι καλό, ευλογημένο, θεάρεστο και αξιέπαινο. Άλλωστε κι εμείς κάνουμε έρανο για τον ίδιο ακριβώς σκοπό.

Υπήρξε όμως κάτι που κάπως με θορύβησε. Φοβάμαι τον κίνδυνο που ελλοχεύει να χάσουμε ένα από τα σπουδαιότερα μηνύματα αυτής της καταστροφής, παρασυρμένοι από τον κάπως θριαμβευτικό και ίσως ακόμη και αυτάρεσκο τρόπο με τον οποίο σχολιάζουμε, εκθειάζουμε και προβάλλουμε την ανθρωπιά μας, την καλοσύνη μας και την ευαισθησία μας.

Σίγουρα, το μήνυμα που πρέπει και που ο Θεός θέλει να πάρουμε μέσα από όλη αυτή την τραγωδία, δεν είναι ότι είμαστε καλοί άνθρωποι, φιλόανθρωποι και ότι πρέπει να αισθανθούμε καλά και υπερήφανοι για την καλοσύνη μας. Το μήνυμα που ο Θεός θέλει να λάβουμε είναι ακριβώς το αντίθετο.

Ας μελετήσουμε το μήνυμα που ο Ιησούς Χριστός έδωσε στους ανθρώπους όταν ήρθαν κοντά Του προβληματισμένοι με διάφορες τραγωδίες που έλαβαν χώρα στη δική Του εποχή.

Η περικοπή είναι από το ευαγγέλιο του Λουκά: «Κατ' εκείνον δε τον καιρόν ήλθον τινές, απαγγέλλοντες

προς αυτόν περί των Γαλιλαίων, των οποίων το αίμα ο Πιλάτος έμιξε με τας θυσίας αυτών. Και αποκριθείς ο Ιησούς, είπε προς αυτούς· Νομίζετε ότι οι Γαλιλαίοι ούτοι ήσαν αμαρτωλοί υπέρ πάντας τους Γαλιλαίους, διότι έπαθον τοιαύτα; Ουχί, σας λέγω, αλλ' εάν δεν μετανοήτε, πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή. Ή εκείνοι οι δεκαοκτώ, επί τους οποίους έπεσεν ο πύργος εν τω Σιλωάμ και εθανάτωσεν αυτούς, νομίζετε ότι ούτοι ήσαν αμαρτωλοί υπέρ πάντας τους ανθρώπους τους κατοικούντας εν Ιερουσαλήμ; Ουχί, σας λέγω, αλλ' εάν δεν μετανοήτε, πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή» (Λουκάς 13:1-5).

Στην περικοπή αυτή γίνεται αναφορά σε δύο τραγικά περιστατικά. Στη μια περίπτωση έρχονται κάποιιοι και αναφέρουν στον Χριστό την εν ψυχρώ δολοφονία κάποιων προσκνητηών, από τον Πιλάτο και του κάνουν την ερώτηση που αφορά το περιστατικό αυτό. Σχετικά μ' αυτό το περιστατικό δεν έχουμε λεπτομέρειες. Το σημαντικό όμως είναι πως έγινε κοντά στο ναό, όταν ασφαλώς θα πλησίαζαν οι προσκνηητές με τις θυσίες στα χέρια τους. Και το πιθανότερο, να έγινε κοντά στο Πάσχα που ήταν και η μόνη περίπτωση μέσα στο χρόνο που οι άνθρωποι θανάτωναν οι ίδιοι τα ζώα, τις προσφορές τους. Ο Πιλάτος τους σκότωσε εκεί και μετά πήρε το αίμα τους και το ανακάτεψε με το αίμα των ζώων που ήταν να θυσιάσουν, τα πρόβατα και τα περιστέρια. Τραγικό. Είναι σαν να μπαίνει κάποιος μέσα σε μια εκκλησία, να σκοτώνει τον κόσμο να παίρνει το αίμα τους και να το ανακατεύει με το κρασί της κοινωνίας.

Το δεύτερο, είναι ένα εξίσου τραγικό περιστατικό. Είναι όμως απ' αυτά που ανήκουν στην κατηγορία εκείνη που δεν μπορείς να βρεις κάποιον άνθρωπο να ενοχοποιήσεις. Ένας πύργος πέφτει και καταπλακώνει 18 ανθρώπους, που βρίσκουν τραγικό θάνατο. Το περι-

στατικό αυτό το αναφέρει ο Ιησούς στο πλαίσιο της απάντησής Του.

Και στις δύο περιπτώσεις έχουμε να κάνουμε με μία τραγωδία ανεξήγητη, άδικη, αδικαιολόγητη, ακατανόητη. Ο Ιησούς, λοιπόν, καλείται να «εξηγήσει», να «ερμηνεύσει» τα συμβάντα. Εκείνος όμως με την απάντησή Του αρκείται να μας δώσει το μήνυμα που πρέπει να πάρουμε από τέτοια περιστατικά. Δεν εξηγεί το γιατί συνέβησαν, όσο το τι μαθαίνουμε απ' αυτά που έγιναν. Κι εμείς τι μήνυμα πρέπει να λάβουμε μέσα από αυτό που συνέβη στην Ασία; Μέσα από την απάντηση του Ιησού θα σταθούμε σε τρία στοιχεία του μηνύματος που οι τραγωδίες μας δίνουν.

1. Οι τραγωδίες στέλνουν ένα μήνυμα περίσκεψης

«Νομίζετε ότι οι Γαλιλαίοι ούτοι ήσαν αμαρτωλοί υπέρ πάντας τους Γαλιλαίους, διότι έπαθον τοιαύτα; Ουχί, σας λέγω, αλλ' εάν δεν μετανοήτε, πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή».

Αυτό που πιστεύω θέλει εδώ να πει ο Ιησούς είναι το εξής. Όλοι μας είμαστε αμαρτωλοί. Ο κλήρος του κάθε αμαρτωλού είναι η κρίση του Θεού.

Ο δρόμος της αμαρτίας έχει πάντα τραγικό τέλος.

Κατά συνέπεια η ερώτηση που προστά στις τραγωδίες πρέπει να μας οδηγεί σε περίσκεψη δεν είναι γιατί σ' αυτούς αλλά γιατί όχι και σ' εμάς; Αυτό που πραγματικά είναι δυσεξήγητο δεν είναι γιατί εκείνοι έπαθαν αυτό έπαθαν, αλλά γιατί δεν το πάθαμε κι εμείς; Δεν ήταν χειρότεροι από μας. Δεν ήταν περισσότερο αμαρτωλοί. Είμαστε εξίσου αμαρτωλοί όπως κι αυτοί. Το αξιοθαύμαστο, λοιπόν, δεν είναι το ότι ένα τσουνάμι ρήμαξε χώρες στην ΝΑ Ασία αλλά το ότι ο Θεός μακροθυμεί και δεν καταστρέφει όλον αυτόν τον κόσμο της αμαρτίας, της φθοράς και της αποστασίας. Το αξιοθαύμαστο δεν είναι το ότι εκείνοι πέθαναν αλλά το ότι εμείς συνεχίζουμε και ζούμε.

Το μήνυμα μιας τέτοιας τραγωδίας πρέπει να είναι η περίσκεψη και η περισυλλογή. Είναι η ομολογία και η παραδοχή της δικής μας αμαρτωλότητας, της δικής μας ανομίας. Είναι η συνειδητοποίηση ότι τίποτε δεν είναι δεδομένο στη ζωή μας. Είναι η παραδοχή ότι «έλεος Του είναι το ότι δεν συνετελέσθημεν...»

2. Οι τραγωδίες στέλνουν ένα μήνυμα προειδοποίησης

«πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή».

Αξίζει να προσέξουμε πως ο Χριστός τους λέει και τις δύο φορές, «ομοίως». Τι σημαίνει αυτό το «ομοίως»; Δεν μπορεί να σημαίνει «με τον ίδιο τρόπο». Δεν πεθαίνουμε όλοι με τον ίδιο τρόπο.

Αυτοί σκοτώθηκαν από τον Πιλάτο, στους άλλους έπεσε επάνω τους ο πύργος.

Δεν μπορεί επίσης να εννοεί το φυσικό θάνατο. Γιατί όλοι πεθαίνουμε. Και αυτοί που μετανοούν και αυτοί που συνεχίζουν στην απιστία. Όλοι θα περάσουμε από το φυσικό θάνατο μέχρι τη Δεύτερη Έλευση του Χριστού. Τι εννοεί ο Χριστός; Πιστεύω πως εννοεί **δύο πράγματα**. Βλέπετε τι τρομερό συνέβηκε στους ανθρώπους αυτούς; Προσέξατε με τι τραγικό τρόπο τελείωσε η ζωή τους; Έτσι, τραγικό θα είναι και το δικό σας τέλος μπροστά στο Θεό, αν δεν μετανοήσετε. Όπως τραγικά χάθηκαν αυτοί από τη ζωή, έτσι τραγικά θα χαθείτε και εσείς, αλλά αιώνια.

Η δεύτερη σημασία του «ομοίως» είναι η εξής. Δεν πίστευαν ότι θα τους συνέβαινε κάτι τέτοιο κάποτε. Ήξεραν πως μια μέρα θα πέθαιναν, αλλά δεν ήξεραν τι σημαίνει αυτό. Τι επακόλουθα θα έχει στη ζωή τους, τις συνέπειες. Και ο τρόμος του τέλους, ήταν μια δυσάρεστη έκπληξη. Πρόσεχε, λοιπόν, αν δεν μετανοήσεις κι εσύ, παρόμοια, την ώρα και τον τρόπο που δεν το περιμένεις, θα «απολεσθείς.» Όχι θα πεθάνεις απλά. Αλλά θα «χαθείς». Δεν χρησιμοποιεί τη λέξη θα «πεθάνεις». Αλλά θα «χαθείς». Δεν είναι ο φυσικός θάνατος το πρόβλημα. Είναι η αιώνια απώλεια μακριά από το Θεό, αφού κλείσουμε τα μάτια μας, στη ζωή αυτή.

Στις μέρες του Νώε, διαβάζουμε στο Λουκά 17:27, *«έτρωγον, έπινον, ενύμφευον, εννυμφεύοντο, μέχρι της ημέρας καθ' ην ο Νώε εισήλθεν εις την κιβωτόν, και ήλθεν ο κατακλυσμός και απώλεσεν άπαντας»*. Το ίδιο και στις μέρες του Λώτ, στο 28 και 29, *«Ομοίως και καθώς έγινε εν ταις ημέραις του Λώτ· έτρωγον, έπινον, ηγόραζον, επώλουν, εφύτευον, ωκοδόμουν· καθ' ην δε ημεραν εξήλθεν ο Λωτ από Σοδόμων, έβρεξε πυρ και θείον απ' ουρανού και απώλεσεν άπαντας»*. Σημειώστε, η ίδια λέξη: «απώλεια, απώλεια.» Και σ' αυτούς τους ανθρώπους, ήρθε μια καταστροφή και τους πήρε, όταν δεν το περίμεναν. Αν δεν μετανοήσεις, δεν θα είσαι ποτέ έτοιμος να συναντήσεις το Θεό. Θα φύγεις από τον κόσμο αυτό, την ώρα που δεν το περιμένεις και θα χαθείς.

Το «ομοίως» σημαίνει επίσης την ώρα που δεν το περιμένεις, με τρόπο που ίσως δεν περιμένεις. Με «τρα-

γικό τρόπο» πιθανόν, το πρώτο, και «απροσδόκητα» δεύτερον.

3. Οι τραγωδίες στέλνουν ένα μήνυμα προετοιμασίας

«αλλ' εάν δεν μετανοήτε».

Προσέξτε τα λόγια του Χριστού στο Λουκά 10:13-15:

«Ουαί εις σε, Χοραζίν, ουαί εις σε, Βηθσαϊδά· διότι εάν εν τη Τύρω και Σιδώνι ήθελον γίνει τα θαύματα τα γενόμενα εν τω μέσω υμών, προ πολλού ήθελον μετανοήσει καθήμενοι εν σάκκω και σποδώ. Πλην εις την Τύρον και Σιδώνα ελαφροτέρα θέλει είσθαι η τιμωρία εν τη κρίσει παρά εις εσάς. Και συ, Καπερναούμ, ήτις υψώθησες έως του ουρανού, θέλεις καταβιβασθή έως άδου». Προειδοποιεί αυτές τις πόλεις ο Χριστός, την Χοραζίν και την Βηθσαϊδά, γιατί ακούν, ακούν, ξανακούν, βλέπουν τα θαύματα και δεν πιστεύουν, συνεχίζουν στην απιστία τους. Και τονίζει ότι αν τα Σόδομα και τα Γόμορρα είχαν ακούσει τόσα όσο αυτές οι πόλεις θα είχαν μετανοήσει.

Σκέψου, κι εσύ είσαι στην Εκκλησία, έχεις ακούσει για τον Χριστό τόσα και τόσα και παραμένεις αδιάφορος, αυγκίνητος, αμετανόητος. Γι αυτό μην αμελείς. Μην αφήνεις να πάρεις την απόφαση για άλλη φορά. Μετανόησε τώρα, όσο έχεις καιρό.

Αν δεν μετανοήσεις, ακούγοντας τον Λόγο του Θεού, δεν υπάρχει άλλος τρόπος σωτηρίας. Όποιο θαύμα και να δεις, όσα σημεία να σου δείξει ο Θεός, η καρδιά θα συνεχίσει να παραμένει σκληρή, αμετανόητη. Θυμάστε την ιστορία του Χριστού με τον πλούσιο και τον Λάζαρο; Διαβάζουμε στο Λουκά 16: 27-31, «Είπε

δέ· παρακαλώ σε λοιπόν, πάτερ, να πέμψης αυτόν εις τον οίκον του πατρός μου· διότι έχω πέντε αδελφούς· διά να μαρτυρήση εις αυτούς, ώστε να μη έλθωσι και αυτοί εις τον τόπον τούτον της βασάνου. Λέγει προς αυτόν ο Αβραάμ, Έχουσι τον Μωϋσήν και τους προφήτας· ας ακούσωσιν αυτούς. Ο δε είπεν· Ουχί, πάτερ Αβραάμ, αλλ' εάν τις από νεκρών υπάγη προς αυτούς, θέλουσι μετανοήσει. Είπε δε προς αυτόν· Εάν τον Μωϋσήν και τους προφήτας δεν ακούωσιν, ουδέ εάν τις αναστηθή εκ νεκρών θέλουσι πεισθή». Έλα στον Χριστό τώρα, τη στιγμή αυτή που ακούς τις προειδοποιήσεις του Χριστού, ταπεινώσου, μετανόησε και δώσε την καρδιά σου στον Χριστό.

Αμέσως μετά από την στιχομυθία υπάρχει μία παραβολή. Λουκάς 13:6-9: «Έλεγε δε τούτη την παραβολή: Κάποιος είχε μια συκιά φυτεμένη μέσα στον αμπελώνα του· και ήρθε ζητώντας σ' αυτήν καρπό, και δεν βρήκε. Και είπε στον αμπελουργό: Δες, τρία χρόνια έρχομαι ζητώντας καρπό σ' αυτή τη συκιά, και δεν βρίσκω· κόψ' την· γιατί να καταργεί και τη γη; Και εκείνος, αποκρινόμενος, λέει σ' αυτόν: Κύριε, άφησέ την και τούτο τον

χρόνο, μέχρις ότου σκάσω ολόγουρά της, και βάλω κοπριά· και αν μεν κάνει καρπό, καλώς· ειδεμή, θα την κόψεις ύστερα απ' αυτά».

Ο Θεός σου δίνει μία ακόμη ευκαιρία, όπως τη συκιά, καθώς μπήκαμε σ' ένα νέο χρόνο. Πρόσεξε και εκμεταλλεύσου την. Ίσως να είναι η τελευταία ευκαιρία σου.

Ας επιστρέψουμε και ας με-

τανοήσουμε μπροστά Του. ❀

Ο αιδ. Π. Κανταρτζής είναι ποιμένας της Α' Ε.Ε.Ε. Αθηνών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΚΗΣ

Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΛΛΗΝΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ

Μία ζωή με πολλά μηνύματα.

Μία παραγωγή DVD του περιοδικού "Αστήρ της Ανατολής".

TIMATAI 20 ΕΥΡΩ

Για παραγγελίες: "Αστήρ της Ανατολής". Λεωφ. Αμαλίας 50, 105 58 Αθήνα
Τηλ.: 210 3231079 - Fax: 210 3316 577 email: astir@gec.gr

1852 - 1934

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΑΚΗΣ
Η ιστορία ενός Έλληνα χριστιανού
επιχειρηματία

Η Ευθύνη μας για την Ιεραποστολή στο κατά Μάρκον Ευαγγέλιο

του αιδ. Γ.Αδάμ

Μια σειρά πάνω στο ευαγγέλιο του Μάρκου δε θα μπορούσε να παραλείπει τη διδασκαλία του ευαγγελίου για την ιεραποστολή. Αλήθεια, τι μαθαίνει ο κάθε χριστιανός και η εκκλησία στο σύνολό της για την αποστολή της στον κόσμο από το συγκεκριμένο ευαγγέλιο;

Είναι καταπληκτικό πως το ευαγγέλιο **στο σύνολό του**, έχει ιεραποστολική έμφαση και κατεύθυνση. Από την αρχή ως το τέλος υπάρχει αυτό το «ιεραποστολικό νήμα» που συνδέει τα διάφορα μέρη μεταξύ τους και υπενθυμίζει πως ο σκοπός του Θεού είναι να αγκαλιάσει όλο τον κόσμο και να αποκτήσει λαό για τον εαυτό Του από όλα τα έθνη. Ας δούμε όμως επιλεκτικά ορισμένες συγκεκριμένες περικοπές.

Κλήση-μαθητεία-αποστολή

Η δημόσια διακονία του Κυρίου Ιησού Χριστού ξεκινά με τη διακήρυξη: *επληρώθη ο καιρός και επλησίασεν η βασιλεία του Θεού· μετανοείτε και πιστεύετε εις το ευαγγέλιον* (1:15). Αμέσως μετά την εξαγγελία αυτή ο Κύριος καλεί τους τέσσερις πρώτους μαθητές: *Περιπατών δε παρά την θάλασσαν της Γαλιλαίας, είδε τον Σίμωνα και Ανδρέαν τον αδελφόν αυτού, ρίπτοντας δίκτυον εις την θάλασσαν· διότι ήσαν αλιείς·*

και είπε προς αυτούς ο Ιησούς· Έλθετε οπίσω μου, και θέλω σας κάμει να γείνητε αλιείς ανθρώπων. Και ευθύς αφήσαντες τα δίκτυα αυτών, ηκολούθησαν αυτόν.

Και προχωρήσας εκείθεν ολίγον, είδεν Ιάκωβον τον του Ζεβεδαίου και Ιωάννην τον αδελφόν αυτού, και αυτούς εν τω πλοίω επισκευάζοντας τα δίκτυα, και ευθύς εκάλεσεν αυτούς. Και αφήσαντες τον πατέρα αυτών Ζεβεδάιον εν τω πλοίω μετά των μισθωτών, υπήγον οπίσω αυτού (1:16-20).

Η διαδοχή αυτή των γεγονότων κάθε άλλο παρά τυχαία είναι. **Πρώτο**, η κλήση των μαθητών είναι να ακολουθήσουν τον Χριστό, **ώστε να γίνουν ψαράδες ανθρώπων**. Δηλαδή, οι ίδιοι με τη σειρά τους να επαναλάβουν αυτό που ο Χριστός ήδη κάνει. Δεν τους καλεί να ακολουθούν για να ακολουθούν, αλλά για να Τον μιμηθούν!

Δεύτερο, η κλήση αυτή γίνεται στη θάλασσα της Γαλιλαίας. Η περιοχή αυτή, στο ευαγγέλιο του Μάρκου είναι η περιοχή που ο Χριστός κηρύττει (1:28, 1:39, 7:31, 9:30) και **η λίμνη είναι η γέφυρα προς τους Εθνικούς** (7:31). Οι μαθητές λοιπόν, καλούνται να γίνουν ιεραπόστολοι, και η αποστολή τους είναι να γίνουν ψαράδες ανθρώπων πέρα από τη λίμνη στους εθνικούς, για τους οποίους επίσης ο Χριστός θα θυσιάσει τη ζωή του.

Η κλήση, η μαθητεία και η αποστολή πηγαινουν μαζί. Αυτός ο συνδυασμός είναι που έκανε τους μαθητές του Χριστού διαφορετικούς από τους μαθητές των ραββίνων σε διάφορα πράγματα για τα οποία δεν έχουμε χρόνο και χώρο να αναφερθούμε εδώ. Το σημαντικό για το θέμα μας είναι πως οι μαθητές των ραββίνων κάποτε θα γίνονταν ραββίνοι, οι μαθητές του Χριστού όμως, ήταν «απόστολοι», δηλαδή άνθρωποι με αποστολή καθώς οι απόστολοι είναι οι άνθρωποι που έχουν γίνει μάρτυρες του Χριστού, μάρτυρες της ανάστασής Του και τώρα συνεχίζουν το δικό Του έργο. Το ίδιο ακριβώς ισχύει για μας: ο Χριστός μας καλεί να γίνουμε μαθητές. Η μαθητεία περιλαμβάνει τη διακήρυξη με λόγο και με έργο του ποιος είναι ο Χριστός και πώς εισέρχεται κάποιος στη βασιλεία Του.

Το εύρος της αποστολής: Πάντα τα έθνη¹

Ένας βασικός στόχος της χριστιανικής ιεραποστολής είναι όλα τα έθνη να ακούσουν το ευαγγέλιο του Κυρίου Ιησού Χριστού και ο λαός του Θεού να αποτελείται από ανθρώπους που έχουν κληθεί στο Όνομα του Χριστού από όλα τα έθνη.² Η φράση «πάντα τα έθνη» εμφανίζεται πολύ συχνά στην Καινή Διαθήκη και βέβαια εμφανίζεται και στο Μάρκο 11:17, και *εδίδασκε, λέγων προς αυτούς· Δεν είναι γεγραμμένον, ότι ο οίκος μου θέλει ονομάζεσθαι οίκος προσευχής διά πάντα τα έθνη; σεις δε εκάμετε αυτόν σπήλαιον ληστών*. Το εδάφιο που αναφέρει ο Κύριος είναι από τον Ησαΐα 56:7, και *τούτους θέλω φέρει εις το άγιόν μου όρος και θέλω ευφράνει αυτούς εν τω οίκω της προσευχής μου· τα ολοκαυτώματα αυτών και αι θυσίαι αυτών θέλουσιν εισθαι*

δεκταί επί το θυσιαστήριόν μου· διότι ο οίκός μου θέλει ονομάζεσθαι, Οίκος προσευχής διά πάντας τους λαούς. Ο Χριστός λοιπόν, κοιτώντας πίσω στην Παλαιά Διαθήκη εξηγεί πως από τότε ο σκοπός του Θεού ήταν οι άνθρωποι από όλα τα έθνη να μετανοήσουν και να πιστέψουν στον Ένα Θεό. Η πραγματοποίηση του σκοπού εμποδιζόταν από το γεγονός ότι ο ναός είχε γίνει οίκος εμπορίου, οπότε τους έβγαλε όλους έξω!

Η αναγκαιότητα και το πλαίσιο της αποστολής

Στο κεφάλαιο 13, στην εσχατολογική του ομιλία, ο Κύριός μας, εξηγεί πως η ιεραποστολική δραστηριότητα θα διεξάγεται κάτω από παθήματα (εδ. 9) διωγμό (εδ. 11), όμως ο ίδιος θα δώσει τα λόγια που θα πρέπει να πούμε (εδ. 11), αλλά και τη δύναμη να αντέξουμε την πίεση (εδ. 13): *και πρέπει πρώτον να κηρυχθή το ευαγγέλιον εις πάντα τα έθνη. Όταν δε σας φέρωσι διά να σας παραδώσωσι, μη προμεριμνάτε τι θέλετε λαλήσει, μηδέ μελετάτε, αλλ' ό, τι δοθή εις εσάς εν εκείνη τη ώρα, τούτο λαλείτε· διότι δεν είσθε σεις οι λαλούντες, αλλά το Πνεύμα το Άγιον. Και θέλετε είσθαι μισούμενοι υπό πάντων διά το όνομά μου· ο δε υπομείνας έως τέλους, ούτος θέλει σωθή.*

Παρά το γεγονός ότι θα υπάρχει διωγμός, οι πιστοί έχουν την εντολή πως το ευαγγέλιο «πρέπει» πρώτα να κηρυχθεί σε όλα τα έθνη. Από αυτό το «πρέπει» κανείς μας δεν μπορεί να ξεφύγει. Είναι από τους πιο βασικούς λόγους για τους οποίους ο Χριστός μας αφήνει εδώ στη γη, μετά τη αναγέννηση και σωτηρία μας.

Ο Θεός όμως, δοξάζεται μέσα από τα παθήματα, καθώς φαίνεται η δική Του δόξα, η δική Του χάρις, καθώς οι πιστοί Του ακολουθούν το παράδειγμα του Κυρίου τους. Μέσα από την αδυναμία τους, η δική Του δύναμη αποδεικνύεται τέλεια. Τα παθήματα είναι ευκαιρία μαρτυρίας!! Οι ιστορίες από το πόσες ευλογημένες ευκαιρίες είχαν άνθρωποι του Θεού να δώσουν τη μαρτυρία τους μέσα από τα παθήματα είναι ατελείωτες. Είχα την ευλογία όσο βρισκόμουν και διακονούσα την Εκκλησία μας στη Βοστώνη να γνωρίσω ένα ποιμένα από τη Βουλγαρία τον Christo Kulitchev. Ο αδελφός αυτός στις 9 Ιανουαρίου 1985 φυλακίστηκε. Το έγκλημά του ήταν πως κήρυττε στην Εκκλησία του, ενώ η κυβέρνηση είχε ήδη ορίσει κάποιον άλλο ποιμένα, χωρίς την έγκριση της Εκκλησίας! Η δίκη του βεβαίως ήταν παρωδία και ο αδελφός καταδικάστηκε σε 8 μήνες φυλακή. Κατά τη διάρκεια της φυλάκισής του, έδωσε τη μαρτυρία του με κάθε τρόπο.

Όταν βγήκε από τη φυλακή έγραψε πως τόσο οι φυλακισμένοι, όσο και οι φύλακες ρωτούσαν πολλές ερωτήσεις και τελικά είχαμε μια περισσότερη καρποφόρα διακονία από όσο θα είχαμε στην εκκλησία: «Ο Θεός υπηρέτηθηκε καλύτερα με την παρουσία μας στη

φυλακή!» Άνθρωποι που έχουν περάσει αυτό το μονοπάτι ξέρουν πως μέσα στα παθήματα, είναι η ώρα να μιλήσουν για το Χριστό.

Συμπέρασμα

Και στο κατά Μάρκον ευαγγέλιο, ο Κύριός μας, μας καλεί να είμαστε μάρτυρές Του. Η εντολή για μαρτυρία έρχεται μαζί με την κλήση. Μας καλεί να Τον μαρτυρήσουμε σε όλα τα έθνη. Μας καλεί να γίνουμε μάρτυρες με πιστότητα, ως το τέλος, παρόλο που κατά πάσα πιθανότητα θα ομολογήσουμε το Όνομά Του σε πλαίσιο διωγμού. ❀

Ο αιδ. Γ. Αδάμ είναι ποιμένας της Β' Ε.Ε.Ε. Αθηνών.

Υποσημειώσεις

¹ Ίσως φαίνεται περίεργο γιατί δεν γίνεται αναφορά στο Μάρκον 16:15, Και είπε προς αυτούς· Υπάγετε εις όλον τον κόσμον και κηρύξατε το ευαγγέλιον εις όλην την κτίσιν.

Το εδάφιο 15 βρίσκεται σε μια αμφισβητούμενη για την γνησιότητα της ως θεόπνευστου κειμένου περικοπή. Τι σημαίνει αυτό; Ως Διαμαρτυρόμενοι πιστεύουμε ότι μόνον η Αγία Γραφή είναι ο αλάθητος και θεόπνευστος Λόγος του Θεού και, ως εκ τούτου αυτή είναι ο μοναδικός κανόνας πίστης και ζωής. Πιστεύουμε, όμως, ταυτόχρονα ότι η θεοπνευστία και το αλάθητο της Αγίας Γραφής έγκειται στη γλώσσα στην οποία γράφτηκε ο Λόγος του Θεού και στο πρωτότυπο κείμενο. Δεν αποδίδεται ποτέ θεοπνευστία και αλάθητο σε καμία μετάφραση, όσο αγαπητή ή προσφιλή κι αν είναι αυτή, καθώς και σε καμία μεταγενέστερη έκδοση της Αγίας Γραφής. [Για αυτό και σε όλο τον χριστιανικό κόσμο όπου υπάρχουν σοβαρά χριστιανικά Βιβλικά Σχολεία και Σεμινάρια καταβάλλεται σοβαρή προσπάθεια να μαθαίνονται οι Βιβλικές Γλώσσες, δηλαδή τα Εβραϊκά και Αραμαϊκά για την Παλαιά Διαθήκη και Αρχαία Ελληνικά για την Καινή Διαθήκη. Επίσης διδάσκονται σε μεγάλο βαθμό βασικές γνώσεις κριτικής του κειμένου. Η κριτική του κειμένου είναι η επιστημονική μέθοδος κατά την οποία συλλέγονται και μελετώνται όλα τα αρχαία χειρόγραφα του κειμένου της Καινής Διαθήκης, από κάθε γεωγραφική περιοχή, και χρονική περίοδο με σκοπό την έκδοση ενός κειμένου όσο το δυνατόν κοντύτερα στο πρωτότυπο. Και για αυτό υπάρχουν και κυκλοφορούν επιστημονικές εκδόσεις, όπως αυτή που πολλοί αδελφοί χρησιμοποιούν και ονομάζεται Nestle-Aland 27th edition ή η έκδοση γνωστή ως UBS. Τις εκδόσεις αυτές, μπορεί να προμηθευτεί ο οποιοσδήποτε και από την Ελληνική Βιβλική Εταιρεία. Αξίζει πράγματι να δοξάζουμε τον Θεό για τον κόπο όλων αυτών των ανθρώπων που καταγίνονται με την προσπάθεια αυτή γιατί αποδεικνύεται έτσι με τρόπο επιστημονικό πως τα ιερά κείμενα τα οποία μελετούμε είναι τα πρωτότυπα και οι διαφορές που προκύπτουν από τα διάφορα κείμενα και τις οικογένειες των κειμένων είναι ελάχιστες και ενισχύουν την αξιοπιστία της Αγίας Γραφής.]

Το τελευταίο τμήμα, λοιπόν, του ευαγγελίου του Μάρκου το 16:9-20, δεν υπάρχει στα αρχαιότερα χειρόγραφα. [Αυτό το είχε υποδειχθεί και ο αείμνηστος Ξενοφών Μόσχον στο σύντομο βιβλίο του Βάπτισμα εν ύδατι και Βάπτισμα εν Πνεύματι Αγίω, μια αναγκαία διαφώτισις, Έκδοσις Χριστιανικού Συλλόγου των Νέων Αθηνών, Οδ. Ανδρούτσου 24, 1934, σελίδα 7.]

Για αυτό μπορεί να δει κανένας πως στη Νέα Μετάφραση της Βιβλικής Εταιρείας υπάρχει η υποσημείωση πως το τμήμα των εδαφίων 9-20 δεν βρίσκεται σε μερικά αρχαία χειρόγραφα.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει πως το κείμενο τελειώνει στο 16:8 στους πιο σημαντικούς κώδικες του 4^{ου} μ.Χ. αιώνα, τον Σιναιτικό και τον Βατικανό, στον κώδικα που ονομάζεται *Old Latin Bobiensis*, από εκατό περίπου αρμενικά χειρόγραφα, από την Συριακή του Σινά (πάλι του 4^{ου} αιώνα) και από τα δύο παλαιότερα Γεωργιανά χειρόγραφα που γράφτηκαν το 897 και 913 μ.Χ. Ο Κλήμης Αλεξανδρείας και ο Ωριγένης (3^{ος} αιώνας) δεν φαίνεται να γνώριζαν την ύπαρξη των εδαφίων 9-20. Οι δε Ευσέβιος Καισαρείας (4^{ος} αιώνας) και Ιερώνυμος (5^{ος} αιώνας) δηλώνουν ότι τα εδάφια αυτά δεν βρίσκονταν στην πλειονότητα των ελληνικών χειρογράφων που βρέθηκαν στα χέρια τους. Τέλος οι πρώτες μορφές των κανόνων του Ευσέβιου (που προέρχονται από τον Αμμώνιο στις αρχές του 3^{ου} μ.Χ. αιώνα) δεν περιέχουν εδάφια μετά τον Μάρκο 16:8.

Καθώς περνούν οι αιώνες εμφανίζονται διάφορες εκδόσεις. Αρχίζουν και εμφανίζονται από τον 5^ο αιώνα (κώδικες A, C, D, K, κλπ.). Υπάρχουν για παράδειγμα δύο αποσπάσματα του 7^{ου} αιώνα (099 και 0112) και δύο χειρόγραφα του 8^{ου} αιώνα (L και Ψ) και μερικά ακόμη που ολοκληρώνουν το ευαγγέλιο μετά το 16:8 αλλά όχι με τόσο μακρύ επίλογο (εδάφια 9-20), με ένα μικρότερο. Μετά από τον συντομευμένο επίλογο όμως, περιέχουν στοιχεία και από τον μακρύτερο. Το ίδιο συμβαίνει και σε μερικά Κοπτικά και Αιθιοπικά χειρόγραφα και στο περιθώριο μια συριακής έκδοσης (*Harclean Syriac*) που είναι και το μοναδικό κείμενο το οποίο έχει όλο τον επίλογο (9-20).

Το δε αρχαιότερο κείμενο *Codex Washingtonianus*, γνωστό ως *W* (5^{ος} αιώνας μ.Χ.) που περιέχει όλα τα εδάφια από το 9 ως το 20, επίσης περιέχει 89 ακόμη λέξεις, στην αρχή του εδαφίου 15 τα οποία είναι ένας διάλογος ανάμεσα στον Χριστό και τους μαθητές σχετικά με το τέλος

της περιόδου της δύναμης του Σατανά και σχετικά με την αλήθεια και τη δικαιοσύνη που είναι τώρα διαθέσιμα μέσω του θανάτου του Χριστού.

Γίνεται εύκολα κατανοητό λοιπόν, από την προηγούμενη ανάλυση πως πρόκειται για ένα τμήμα που είναι πολύ αμφίβολο το αν ανήκει στο θεόπνευστο και αλάθητο Λόγο του Θεού. Για τους προηγούμενους λόγους, υπάρχει σχεδόν απόλυτη ομοφωνία ανάμεσα στους μελετητές της Γραφής πως ο συντομότερος και ο μακρύτερος επίλογος ήταν καλοπροαίρετες προσπάθειες κάποιων από τους πολλούς αντιγραφείς του 2^{ου} αιώνα να ολοκληρώσουν, να προσθέσουν κάτι στο τέλος της διήγησης του Μάρκου ώστε να μην είναι τόσο απότομη: «Και εξελθούσαι έφυγον από τον μνημείον, είχαν γαρ αυτάς τρόμος και έκστασις, και ουδενί ουδέν είπαν, εφοβούντο γαρ.»

Προσοχή όμως, εδώ. Αυτές οι παρατηρήσεις δεν μειώνουν το κύρος του Λόγου του Θεού. Το αντίθετο μάλιστα. Αφαιρούν τις πιθανές προσθέσεις και αποσαφηνίζουν την αλήθεια πως ο Λόγος του Θεού είναι αλάθητος και θεόπνευστος στα πρωτότυπα κείμενα και στην αρχική γλώσσα που γράφτηκε, όχι στις μεταφράσεις ούτε και στις μεταγενέστερες εκδόσεις που συνήθως χρησιμοποιούμε.

Ελπίζω επίσης πως αυτή η ανάλυση δεν θα μας κάνει να αισθανθούμε άβολα. Ως ευαγγελικοί συχνά επικαλούμαστε το «κριτικό» κείμενο στις συζητήσεις μας και είμαστε έτοιμοι να υποδειξουμε διαφορές ανάμεσα στη μετάφραση και στο πρωτότυπο. Την ίδια συλλογιστική ακολουθήσαμε και εδώ. Πολλές φορές ο γράφων έχει γίνει μάρτυρας συζητήσεων για το αν το Α' Ιωάννου 5:7-8 είναι γνήσιο τμήμα της Α' Ιωάννου.

² John Piper; *Let the Nations be Glad, The Supremacy of God in Missions*, (Grand Rapids, Michigan: Baker Books, 1993), σσ. 169-170.

ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Μια έκδοση του περιοδικού *Αστήρ της Ανατολής*
Βασισμένη από την έκδοση Γεωργίου Α. Χατζηγεωργίου,
τα καθημερινά αναγνωστικά διαβάζονται κάθε χρόνο.
Σε μια μισή ώρα καθ' ύλην ηλόδοξη.

Παρεργελλίς: τηλ. 210 3231073
φράξ 210 3316977
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: astir@gec.gr

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο εθνικισμός και η προγονολατρεία: δύο εμπόδια για τον επανευαγγελισμό του σημερινού Έλληνα

του κ. Παντελή Καλαϊτζίδη

Κάθε κουβέντα για τον εθνικισμό και την προγονολατρεία ως εμπόδια για τον επανευαγγελισμό, προϋποθέτει μία σοβαρή και θαρραλέα συζήτηση για το πρόβλημα του θρησκευτικού εθνικισμού, όπως και για τη σχέση έθνους και Εκκλησίας. Πολύ συχνά όμως, αυτήν την συζήτηση την παρακάμπουμε επικαλούμενοι την δήθεν διάκριση ανάμεσα στην φιλοπατρία, στον καλώς εννοούμενο πατριωτισμό απ' τη μια και στον κακό ή απόβλητο εθνικισμό απ' την άλλη. Ο τελευταίος μοιάζει βέβαια να μην αφορά εμάς, να μην χαρακτηρίζει τον κυρίαρχο στην Ελλάδα εκκλησιαστικό λόγο, τις ριζωμένες εδώ και δεκαετίες –αν όχι και αιώνες– νοοτροπίες και αγκυλώσεις, αλλά έχει να κάνει πάντα με τους άλλους, στην περίπτωσή μας με κάποιους αόριστους άλλους, δίχως όνομα και ταυτότητα, δίχως ένταξη στον χώρο και το χρόνο.

Είναι εύκολο έτσι, χωρίς την παραμικρή διάθεση μετάνοιας και αυτοκριτικής, να καταδικάζουμε τον κακό εθνικισμό (που δεν αφορά ποτέ όμως εμάς) και να ευλογούμε ή να υπερασπιζόμαστε την στενή σχέση ή ακόμη και την ταύτιση Εκκλησίας και έθνους, Ορθοδοξίας και Ελληνισμού. Έτσι όμως παρακάμπουμε την καρδιά του προβλήματος, το πιο επώδυνο σημείο του ζητήματος που είναι όχι η σχέση του «κακού και απόβλητου εθνικισμού» με την Εκκλησία, αλλά το εάν νομιμοποιούμε να αναγορεύσουμε το έθνος σε υποχρεωτικό ή συστατικό στοιχείο συγκρότησης του εκκλησιαστικού σώματος, όπως και η ίδια η σχέση έθνους και Εκκλησίας, επίγειας πατρίδας και Εκκλησίας, και το πώς η σχέση αυτή επηρεάζει ή καθορίζει το αίτημα του επανευαγγελισμού.

1. Εκκλησία και έθνος, Εκκλησία και επίγειες πατρίδες

Ξεκινάμε αναφέροντας ένα μόνο παράδειγμα από το κήρυγμα του Ιησού Χριστού, που μπορεί να φωτίσει και το θέμα των σχέσεων

έθνους και Εκκλησίας, αλλά και το πώς ο αληθινός ευαγγελισμός υπερβαίνει τις κατηγορίες και τα στεγανά της φυλής, του έθνους, ακόμη και της θρησκείας. Πρόκειται για την γνωστή σε όλους μας παραβολή του «Καλού Σαμαρείτη», και για την περίπτωση δανειζόμεστε την έξοχη ανάλυση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ιγνατίου, από την έκδοση της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών: *Ισλάμ και φονταμενταλισμός-Ορθοδοξία και παγκοσμιοποίηση* (εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα, 2004). Στην παραβολή αυτή, «η θεολογία είδε πάντοτε την απαρχή υπέρβασης των στενών ορίων του εθνικισμού και μεσσιανισμού, την πρώτη αναγγελία του οικουμενικού χριστιανικού πνεύματος. Απαντώντας στην ερώτηση “ποιος είναι ο πλησίον;” ο Ιησούς Χριστός με τη γνωστή παραβολή, τοποθετεί τον πλησίον πέρα και έξω από τα στενά ιουδαϊκά πλαίσια, πέρα και πάνω από τους προσδιορισμούς της φυλής, του έθνους, της κοινωνικής τάξης ή ακόμη και της θρησκείας. Πλησίον δεν είναι ο συμπατριώτης, ο ομόθρησκος ή ο ομοϊδεάτης, αλλά ο κάθε άνθρωπος που έχει ανάγκη την αγάπη μας, ο κάθε άνθρωπος –ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνικότητας, θρησκείας– που περιμένει την χωρίς προϋποθέσεις αλληλεγγύη μας».

Στη δεύτερη κιόλας γενιά μετά την Πεντηκοστή, που σημαδεύεται από την καθοριστική συμβολή του Απ. Παύλου, η Εκκλησία ολοένα και περισσότερο αποκτάει έναν παγκόσμιο και οικουμενικό χαρακτήρα. Στην Εκκλησία ανήκουν δυνάμει όλοι οι άνθρωποι, Ιουδαίοι και εθνικοί, περιτετμημένοι και ατερίτμητοι, υπό νόμον και νόμον μη έχοντες, δούλοι και ελεύθεροι, άνδρες και γυναίκες. Η Εκκλησία είναι γένος πνευματικό, ο νέος Ισραήλ, ο «Ισραήλ κατά πνεύμα», ενώ σύμφωνα με μεταγενέστερες διατυπώσεις η αλήθειά της κείται πέρα και πάνω από τα επίγεια έθνη και τις επίγειες πατρίδες, καθώς τα τελευταία δεν είναι παρά γνωρίσματα της σαρκός, εκδηλώσεις του παλαιού κόσμου (άγιος Γρηγόριος Θεολόγος). Έτσι οι χριστιανοί είναι *το τρίτον γένος*, ούτε Ιουδαίοι ούτε Έλληνες, για να θυμηθούμε τη διατύπωση του απολογητή Αριστείδη, γι' αυτό και «εις λαός πάντες οι εις Χριστόν ηλικότες, και μία Εκκλησία νυν οι Χριστού, καν εκ διαφόρων τόπων προσαγορεύηται» (Μ. Βασίλειος). Η Εκκλησία λοιπόν, ως ο εσχατολογικός λαός του Θεού, κλήθηκε να φανερώσει και να πραγματοποιήσει σε κάθε τόπο και στιγμή το εσχατολογικό μυστήριο της ενότητας, την επισυναγωγή επί το αυτό του διασκορπισμένου λαού του Θεού, την εν Χριστώ υπέρβαση των κάθε λογής τεμαχισμών και διαρρέσεων (φυλής, φύλου, θρησκείας, πολιτισμού, κοινωνικής τάξης, ιεραρχίας και αξιώματος).

Γι' αυτό η Εκκλησία δεν ενσαρκώνει απλώς τη γεωγραφική οικουμενικότητα ενώνοντας τα κατά τόπον διεσπώτα (όπως συχνά διαβάζουμε στις αναφορές των αρχαίων λειτουργιών), αλλά υπερβαίνει ακόμη κάθε μορφής τεμαχισμό και διαίρεση, κάθε στοιχείο αναιρετικό της καθολικότητας, οδηγώντας στην ενότητα και ταυτότητα εν Χριστώ (άγιος Μάξιμος Ομολογητής). Όπως έσοχα συνοψίζει τούτη την πραγματικότητα ο άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: «το γαρ της Εκκλησίας όνομα ου χωρισμού, αλλ' ενώσεώς εστι και συμφωνίας όνομα». Γι' αυτό και σύμφωνα με τον άγιο Κύριλλο Ιεροσολύμων «Εκκλησία δε καλείται φερωνύμως, δια το πάντας εκκαλείσθαι και ομού συνάγειν».

2. Η παρένθεση που δεν λέει (ή δεν θέλει) να κλείσει: η ιστορική περιπλοκή της Εκκλησίας με το έθνος

Σε στιγμές όμως εξαιρετικής ιστορικής κρισιμότητας και ανάγκης (Τουρκοκρατία), η Εκκλησία εκκένωσε εαυτήν εκπροσώπησε της κυρίως αποστολής της και αναλαμβάνοντας τη σωτηρία του κινδυνεύοντος με αφανισμό Ελληνισμού, της γλώσσας, της υπόστασής του και της πολιτικής του εκπροσώπησης, μεταβαλλόμενη σε κιβωτό του Ελληνισμού και σε συστατικό στοιχείο της νεοελληνικής ταυτότητας. Σήμερα και συντεταγμένη πολιτεία υπάρχει και η ιστορική συγκυρία δεν θυμίζει σε τίποτα εκείνη του τέλους του Βυζαντίου και των πρώτων αιώνων της Τουρκοκρατίας. Γι' αυτό και νομίζουμε πως είναι η κατάλληλη στιγμή για να θέσουμε στην θεολογική αλλά και στην ελληνική μας αυτοσυνειδησία επίκαιρα όσο και επώδυνα ζητήματα, όπως το αίτημα του επανευαγγελισμού και τα εμπόδια του εθνικισμού και της προγονολατρείας.

Το τίμημα που η Ορθόδοξη Εκκλησία πλήρωσε και εξακολουθεί να πληρώνει στο βωμό της σχέσης της με το έθνος είναι βαρύτατο. Σχετίζεται με την αλλοίωση της εκκλησιολογικής της ταυτότητας, με την πλήρη σχεδόν εθνικοποίησή της, με την εγκατάλειψη της καθολικότητας και της οικουμενικότητας για χάρη της ιδιοπροσωπίας του Νέου Ελληνισμού, με την υιοθέτηση μιας εκκοσμικευμένης εγκοσμιοκρατικής εσχολογίας που κάνει περισσότερες αναφορές στη διάσωση και την ανάσταση του έθνους και λιγότερες στο Σταυρό και την Ανάσταση του Χριστού· τέλος, συνέπεια όλων αυτών, με τα αμυντικά σύνδρομα, την προσκόλληση στο παρελθόν, τον κοινωνικό, πολιτισμικό και ιδεολογικό αναχρονισμό και συντηρητισμό, τον πειρασμό της αναδίπλωσης, του φονταμενταλισμού και του αντιευρωπαϊσμού, με μια λέξη με την αδυναμία μετοχής της Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο.

3. Το αίτημα του επανευαγγελισμού και τα εμπόδια για την πραγματοποίησή του

Η επιλογή από τους διοργανωτές του θέματος του επανευαγγελισμού των Ελλήνων στην σημερινή εποχή ενέχει ορισμένες αυτονόητες παραδοχές και αξιολογήσεις μεταξύτετων οποίων σημαντικότερη μοιάζει να είναι αυτή που αναφέρεται στον προϊόντα αποχριστιανισμό της Ελλάδος και στην βαθμιαία μετατροπή της σε χώρα δυτικού τύπου, όπου το ιδεολόγημα της «ελληνορθοδοξίας» μόνο ρητορική σχέση μπορεί να έχει με την πραγματικότητα. Γιατί πώς διαφορετικά νοείται μια «ελληνορθόδοξη» χώρα να έχει ανάγκη επανευαγγελισμού; Υποτίθεται πως είναι ήδη ευαγγελισμένη, το δε ευαγγέλιο του Χριστού θα περίμενε κανείς να έχει διαποτίσει τους θεσμούς και τις νοοτροπίες, την κοινωνική πραγματικότητα και τον πολιτισμό. Είναι όμως τούτο δυνατό; Και εν πάση περιπτώσει είναι αυτή η πραγματικότητα; Είναι αυτή η σημερινή Ελλάδα; Εάν η απάντηση είναι θετική, τότε γιατί μιλάμε για επανευαγγελισμό; Και εάν η απάντηση είναι αρνητική, πώς κατανοείται ο επανευαγγελισμός και ο ευαγγελισμός;

Ο ευαγγελισμός έχει ως απαραίτητο προηγούμενο την μετάνοια (αλλαγή του νου, αλλαγή νοοτροπίας, ριζική αντιστροφή αξιών και προτεραιοτήτων), την αναγνώριση της προσωπικής ευθύνης και αμαρτωλότητας για την ύπαρξη του κακού στον κόσμο. Ο ευαγγελισμός, όπως και η μετάνοια, προϋποθέτουν μιαν έλλειψη και μιαν ατέλεια, μιαν αίσθηση απώλειας. Γι' αυτό και δεν υπάρχει μετάνοια εκεί όπου επικρατεί η πνευματική αυτάρκεια και ο αυτοδικαιωτικός λόγος, όπως και δεν υπάρχει ευαγγελισμός εκεί όπου ανθούν τα στερεότυπα της φυλής και του έθνους, τα υμνολόγια στα κατορθώματα και τις αρετές των προγόνων. Η μετάνοια είναι μία δυναμική κίνηση αλλαγής και ανατροπής, ένα γεγονός πνευματικής τάξεως, ένα υπαρξιακό άνοιγμα που κάνει χώρο για να υπάρξει ο κατεξοχήν «Άλλος», ο κατεξοχήν «Ξένος», ο Θεός, όπως και η εικόνα Του, ο κάθε «άλλος», ο κάθε «ξένος». Χωρίς αυτήν την κίνηση και αυτό το άνοιγμα δεν υπάρχει ούτε ευαγγελισμός, ούτε επανευαγγελισμός.

Αναφορικά λοιπόν με την ελληνική πραγματικότητα, ως μας επιτρέπει να σημειώσουμε πως η παρένθεση που άνοιξε το 1453 πρέπει επειγόντως να κλείσει και η Εκκλησία να ξαναγυρίσει στην κυρίως αποστολή της, που είναι ο ευαγγελισμός και η μεταμόρφωση του κόσμου και του ανθρώπου, το κήρυγμα της ερχόμενης Βασιλείας του Θεού για τη σωτηρία και την αποκατάσταση όλης της κτίσης. Η Εκκλησία είναι πορεία προς τα Έσχατα και όχι επιστροφή στην ένδοξη και πονεμένη ιστορία του Βυζαντίου/Ρωμοσύνης, της Τουρκοκρατίας ή του Νέου Ελληνισμού. Στη δύση του σημερινού ανθρώπου για ζωή, η Εκκλησία μπορεί και οφείλει να απαντήσει με τη δική της πρόταση ζωής, με τα δικά της «ρήματα ζωής αιώνιου» (πρβλ. *Ιω.*, 6:68), και όχι με τη συνεχή επίκληση του παρελθόντος και της προσφοράς της στους αγώνες του έθνους, που φαντάζει περισσότερο με έμβλημα μουσείου, παρά με λόγο ζωντανό που να μπορεί να ξεδιψάσει. Γι' αυτό και η υιοθέτηση ενός οικουμενικού εκκλησιαστικού λόγου, απαλλαγμένου από τις συνεχείς αναφορές στο έθνος και από τα σχήματα της κωνσταντινείας περιόδου, δεν είναι απλώς ένα αίτημα γνησιότητας, αυθεντικότητας και πιστότητας προς την ορθόδοξη παράδοση· είναι ταυτοχρόνως και μια απολύτως απαραίτητη και επείγουσα προϋπόθεση, ένας απαράβατος όρος, προκειμένου να εισέλθει η Εκκλησία μας στον αιώνα που ζούμε και να μην βρούμε εύκολο και βολικό καταφύγιο σε προηγούμενες εποχές. Δίχως αυτό το στοιχείο εξάλλου, ούτε αληθινή και διαρκής αποκάλυψη του Θεού στην κτίση και την Ιστορία υπάρχει, ούτε Εκκλησία που να προσεύχεται, να διαλέγεται και να αγωνίζεται «υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας», αλλά ούτε και λόγος για επανευαγγελισμό μπορεί να γίνει. ❀

** Εκτενής περίληψη από εισήγηση που πραγματοποιήθηκε στο Συνέδριο του Νεανικού Επιμορφωτικού Ομίλου Σύρου, με θέμα: «Ο επανευαγγελισμός των Ελλήνων σήμερα», Τήνος, 8-7-2004. Το πλήρες κείμενο θα δημοσιευθεί στον τόμο των πρακτικών που πρόκειται να κυκλοφορήσει σύντομα.*

Ο κ. Παντελής Καλαϊτζίδης είναι Πάρεδρος ε. θ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, Συντονιστής χειμερινού προγράμματος της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος

Η παρουσία μου θέλει ελθεί μετά σού...

του κ. Ιω. Έρτσου

Βρισκόμαστε στο όρος Σινά, εκεί που ο Μωυσής συναντιέται για δεύτερη φορά με τον Θεό, αφού είχε ήδη κατέβει με τις πλάκες που περιείχαν τις δέκα Εντολές του Θεού για να τις παραδώσει στο λαό Του, και τις οποίες έσωσε μπροστά τους από αγανάκτηση, όταν τους βρήκε να λατρεύουν το χρυσό μοσχάρι.

Στη δεύτερη τούτη ανάβασή του στο όρος, είναι έτοιμος να θυσιάσει αιώνια την ψυχή του για τη σωτηρία του λαού του, αν ο Θεός το δεχόταν. Είπε στον Θεό: «*συγχώρησον αυτούς, ειδήμη εξάλειψόν με, δέομαι, εκ του βιβλίου σου*» (λβ' 32). Εκεί παραλαμβάνει τις δεύτερες πλάκες των εντολών του Θεού και παίρνει την εντολή, αφού τις παραδώσει, ν' ανεβεί με τον λαό στη γη της επαγγελίας, τη Χαναάν.

Μα εδώ ζητάει απ' τον Κύριο να του δείξει το δρόμο προς τα εκεί, για να 'ναι βέβαιος για την υποστήριξη που ο Θεός θα του παρέχει στην αποστολή αυτή, την τόσο θεμελιακή. Ο δε Κύριος του είπε: «*Η παρουσία μου θέλει ελθεί μετά σου και θέλω σοι δώσει ανάπαυσιν*» (Έξ. λγ' 14). Όπως κι έγινε, άσχετα αν τις τελευταίες ώρες αυτός δε μπήκε στη γη, λόγω παρακαλής του, και στη θέση του μπήκαν άλλοι. Ο Ιησούς του Ναυή και ο Χάλεβ ο υιός του Ιεφοννή.

Το μάθημά μας, τώρα: Όταν ο Θεός προορίζει κάποιον άνθρωπό του να εκτελέσει ένα έργο Του, τον προετοιμάζει σε ψυχική καλλιέργεια και πνευματική ωρίμανση. Τον περνάει από διάφορα στάδια για να τον ταπεινώσει, σε σημείο που να δει αυτός πως είναι ένα μεγάλο τίποτα, και πως ο Θεός θα γίνει γι' αυτόν τα πάντα. Παράδειγμα ο Μωυσής. Γεννήθηκε στην Αίγυπτο, και επί σαράντα χρόνια βρισκεται στο παλάτι του Φαραώ, ως θετός γιος της θυγατέρας του, αρχιστράτηγος των δυνάμεων της Αιγύπτου και μελλοντικός διάδοχος του θρόνου της. Έπρεπε να ζήσει τη ζωή της αμαρτίας για να φτάσει στο σημείο να καταλάβει, πως όλα όσα έζησε θα 'πρεπε να τα θυσιάσει, για να γίνει ελευθερωτής του λαού, κατά την πληροφορία που είχε μέσα του, ώστε όταν ο Κύριος θα του παρουσιαζόταν στη βάτο, όπως κι έγινε, λέγοντάς του: «*Μωυσή, Μωυσή, είδον την ταλαιπωρίαν του λαού μου... ελθέ και θέλω σε αποστείλει... και θέλεις εξαγάγει τον λαόν μου...*» (Έξ. γ' 4), αναγνωρίζοντας την αδυναμία του να κάμει ένα τέτοιο έργο, θα απαντούσε: «*Κύριε, τις είμαι εγώ δια να υπάγω;*» (εδ. 11). Αλλά ακόμα πριν φτάσει στο σημείο αυτό, ο Κύριος τον οδηγεί στον Ιοθόρ την επικράτεια, όπου πανδρεύεται τη θυγατέρα του. Εκεί, επί σαράντα ολόκληρα χρόνια ζει ποιμαίνοντας πρόβατα στους αγρούς –άλλα σαράντα τούτα χρόνια της ζωής του- και τότε θεωρείται απ' τον Θεό έτοιμος και κατάλληλος, να πάει στον Φαραώ να τον προστάξει από μέρους του Θεού, λέγοντάς του: «*Εξαπόστειλον*

τον λαόν μου, δια να εορτάσωσιν εις εμέ εν τη ερήμω» (Έξ. ε' 1).

Και τώρα η συνέχεια της ιστορίας. Το τι ο Θεός έκαμε «*δια χειρός Μωυσέως*» στην αντίδραση του Φαραώ να ελευθερώσει το λαό Του.

Οι δέκα πληγές του Θεού στην Αίγυπτο. Η θριαμβευτική έξοδος τριών περίπου εκατομμυρίων Ισραηλιτών από την Αίγυπτο. Το χώρισμα της Ερυθράς θάλασσας στα δύο και η διάβαση του λαού στο αντίπερα. Ο καταποντισμός του στρατεύματος του Φαραώ, ενώ τους κληρονομήσαν, καθώς ο Θεός επανέφερε τα νερά και γέμισε ξανά η θάλασσα. Η πορεία του λαού μέσα στην έρημο για 15-20 μέρες, οπότε άρχισαν τα παράπονά τους εναντίον του Θεού και του Μωυσή.

Η συνέχεια της πορείας, όχι προς τη Χαναάν πια, αλλά προς την έρημο, σαν τιμωρία του Θεού στον λαό, και η αρχηγία του Μωυσή σε κάθε τι που αφορούσε το λαό επί άλλα σαράντα χρόνια. Χρόνια, τούτα τα τελευταία, θαυμάτων του Θεού, να διατηρήσει στην αχανή εκείνη έρημο, έναν ολόκληρο λαό με τα χίλια-δυο προβλήματά τους. Χρόνια αφάνταστων δεινοπαθημάτων του Μωυσή, μ' ένα τέτοιο σκληροτράχηλο λαό, τα οποία μπόρεσε και τα υπέμενε.

«*Η παρουσία μου θέλει ελθεί μετά σου...*», ήταν η υπόσχεση του Θεού στον Μωυσή, για την εκτέλεση αυτού του μεγάλου έργου. Αλλά έρχεται ώρα, που η ίδια υπόσχεση δίδεται σε κάθε εργάτη του Κυρίου, προορισμένον να κάμει ένα έργο για τον Θεό, αφού αυτός έχει περάσει από κάθε κατεργασία του Θεού, για να φτάσει στο σημείο της αναγνώρισης της τέλει αδυναμίας του να κάμει αυτός με δικές του δυνατότητες το κάποιο έργο που του ανατέθηκε.

Όσο απαραίτητη είναι η κατεργασία του Θεού σ' αυτόν, άλλο τόσο απαραίτητη είναι η συναίσθηση της παρουσίας του Κυρίου στο έργο του, απ' τη στιγμή που θα πάρει το πράσινο φως απ' τον Κύριο, να ξεκινήσει. Γι' αυτόν, δεν είναι τίποτα αδύνατο να συμβεί, διότι είναι του Κυρίου έργο. Κανείς εχθρός δεν θα κατισχύσει εναντίον του. Ο διάβολος θα 'ναι διαρκώς δεμένος και πατημένος. Η δε ευλογία του Κυρίου θα σκορπίζεται παντού ολόγυρά του, και μόνο ο Θεός θα δοξάζεται.

Δεδομένου ότι ζούμε στους έσχατους καιρούς που καθετί επιταχύνεται, και που εμφανώς το πνεύμα του αντιχριστού επικρατεί, ο Κύριος διαρκώς ετοιμάζει στα παρασκήνια ανθρώπους Του, του τύπου Μωυσή, Ηλία, Παύλου κ.λπ., και τους παρουσιάζει, για να εκτελεί μέσω αυτών τα θαυμάσιά Του. Η αναζωπύρωση που προφητεύει ο Ιωήλ για τους έσχατους καιρούς, μ' όλα «*τα τέρατα εν τοις ουρανοίς και επί της γης, αίμα και πυρ και ατμίδα καπνού...*» (Ιωήλ β' 30-31) είναι στο δρόμο της, κι ουδείς και τίποτα δεν θα μπορέσει ν' αντιδράσει σ' αυτήν. Η δε ερχόμενη τελική μάχη του Αρμαγεδώνα θα φέρει την τελική νίκη του Κυρίου και των δικών Του, και την τελική και ολοσχερή καταστροφή των εχθρών Του. Ας μας ανοίγει ο Κύριος τα μάτια να βλέπουμε τα συμβαίνοντα στην αληθή τους υφή, και προπάντων να βλέπουμε Εκείνον, σαν Κυρίαρχο επί όλων αυτών, και ως τον Κύριο των Κυρίων και τον Βασιλέα των Βασιλέων.

Ας έχει αιωνία δόξα! ❀

Ο κ. Ι. Έρτσος είναι ιδρυτής του προγράμματος «*Λίγες στιγμές με την Αγία Γραφή*».

Το Ποτάμι Αντικαθιστά τη Θάλασσα

του αιδ. Θ. Κοσμάδη

Τρέμουμε στην ιδέα του καταστροφικού Τσουνάμι στον Ινδικό Ωκεανό που είναι ως ο τέταρτος μεγαλύτερος σεισμός από τότε που άρχισε η αρχαιοθότησή τους. Θεωρείται η κορυφαία και πιο δαπανηρή φυσική καταστροφή στην ταραγμένη ιστορία του τρεμάμενου πλανήτη μας. Φανταστείτε για μια στιγμή την αγανάκτηση που θα ένιωσε ο δύστυχος Μπιν Λάντεν που επιχείρησε κάτι παρόμοιο. Αλλά δόξα στο Θεό του Ουρανού ότι εκατομμύρια τρομοκράτες δεν θα μπορούσαν να οργανώσουν μια καταστροφή τέτοιου μεγέθους. Μπορούμε να παρηγορηθούμε από το γεγονός ότι ο ψυχρός Μπιν Λάντεν δεν θα μπορούσε να εκτελέσει ούτε στο ελάχιστο κάτι σαν αυτό που βλέπουμε στις μέρες μας.

Ακούγονται διάφορες κατηγορίες εναντίον του συστήματος προειδοποίησης των Ηνωμένων Πολιτειών στη Χαβάη, για το ότι δεν πληροφόρησαν τις χώρες γύρω από την Ακτή της Βεγγάλης ότι ερχόταν ένα τσουνάμι που έφερε τέτοια καταστροφή και συμφορά. Αυτοί που είναι έτοιμοι να προβούν σε τέτοιου είδους κατηγορίες είναι πιθανόν ανίκανοι να κατανοήσουν τις παραμέτρους της πρόγνωσης ενός γεγονότος τέτοιου μεγέθους. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ιαπωνία έχουν ένα καλά τοποθετημένο σύστημα προειδοποίησης για τη δραστηριότητα των τσουνάμι στον Ειρηνικό Ωκεανό. Τέτοιο σύστημα συναγερωμού δεν υπάρχει πουθενά αλλού.

Δυο χιλιάδες χρόνια πριν ο Ενσαρκωμένος Λόγος περπάτησε και μίλησε στον πεσμένο πλανήτη μας, όπου είχε έρθει για την σωτηρία του ανθρώπου, της φύσης και οτιδήποτε άλλου – αυτή η γη που έφερε τα σημάδια της διαφθοράς και της σχετικής με αυτήν καταστροφής. Σε κάποια περίπτωση κάποιοι αναρωτήθηκαν γιατί ο Πιλάτος ανέμιξε το αίμα

μερικών Γαλιλαίων με αυτό των θυσιών. Η απάντηση του Ιησού ήταν αποφασιστική και με εξουσία: «*νομίζετε ότι οι Γαλιλαίοι ούτοι ήσαν αμαρτωλοί υπέρ πάντας τους Γαλιλαίους διότι έπαθον τοιαύτα; Ουχί σας λέγω, αλλ'εάν δεν μετανοήτε, πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή*». Μετά από αυτή την εξήγηση, αναφέρθηκε σε ένα άλλο οδυνηρό συμβάν όπου ο πύργος του Σιλωάμ έπεσε επάνω σε δεκαοκτώ ανθρώπους, σκοτώνοντάς τους. «*Νομίζετε*» τους είπε, «*ότι ούτοι ήσαν αμαρτωλοί υπέρ πάντας τους ανθρώπους τους κατοικούντας εν Ιερουσαλήμ; Ουχί σας λέγω αλλ' εάν δεν μετανοήτε, πάντες ομοίως θέλετε απολεσθή*» Αυτό είναι ένα σημάδι προειδοποίησης για τον καθένα που ζει αυτήν τη σύντομη ζωή.

Ανάμεσα στις πολλές προειδοποιήσεις του Χριστού είναι ότι θα γίνουν σεισμοί σε διάφορα μέρη τις τελευταίες μέρες (Ματθ.24:7. Μάρκος 13:8, Λουκάς 21:11). Σε μια ειδική περίπτωση ο Παντοδύναμος Θεός χρησιμοποίησε έναν σεισμό για να υπερασπιστεί τους αποστόλους, τον Παύλο και τον Σίλα, που είχαν ριχτεί στην φυλακή. Σαν αποτέλεσμα, ο φύλακας μαζί με όλη την οικογένειά του πίστεψε στον Ιησού Χριστό. Έγιναν μέλη της πρώτης εκκλησίας στη Μακεδονία (Πράξεις 16:26). Η τωρινή τρομερή καταστροφή στην Ασία ονομάζεται *Αποκαλυπτική*. Αυτό είναι το όνομα του τελευταίου βιβλίου της Καινής Διαθήκης. Δεν είναι παράξενο που η λέξη «σεισμός» αναφέρεται στην Αποκάλυψη στις παρακάτω περικοπές: 6:12, 8:5, 11:13, 19, 16:18. Σε αυτόν τον τελευταίο σεισμό που τάραξε όλους, η επίθεση του νερού της θάλασσας έγινε τόσο άγρια που σκότωσε πάνω από 200.000 άτομα και κατέστρεψε τις πανέμορφες ακτές πολλών τουριστικών περιοχών (Αποκ.8:10,11,14:7,16:4,5). Σε αυτές τις περικοπές ο χαρακτηρισμός των νερών στο εσχολογικό σχέδιο του Θεού είναι σαφής. Επιπλέον ο ήχος της σάλπιγγας από τον δεύτερο άγγελο προαναγγέλλει εξαιρετικά γεγονότα στην περιοχή των ωκεανών. (8:8, 9). Το τρομακτικό Τσουνάμι μας φέρνει στο μυαλό μερικά από τα μυθολογικά έτη των αρχαίων που περιγράφουν τις τρομερές μάχες μεταξύ της ξηράς και της θάλασσας. Η θάλασσα συμβολίζει το κακό. Οι περισσότεροι από εμάς έχουν δει και βλέπουν τις τρομερές εικόνες στις οθόνες των τηλεοράσεων. Πρώτα τη θάλασσα να οπισθοχωρεί αισθητά, και μετά μια σειρά από παλιωροϊκά κύματα να έρχονται με ορμή στην ξηρά, φέροντας την καταστροφή και το θάνατο. Αυτές οι σκηνές δεν θα φύγουν από το μυαλό μας μέχρι να πεθάνουμε.

Η τρομακτική λίστα των καταστροφικών σεισμών από τότε που αυτό το φοβερό φαινόμενο άρχισε να αρχαιοθετείται, μεταδόθηκε από το ραδιόφωνο. Έφερε σε όλους μας ανατριχίλα. Ο άνθρωπος που μπορεί να κοιτάξει στο γεγονός με προσοχή και με την εσχολογική σημασία του μπορεί να αποκομίσει μεγάλα μαθήματα από αυτό. Το άτομο που ενδιαφέρεται μπορεί να κοιτάξει σε όποια πηγή για να βρει πληροφορίες για αυτό το φαινόμενο που γίνεται όλο και πιο συχνό καθώς περνάει ο καιρός.

Στην απαρίθμηση των εσχατολογικών φαινομένων, ο Ιησούς Χριστός μίλησε για μεγάλους σεισμούς. Οι φοιτητές της σεισμολογίας επιβεβαιώνουν την μεγάλη συχνότητα των δονήσεων. Πολλοί μιλούν για την ανάγκη ενός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης παντού. Ήδη αναφερθήκαμε στην συναγερμό του Χριστού. Με λυπηρή συχνότητα ξετυλίγονται οι πραγματικότητες του ουρανού σαν επίσημες προειδοποιήσεις και μια απελπιστική πραγματικότητα έρχεται στην προσοχή όλων: «και ο πέμπτος άγγελος εξέχεε την φιάλη αυτού επί τον θρόνον του θηρίου, και έγινε η βασιλεία αυτού πλήρης σκότους και εμάσσουν τας γλώσσας αυτών εκ του πόνου, και εβλασφήμησαν τον Θεόν του ουρανού δια τους πόνους αυτών και δια τα έλκη αυτών και δεν μετενόησαν από των έργων αυτών» (Αποκαλ. 16:10,11).

Η τραυματική συμφορά που επηρέασε τρεις ηπείρους και έντεκα χώρες έφερε βαθιά θλίψη στις καρδιές των απανταχού Χριστιανών. Όλα τα γεγονότα στο παγκόσμιο χωριό μας μεταφέρονται αμέσως σε κάθε γωνιά της γης. Η αγωνία μας μαζί με τις προσευχές, βασιύζεται στην γνώση του ανθρώπου για το πεπρωμένο του, την συμφορά και το θάνατο. Είδαμε απελπισμένους ανθρώπους στην Σρι Λάνκα να προσεύχονται σε μια προτομή του Βούδα. Στο Ατσε, στη Σουμάτρα, μια ολόκληρη πόλη ισοπεδώθηκε, ενώ ένα τεράστιο, φανταχτερό τζαμί στεκόταν ανέπαφο. Ινδουιστές προσκνηντές που μερικά λεπτά πριν γιόρταζαν μπροστά από το ιερό στην πόλη Ταμίλ Ναντού, στην Ινδία παρασύρθηκαν. Κατεστραμμένες εκκλησίες υπήρχαν επίσης εδώ και εκεί. Σε αυτή την περιοχή άνθρωποι από κάθε πίστη μοιράστηκαν την απερίγραπτη καταστροφή και την ταλαιπωρία. Και βέβαια δεν ξεχνάμε τους τουρίστες από την -πρώην- χριστιανική Δύση: την Γερμανία, τα Σκανδιναβικά κράτη, την Βρετανία, την Ολλανδία, την Γαλλία, το Βέλγιο κλπ. Αυτοί έχουν χριστιανική καταγωγή. Πολλοί από αυτούς πήγαν για να ταυτιστούν με ένα ειδωλολατρικό τρόπο ζωής, και δεν έχουν καμιά σχέση με τον Θεό ή την Ενσάρκωση του Χριστού, ή το μήνυμα των Χριστουγέννων.

Οι τουρίστες που κατάφεραν να ξεφύγουν ή να διασωθούν και επέστρεψαν στις χώρες τους είχαν μια βαθιά θλίψη και τα πρόσωπά τους έδειχναν το σοκ. Άλλοι συμπατριώτες τους χάθηκαν χωρίς να αφήσουν ίχνη. Κανείς από αυτούς δεν φαντάστηκε ποτέ τι επρόκειτο να τους συμβεί. Από μια διαφορετική σκοπιά, για να μάθουν την ανάγκη της σωτηρίας και την καθαρή προειδοποίηση της κρίσης, θα μπορούσαν να είχαν διαβάσει στο Ευαγγέλιο του Λουκά για την γέννηση του Χριστού στην Βηθλεέμ που ήρθε για να γίνει ένα με αυτούς. Ο Υιός του Θεού, η μόνη ελπίδα του ανθρώπου, έχει γενικά αποκλειστεί από τη σκέψη και τις συζητήσεις. Πολλοί από αυτή τη γενιά είναι απρόθυμοι να

ακούσουν για την σωτηρία του Θεού και τη δίκαιη τιμωρία Του. Η δυσοσμία του θανάτου είναι παντού και θα είναι για αρκετό καιρό ακόμη.

Οι τρομακτικές εικόνες μπροστά μας αυτές τις μέρες οφείλουν να θυμίζουν στον αληθινό πιστό να αφιερώσει τον εαυτό του/της στην εντολή του Θεού για ευαγγελισμό με θάρρος. Αυτός συνεχίζει να ειδοποιεί τον καθένα που είναι ακόμη ζωντανός για την κρίση που έρχεται. Αυτό που έγινε στην περιοχή του Ινδικού Ωκεανού είναι μια υπενθύμιση για το αιώνιο σύστημα προειδοποίησης του Χριστού. Σε αυτή την εποχή του μετα-μοντερνισμού πρέπει να γνωρίζουμε την αποστολή του Χριστού καθώς σπεύδουμε να συμμετάσχουμε στους εράνους για να βοηθήσουμε αυτούς που υποφέρουν και να μεταδώσουμε τα καλά νέα σε μια γενιά που προσπαθεί να επιβιώσει κάτω από τη σκιά του θανάτου.

Όλοι γίναμε μάρτυρες αυτού που προκάλεσε η θανατηφόρος θάλασσα, και νιώσαμε βαθιά θλιμμένοι για αυτό που είδαμε. Μέσα σε αυτή τη θλίψη μας χαιρόμαστε με το εξής μήνυμα: «και είδον ουρανόν νέον και γήν νέαν, διότι ο πρώτος ουρανός και πρώτη γή παρήλθε, και η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον. (Αποκαλ.21:1). Ναι, δεν θα υπάρχει άλλη θάλασσα στον νέο ουρανό και στη νέα γη. Ο σκοπός του Θεού (Ματθ.19:28, Ησαΐας 65:17) είναι μια τέλεια δημιουργία. Επιπλέον, η προσοχή μας κατευθύνεται σε αυτό: (Αποκαλ.22:1) Όχι άλλη θάλασσα! Στη θέση της το Ποτάμι του Νερού της Ζωής και το Δέντρο της Ζωής. Είναι η μερίδα σου εξασφαλισμένη σε αυτή την ουράνια πόλη της οποίας ο κτίστης και δημιουργός είναι ο Θεός και οι πολίτες της είναι αγορασμένοι με αίμα;

«Προσέχετε μην καταφρονήσετε τον λαλούντα, διότι αν εκείνοι δεν απέφυγον καταφρονήσαντες τον λαλούντα προς αυτούς επι της γής, πολλώ μάλλον ημείς, εάν αποστραφόμεν τον λαλούντα προς αυτούς επί της γής, πολλώ μάλλον ημείς, εάν αποστραφόμεν τον λαλούντα από των ουρανών, του οποίου η φωνή την γήν εσάλευσε τότε, τώρα δε υπεσχέθη λέγων, έτι άπαξ εγώ ουχί μόνον την γήν, αλλά και τον ουρανόν. Το δε έτι άπαξ δηλοί των σαλευομένων την μετάθεσιν, ως χειροποιήτων δια να μείνωσι τα μή σαλευόμενα. Δια τούτο παραλαμβάνοντες βασιλείαν ασάλευτον ας κρατώμεν την χάριν δια της οποίας να λατρεύωμεν ευαρέστως τον θεόν με σέβας και ευλάβειαν. Διότι ο Θεός ημών είναι πυρ καταναλίσκων» (Εβραίους 12:25-29). ❀

Cosmades@attglobal.net

Μετάφραση: Β. Παντελιού

Ο Καλβίνος και το κήρυγμα

του A.G.P. van der Walt

Είναι περισσότερο από μια φορά προφανές ότι ο Καλβίνος, όπως και άλλοι Αναμορφωταί, προσέδιδε την μέγιστη σπουδαιότητα στο κήρυγμα ως του κυρίου συστατικού του έργου της Εκκλησίας. Πρώτον η ιδική του δραστηριότητα ως κήρυκος επιβεβαιώνει αυτή τη δήλωση. Υπήρχαν περιπτώσεις όπου εκήρυντε σχεδόν κάθε ημέρα, και από τον Οκτώβριο του 1549 η πρακτική ήτο να κηρύττει, κάθε δεύτερο Σάββατο, όπως και δύο φορές κάθε Κυριακή. Υπολογίζεται ότι εκήρυνε όχι λιγότερες από 4.000 φορές στην εκκλησία του στην Γενεύη. Σ' αυτό ας προστεθεί το γεγονός ότι το κήρυγμά του κατελάμβανε περίπου τα 3/4 του χρόνου μιας συνήθους Κυριακής λατρείας.

Και αν ακόμη τα ανωτέρω στοιχεία απορριφθούν ως ανεπαρκείς αποδείξεις της υψηλής εκτιμήσεως του Καλβίνου για το κήρυγμα, δεν υπάρχει τρόπος να αγνοηθούν οι δικές του σαφείς δηλώσεις επάνω σ' αυτό το θέμα. Γι' αυτόν, τίποτε στην Εκκλησία δεν υπερβαίνει σε εξοχότητα και τιμή το λειτούργημα του κηρύγματος του Ευαγγελίου, επειδή αυτό αποτελεί τη διακονία του Αγίου Πνεύματος, περί δικαιοσύνης και αιωνίου ζωής. Ακόμη και οι ιερές τελετές είναι υποδεέστερες στο κήρυγμα του Ευαγγελίου, των οποίων θα προηγηθεί. Πράγματι, οι ευλογίες που προέρχονται από την Ιερή Τελετή του Δείπνου του Κυρίου, όπως η επιβεβαίωση της πίστεως και η προτροπή για το καθήκον του καθ' ενός, εξαρτώνται στενά από το κήρυγμα του Λόγου του Θεού. Σε μια αξιοσημείωτη περικοπή ο Καλβίνος αποκαλεί το κήρυγμα, «το κύριο εκείνο νεύρο της Εκκλησίας, ακόμη την ίδια την ψυχή της», και τονίζει ότι ο ίδιος

ο Χριστός τοποθετεί το κήρυγμα στην υψίστη θέση.

Αλλά ενώ δεν υπάρχει αμφιβολία για την σπουδαιότητα που ο Καλβίνος προσδίδει στη διακονία του κηρύγματος, φαίνεται κάπως περίεργο γιατί δεν αφιερώνει ένα ξεχωριστό κεφάλαιο στους «Θεσμούς», σ' αυτό το τόσο σημαντικό έργο της Εκκλησίας. Αντίθετα, επροτίμησε να διασκορπίσει τις απίψεις του περί του κηρύγματος σ' ολόκληρο το «opus magnum» του, όπου και οποτεδήποτε παρουσιάζεται η ευκαιρία. Στην παρούσα εργασία μια προσπάθεια θα καταβληθεί να συλλεχθούν και να συστηματοποιηθούν όλες εκείνες οι διάσπαρτες δηλώσεις με τον σκοπό να αποκτηθεί κάποια ιδέα των απόψεων του Καλβίνου περί του κηρύγματος όπως εκφράζονται στους «Θεσμούς» -το προσφερόμενο υλικό είναι δυνατόν, χάριν ευκολίας, να τοποθετηθεί κάτω από πέντε επικεφαλίδες. Πρώτον, θα συζητηθεί η φύσις του κηρύγματος σύμφωνα με τον Καλβίνο, για να ακολουθήσει το περιεχόμενο του κηρύγματος. Τα τρία τελευταία τμήματα θα αφορούν τον κήρυκα, τους ακροατάς, και το αποτέλεσμα του κηρύγματος, όπως ο Καλβίνος τα βλέπει.

Η Φύσις του Κηρύγματος

Στους «Θεσμούς» του ο Καλβίνος χρησιμοποιεί τέσσερα ονόματα, που όλα είναι δυνατόν να έχουν την έννοια του «κηρύγματος». Αυτές οι λέξεις είναι: Ομιλία, Κήρυγμα, Παραίνεσις και Διακηρύξεις. Αναφορικά με το κήρυγμα, στους Μεσαιωνικούς χρόνους «ομιλία» και «κήρυγμα» χρησιμοποιούνται ως τεχνικοί όροι υποδηλώνοντας διάφορα είδη κηρύγματος· η «ομιλία» συνήθως συσχετίζεται με «μοναστικό» (απομεμονωμένο από κοσμικά ενδιαφέροντα) κήρυγμα που κυρίως συνίστατο από μία λέξι-προς-λέξι έκθεσι μιας Γραφικής περικοπής, ενώ «κήρυγμα» είναι ο κατάλληλος όρος για δημόσιο κήρυγμα στο οποίο η εξήγησις έχει έναν ασήμαντο ρόλο. Όταν, όμως, ο Καλβίνος χρησιμοποιεί αυτή τη λέξι, δεν κάμνει, πάντως, αυτή την διάκρισι. Πράγματι, σπάνια χρησιμοποιεί την λέξι «ομιλία» ενώ χρησιμοποιεί την λέξι «sermo»-κήρυγμα, με την βασική έννοια του «λόγου» ή της «συνομιλίας» παρά με την έννοια του «κηρύγματος». Οι συνήθεις λέξεις του Καλβίνου για το κήρυγμα είναι λοιπόν τα ονόματα: «concio» (παραίνεσις) και «praedicatio» (διακήρυξις), μαζί με τα αντίστοιχα ρήματα. Αμφότερες αυτές οι λέξεις είναι κάπως «άχρωμες» και δεν αποκαλύπτουν τίποτε περισσότερο άγια την φύσι του κηρύγματος. Και μόνον όταν διαβασθούν στη σχετική συνάφεια των συμφραζομένων τότε ρίπτον φως σχετικά με τις απόψεις του Καλβίνου για τη φύσι του κηρύγματος.

Μια βασική έννοια στη σκέψι του Καλβίνου για το κήρυγμα είναι ότι αυτό δεν είναι απλώς μια ανθρώπι-

νη πράξις, αλλά μια ανθρώπινη πράξις που τίθεται σε κίνησι από τον Θεό: «Ο Θεός είναι ο ποιητής του κηρύγματος, και ημπορεί, λοιπόν, να αποφασίση σε ποια έθνη και τόπους ο Λόγος Του θα κηρυχθή. Ο Χριστός, λοιπόν, είναι ο αληθινός Κήρυξ αλλά με τη σοφία Του απεφάσισε να ορίση ανθρώπους ως διακόνους του Λόγου Του». Ο Καλβίνος επανηλειμμένως παραθέτει περικοπές από τον Ματθαίο κη' 19 και Μάρκο ις' 15, που περιέχουν την εντολή του Κυρίου στους Αποστόλους να κηρύξουν το Ευαγγέλιο, και δείχνει ότι ο ίδιος ο Χριστός ομιλεί δια του στόματος των αποστόλων, που είναι απλώς τα όργανά Του. Δίδοντας, όμως, αυτή την εντολή στους Αποστόλους, ο Χριστός πράγματι την έδωσε στην Εκκλησία Του σε όλους τους αιώνες, με αποτέλεσμα το Ευαγγέλιο, ανεξάρτητα από ποιον κηρύττεται, δεν είναι τίποτε άλλο από αυτόν τον Ίδιο τον Λόγον του Θεού. Ούτω η διακονία του κηρύγματος συστήθηκε από τον Χριστό και είναι εμπειστοτευμένη σ' ολόκληρο το σώμα της Εκκλησίας.

Το γεγονός ότι οι κήρυκες εκτελούν το έργο τους ως όργανα του Χριστού, και σε υποταγή στην εντολή Του, και ότι με αυτόν τον τρόπο μεταφέρουν τον Λόγο του Θεού, τούτο συνεπάγεται ότι το κήρυγμά τους θα πρέπει να ληφθή σοβαρά υπ' όψιν από τους ακροατάς των. Οι κήρυκες πράγματι είναι εμπειστοτευμένοι από τον Χριστό με εξουσία. Πραγματικά, όμως η εξουσία δεν ευρίσκειται πρωταρχικά στους κήρυκες, αλλά στον Λόγο που αυτοί κηρύττουν.

Η εξουσία του κηρύγματος ειδικά φανερόνεται στο γεγονός ότι δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα κλειδιά της Βασιλείας των Ουρανών, που αναφέρει ο Χριστός στο κατά Ματθαίον (ις' 19). Ο Καλβίνος επανηλειμμένως τονίζει ότι τα κλειδιά της βασιλείας των Ουρανών ποτέ δεν πρέπει να διαχωρισθούν από το κήρυγμα του Ευαγγελίου. Καθώς ένα κλειδί ημπορεί τόσο να κλειδώση όσο και να ξεκλειδώση μια θύρα, με τον ίδιο τρόπο το κήρυγμα του Ευαγγελίου έχει επίσης μια διπλή ενέργεια: από την μια πλευρά αναγγέλλει την άφεσι αμαρτιών για όσους μετανοούν, και από την άλλη διακηρύττει αιώνια καταδίκη για εκείνους που εμμένουν στις αμαρτίες τους.

Για μια ακόμη φορά ο Καλβίνος καθαρά δείχνει ότι η εξουσία του να εξαγγείλῃς είτε άφεσι είτε καταδίκη δεν στηρίζεται πρωταρχικά στους κήρυκες – αυτοί απλώς είναι διερμηνείς των υποσχέσεων του Θεού και των κρίσεων Του. Φαίνεται δικαιολογημένο να συμπεράνουμε από αυτές τις δηλώσεις ότι, στον νου του Καλβίνου, κάθε κήρυγμα θα πρέπει να περιέχῃ αμφοτέρως τις ιδέες – εκείνη της χάριτος, και εκείνη της κρίσεως.

Το γεγονός ότι το κήρυγμα της Εκκλησίας είναι, από την ίδια τη φύσι του, η διακήρυξις του Λόγου του Θεού, έχει μιαν άλλη συνέπεια: αποτελεί τον στόχο των

επιθέσεων του Σατανά, του εχθρού του Θεού. Ο Καλβίνος παρέχει μιαν ένδειξι της πτωχότητος του κηρύγματος στους αιώνες του Μεσαίωνος και των ιδιών του χρόνων όταν παρατηρή ότι το καθαρό κήρυγμα του Λόγου είχε σχεδόν εξαφανισθή μέσα στη λημοσύνη των προηγουμένων αιώνων και ότι ακόμη υπονομεύεται από την απάτη και τη διαφθορά του Σατανά.

Μια άλλη συσχέτισις του θείου μηνύματος στην Εκκλησία να διακηρύξῃ τον Λόγο του Θεού, είναι ότι την αληθή Εκκλησία είναι δυνατόν να την διακρίνουμε από την υποταγή της σ' αυτή την εντολή. Ο Καλβίνος επανηλειμμένως αναφέρεται στο κήρυγμα του Λόγου του Θεού και τη διακονία των Ιερών Τελετών ως σημείου της αληθούς Εκκλησίας. Έχει, πάντως, ωρισμένες επιφυλάξεις σ' αυτό το θέμα. Πρώτα απ' όλα τονίζει το σημείο ότι κάτω από τον «τίτλο» του κηρύγματος θα πρέπει να γίνῃ αντιληπτό ένα καθαρό κήρυγμα του Λόγου, δεύτερον, ότι θα πρόκειται για ένα ειλικρινές κήρυγμα του Λόγου, και τρίτον, ότι το κήρυγμα του Λόγου θα ακουσθῇ με ειλικρίνεια και σεβασμό.

Όταν ο Καλβίνος αναφέρεται στο κήρυγμα ως ένα από τα σημεία της αληθούς Εκκλησίας, χρησιμοποιεί μια ποικιλία όρων. Έτσι το κήρυγμα ωρισμένες φορές αποκαλείται το σημείον ή το σύμβολον (symbolum) της αληθούς Εκκλησίας, ή σε άλλες περιπτώσεις το «εχέγγυον», ή η απόδειξις (pignus et arrhabo) της αληθούς Εκκλησίας. Με αυτή την ποικιλία των λέξεων φαίνεται να εννοή ότι δεν πρέπει να υπάρχῃ αμφιβολία για την παρουσία της αληθούς Εκκλησίας όταν ο Λόγος του Θεού κηρύττεται με έναν καθαρό τρόπο. Απόλ την άλλη πλευρά, λέγει ο Καλβίνος, η έλλειψις του κηρύγματος είναι ακριβώς ένα ασφαλές σημείον της ψευδούς Εκκλησίας, πράγματι, όπου το κήρυγμα του Λόγου του Θεού απουσιάζει, δεν ημπορεί καν να γίνῃ λόγος περί Εκκλησίας. Το ίδιο είναι αληθές οπουδήποτε ο Λόγος του Θεού ανοικτά και με ατιμωρία καταπατάται, κάτω από τα πόδια, και η διακονία του Λόγου έχει οδηγηθή σε τέρμα.

Το Περιεχόμενο του Κηρύγματος

Από το κήρυγμα του ιδίου του Καλβίνου καθίσταται σαφές ότι είχε μιαν έντονη αίσθησι γι' αυτο το θέμα ότι ολόκληρος ο Λόγος του Θεού, και τίποτε παρά ο Λόγος του Θεού θα έπρεπε να κηρύττεται. Ήτο η συνήθειά του να κηρύττῃ δια μέσου ολοκληρών των βιβλίων της Γραφής, σε σειρές κηρυγμάτων, ακόμη και αδιαφορώντας για τις μεγάλες εορτές του Εκκλησιαστικού έτους. Κάποιος, λοιπόν, ημπορεί να συμπεράνῃ ότι εθεωρούσε ως κατάλληλο περιεχόμενο κηρύγματος ο,τιδήποτε η περικοπή της ημέρας προσέφερε. Δεν υπάρχει πράγματι δήλωσις στους «Θεσμούς» που να αντιλέγῃ σ' αυτή την

αξίωσι. Είναι πιθανόν πάντως, να μάθουμε από τους «Θεσμούς» πού ο Καλβίνος επιθυμούσε να τοποθετηθή ο κύριος τονισμός στο κήρυγμα.

Ο Καλβίνος καθιστά σαφές ότι δια του κηρύγματος ο καθ' ένας θα έπρεπε να κληθή σε μετάνοια και πίστι. Αλλά αυτό εννοεί ότι ο καθ' ένας θα πρέπει να καταστή ενήμερος της αμαρτωλότητας και διαφθοράς κάθε ανθρώπινης σκέψεως, συναισθημάτων και προσπαθειών. Κάθε αμαρτωλός που επιθυμεί να εισέλθῃ στη Βασιλεία του Θεού πρέπει να αναγεννηθῆ, δηλαδή να κατευθύνῃ κάθε προσοχή του στη μετάνοια για τα σφάλματα της προγενέστερης ζωῆς του και να στρέψῃ τα βήματά του στο σωστό μονοπάτι. Ταυτόχρονα θα πρέπει να κηρυχθῆ ἡ ἀφεσις των αμαρτιῶν που προσφέρεται σε όλους τους μετανοούντες αμαρτωλούς. Ἡ ἀφεσις των αμαρτιῶν, πάντως, δεν θα πρέπει ποτέ να αντιμετωπισθῆ ὡς αποτέλεσμα μιας αξιομισθίας ἢ καλῶν ἔργων· οἱ αμαρτωλοὶ δικαιώνονται μόνον δια της χάριτος του Θεοῦ ἐν Χριστῷ. Γι' αὐτό, λοιπόν, θα πρέπει να διδαχθῆ ὅτι θεωροῦνται δίκαιοι καὶ ἀθῶοι στα μάτια του Θεοῦ μόνον διότι ὁ Χριστὸς ἐγίνε γι' αὐτοὺς Ἀπολύτρωσις, Δικαιοσύνη, Σωτηρία καὶ Ζωή. Μόνον δια του λυτρωτικοῦ ἔργου του Χριστοῦ εἶναι που ἐλευθερώνονται ἀπὸ την τυραννία του Σατανά, ἀπὸ τον ζυγὸ της αμαρτίας καὶ ἀπὸ την δουλεία της κακίας. Κατ' αὐτὸν τον τρόπο ἡ δικαιοσύνη του Χριστοῦ προσφέρεται σε μας στο κήρυγμα. Πράγματι, στο ἀληθινὸ κήρυγμα του Ευαγγελίου πάντοτε σκιαγραφεῖται ὁ Χριστὸς καὶ, κατὰ κάποια ἔννοια, διαγράφεται ἐσταυρωμένος ἐμπροσθεν των ὀφθαλμῶν μας. Ἐν συντομία, τὸ κήρυγμα του Λόγου θα πρέπει πάντοτε να περιέχῃ την ἐλπίδα της σωτηρίας καὶ της αἰωνίου ζωῆς.

Μία ἀποψις του περιεχομένου του κηρύγματος στενά συσχετίζεται σ' ἐκεῖνο που μόλις ἔχει περιγραφῆ, καὶ που θεωρεῖται ἀπὸ τον Καλβίνο ὡς της μεγίστης σπουδαιότητος, εἶναι ἐκεῖνο του προορισμοῦ. Ὁρισμένοι ἀπὸ τους συγχρόνους του Καλβίνου ἴσαν της γνώμης ὅτι, παρόλον ὅτι ὑπάρχει ἀλήθεια σ' αὐτὸ τὸ δόγμα, δεν θα ἔπρεπε να κηρύττεται στον λαό. Ὁ Καλβίνος ἔντονα ἀντιδρούσε σ' αὐτὴ την ἀποψι. Κατὰ τη σκέψι του, ὁ προορισμὸς θα ἔπρεπε να κηρύττεται κατὰ τον ἴδιο τρόπο ὅπως ὅλα τα θρησκευτικὰ θέματα (pietas) του Χριστιανοῦ. Ὑπάρχει ἕνας καλὸς λόγος για τὸ κήρυγμα των «pietas», ἔτσι ὥστε ὁ Θεὸς να λατρεῖται σωστά. Παρομοίως ὑπάρχει ἕνας καλὸς λόγος για τὸ κήρυγμα του προορισμοῦ –να ἐμποδίσῃ τον ἄνθρωπο ἀπὸ του να δώσῃ δόξα στη δική του πίστι καὶ τα ἔργα διδάσκοντάς τον ὅτι ἡ ἐλευθερά θέλησις του Θεοῦ ἀποτελεῖ τὴ μοναδική βᾶσι της σωτηρίας του καὶ συνεπῶς θα πρέπει να δώσῃ ὅλη τη δόξα στη χάρι του Θεοῦ.

Ο Κήρυξ

Εἶναι κάπως περίεργο ὅτι, οπουδήποτε ὁ Καλβίνος ἀναφέρεται στους κήρυκες στους «Θεσμούς», ποτέ δεν χρησιμοποιεῖ τὴν λέξι «praedicator» (δημόσιος κήρυξ). Ἀντίθετα χρησιμοποιεῖ ἕναν ἀριθμὸ ἄλλων λέξεων με κάποιον κάπως κακῶς ὀριζόμενον τρόπο, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος βεβαιώνει, για να περιγράψῃ τὸ λειτουργηματα του κήρυκος. Οἱ πιο σημαντικὲς ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τις λέξεις εἶναι «λειτουργός» (minister), «διδάκτωρ» (doctor) καὶ «ποιμὴν» (pastor). Καὶ πάλιν ὁ ὅρος «λειτουργός» εἶναι μᾶλλον ἕνας γενικὸς ὅρος ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ να υποδηλώνη εἴτε ἕναν κήρυκα, ἢ ἕναν πρεσβύτερο ὁ ὁποῖος ἔχει φροντίδα της εποπτείας των ἠθῶν (censura morum), ἢ ἕναν διάκονο. Καθὼς ὀρθῶς ὁ Καλβίνος υπογραμμίζει, ὅλοι οἱ διάκονοι της Ἐκκλησίας ἠμποροῦν ν' ἀποκληθῶν «ἀπόστολοι», ἐπειδὴ ὅλοι ἀποτελλονται ἀπὸ τον Κύριο καὶ ἔτσι εἶναι οἱ ἀγγελιαφόροι του. Ὁρισμένοι πάντως, ἀπὸ τους λειτουργοὺς της Ἐκκλησίας, ασκοῦν τὸ λειτουργηματα του κηρύγματος, καὶ αὐτους τους ὀνομάζει εἴτε «ποιμένεας» (pastores) εἴτε «διδάκτορες» (doctores).

Στο νου του Καλβίνου ὑπάρχει μίᾳ ἐλαφρὰ διαφορὰ μεταξὺ ἐνός «ποιμένος» καὶ ἐνός «διδάκτορος». Ἐνὸς ἀμφοτέρου εἶναι ἀπαραίτητοι στην Ἐκκλησία, τὸ ἕνα καὶ μοναδικὸ ἔργο του «διδάκτορος» εἶναι ἡ ἐρμηνεία της Βίβλου προκειμένου να προάγῃ καὶ να διατηρήσῃ μεταξὺ των Χριστιανῶν τα καθαρὰ βιβλικὰ δόγματα. Τὸ ἔργον του ποιμένος εἶναι πολὺ ευρύτερον· ἐκτὸς ἀπὸ την ἐξήγησι της Βίβλου, θα πρέπει να διατηρήσῃ την Ἐκκλησιαστικὴν πειθαρχία (ἐν συνεργασία με τους πρεσβυτέρους), να τελῆ τις Ἱερὲς Τελετὲς (sacramenti), να νουθετῆ καὶ να προτρέπῃ, ὁποτεδήποτε τούτο εἶναι ἀναγκαῖο. Ὅλες αὐτὲς οἱ διακονίες, πάντως, φαίνεται να ἀποτελοῦν τμημα καὶ «πακέττο» του κηρύγματος, ὄχι μόνον στη δημόσια λατρεία της συναθροίσεως, ἀλλὰ ἐπίσης σε μίᾳ περισσότερο ἰδιωτικὴ ἀτμόσφαιρα της προσωπικῆς επαφῆς του ποιμένος καὶ των μελῶν του ποιμνίου.

Οἱ ποιμένες, ἢ κήρυκες, της Ἐκκλησίας εἶναι προικοδοτημένοι με τέτοια ὑψηλὴ ἐξουσία ὥστε, σύμφωνα με τον Καλβίνο, ἠμποροῦν ἀλλὰ καὶ πρέπει, εὐθαρσῶς ἀλλὰ καὶ ἐμπιστευτικῶς, να ἐπιχειροῦν σχεδόν τὸ κάθε τι με τον Λόγον του Θεοῦ. Πρέπει να ἐξαναγκάζουν τὴ δύναμι, τὴ δόξα, τὴ σοφία καὶ τὸ ὕψος του κόσμου να παραδοθῆ με ὑποταγή στην μεγαλειότητα του Λόγου, πρέπει να οἰκοδομοῦν τον οἶκο του Χριστοῦ καὶ να ἀνατρέπουν ἐκεῖνον του Σατανά· να τρέφουν τὸ ποῖμνιο καὶ να ἐκδιώκουν τους λύκους· να διδάσκουν καὶ να προτρέπουν τον πειθῆνιο, ἀλλὰ να ἐπιτιμῶν καὶ να ὑποτάσσουν τον ἀντάρτη καὶ τον ἰσχυρογνώμονα· πρέπει να δένουν καὶ να λύουν· εἰάν ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἀκόμη καὶ ν' ἀστράπτουν καὶ να κατακεραυνώνουν –ἀλλὰ ὅλα

αυτά με τον Λόγο του Θεού. Σε μια άλλη περικοπή ο Καλβίνος εξηγεί την ιδέα του «λύειν και δεσμείν»: οι λειτουργοί του Ευαγγελίου προστάζονται από τον Χριστό να συμφιλιώνουν τον λαόν με τον Θεόν (να λύουν), αλλά ταυτόχρονα ν' αναγγέλουν την τιμωρία του Θεού σ' εκείνους που περιφρονούν την αγαθότητά Του (το «δεσμείν»). Αυτό, φυσικά, δεν είναι τίποτε άλλο παρά να χρησιμοποιούν τον Λόγο του Θεού, ως το κλειδί της Βασιλείας του Θεού. Όταν ένας κήρυκας εκτελεί το καθήκον του, ποτέ δεν θα περιπέσει σε αεργία. Δεν είναι ο καθ' ένας κατάλληλος για λειτουργός του Λόγου. Οι κήρυκες θα πρέπει να ανταποκρίνονται σε ωρισμένες απαιτήσεις. Περισσότερο απ' όλα μεταξύ αυτών απαιτείται υγιής διδασκαλία και αγία ζωή. Οποιαδήποτε φανερή κακία που επισυνάπτεται σ' ένα κήρυκα, όχι μόνο θα πρέπει να καταργή την εξουσία του, αλλά επίσης φέρει εντροπή στη διακονία του. Ένας κήρυκας θα πρέπει να είναι γεμάτος μ' ένα ειλικρινή φόβο Θεού και με μια επιθυμία να οικοδομήσει την Εκκλησία. Σ' αυτό θα πρέπει να συνδεθεί κάποια ευρυμάθεια σαν μια αναγκαία προετοιμασία για τη διακονία, για να μη ευρεθεί απροετοίμαστος και ακατάλληλος.

Ένα άλλο σημαντικό σημείο που ο Καλβίνος τονίζει σε περισσότερες από μια περιπτώσεις, είναι ότι κανείς δεν θα πρέπει να έχη την αναίδεια να οικειοποιηθή για τον Εαυτό του την τιμή και το λειτούργημα του ρυκος.

Η εξωτερική κλήσις αποτελεί το προαπαιτούμενο πριν ο οποιοσδήποτε νομίμως κληθή ως λειτουργός της Εκκλησίας. Αυτή η κλήσις πραγματοποιείται από τα μέλη της συναθροίσεως κάτω από την εποπτεία των πρεσβυτέρων. Ο Καλβίνος θεωρεί την εκλογή ως ένα πολύ σοβαρό θέμα, στο οποίο ένα θρησκευτικό δέος και ο ύψιστος βαθμός ευλαβείας θα πρέπει να διαφυλάσσεται. Θα πρέπει να συνοδεύεται με προσευχές.

Οι κήρυκες πρέπει να χειροτονούνται δια της επιθέσεως των χειρών. Παρόλον ότι ο Καλβίνος παραδέχεται ότι δεν υπάρχει εντολή αναφορικά με τούτο το θέμα, όμως υποστηρίζει ότι η επίθεσις των χειρών αποτελεί μια χρήσιμη πρακτική, με την προϋπόθεσι ότι δεν οδηγεί σε δεισιδαιμονία. Σε αντίθεσι προς τη Ρωμαϊκή Εκκλησία, είναι απρόθυμος στο να αποκαλέση την χειροτονία τελετή, και ακόμη περισσότερο ένα «Μυστήριον», sacramentum.

Υπάρχουν ακόμη δύο προϋποθέσεις με τις οποίες οι κήρυκες πρέπει ν' ανταποκρίνονται. Πρώτον πρέπει να εκπληρούν το λειτούργημα με πιστότητα, και δεύτερον, να διακηρύσσουν τίποτε άλλο εκτός από τον Λόγο του Θεού.

Όντας ένας άνθρωπος σε επαφή με την πραγμα-

τικότητα, ο Καλβίνος προειδοποιεί τους κήρυκες σε σχέση με έναν αριθμό κινδύνων που ημπορούν να καιροφυλακτούν στην διακονία τους. Αναφορικά με τους κληρικούς της Ρωμαϊκής Εκκλησίας, προειδοποιεί τους κήρυκες εναντίον της επιζητήσεως πολιτικής εξουσίας ή κοσμικής δυνάμεως. Ένας άλλος κίνδυνος είναι να έχουν εσφαλισμένο στόχο κατά νουν: υπάρχουν πολλοί κήρυκες, σύμφωνα με τον Καλβίνο, που είναι γεμάτοι με την επιθυμία για προσωπική φήμη και πλούτη και που αναζητούν τις πολυτέλειες του κόσμου, αντί να εργάζονται για μια πνευματική δομή της Εκκλησίας. Αυτοί οι κήρυκες ημπορεί να έχουν εκλεγή κανονικά, ημπορεί να έχουν κηρύξει τον Χριστό με ένα τέτοιο τρόπο ώστε το ποίμνιο να αναγνωρίζη την φωνή του Κυρίου τους, αλλά δεν είναι τίποτε περισσότερο παρά μισθοφόροι που εκτελούν το έργο τους με κακή συνείδησι. Ο Καλβίνος είναι διατεθειμένος να επιτρέψη σε τέτοιους κήρυκες να συνεχίσουν το έργο τους, με την προϋπόθεσι ότι οι λανθασμένες προθέσεις τους δεν είναι φανερές.

Υπάρχουν δύο παγίδες στις οποίες οι κήρυκες θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί. Θα πρέπει ποτέ να μην τολμούν να αναπτύξουν κάποιο νέο δόγμα, αλλά να εμμένουν απλώς στο δόγμα στο οποίο ο Θεός υπέβαλε όλους τους λαούς. Όλοι οι κήρυκες πρέπει ακόμη να γνωρίζουν ότι ο Κύριος θα τους κρατήση υπολόγους εάν, εξ αιτίας της αμελείας τους, κάποιος εκκλίνει λόγω αγνοίας. Από αυτές τις προειδοποιήσεις καθίσταται σαφές ότι ο Καλβίνος θεωρούσε τη διακονία του κηρύγματος ως μιαν η οποία φέρει μεγάλες ευθύνες.

Κάποιος, ακολουθώντας μια καθαρά γήινη πορεία σκέψεως, θα ανέμενε ότι τέτοιες μεγάλες ευθύνες θα έπρεπε ν' ανταμειφθούν από κάποιο ή άλλο είδος αμοιβής. Ο Καλβίνος χρησιμοποιεί πράγματι την λέξι «praemium» (αμοιβή) τουλάχιστον 25 φορές, ποτέ όμως με την έννοια ότι ο κήρυκας θα έπρεπε να λάβη είτε μια απτή ή μια πνευματική αμοιβή για όλες τους τις προσπάθειες. Με τούτο ο Καλβίνος υιοθετεί μια σταθερή θέσι εναντίον του δόγματος της Ρωμαϊκής Εκκλησίας ότι τα καλά έργα είναι αξιέπαινα, όπως και εναντίον της Μεσαιωνικής ιδέας, ως εκείνης που προτείνεται από τον Venerable Bede, ότι ο πιστός κήρυκας θα λάβη ανταμοιβή σ' αυτή τη ζωή και μετά (Van der Walt, 1980:46-47). Η αντίληψις του Καλβίνου περί αμοιβής είναι ότι πάντοτε δίδεται δια της χάριτος του Θεού, και ποτέ εξ αιτίας ανθρώπινης αξίας. ❀

συνέχεια και τέλος στο επόμενο

Απόδοση: Αντ. Κουλούρης

Ο κ. Α. Κουλούρης είναι μεταφραστής στην Ελληνική γλώσσα των «Θεσμών της Χριστιανικής Θρησκείας» του Ι. Καλβίνου.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ

Ορφά Έκανε λάθος επιλογή

Τον καιρό που οι Ισραηλίτες δεν είχαν βασιλιά αλλά τους κυβερνούσαν οι Κριτές, ήρθε στη γη Μωάβ να ζήσει για λίγο καιρό ο Ελιμέλεχ με τη γυναίκα του και τους δυο γιους του, για να γλιτώσουν από την πείνα που είχε πέσει στην πατρίδα τους την Ιουδαία. Ο Ελιμέλεχ πέθανε όμως, και έμεινε μόνη η γυναίκα του η Νωεμίν με τους δυο γιους της. Τότε ήταν που η Ορφά γνώρισε τον έναν απ' τους δύο, και παντρεύτηκαν.

Με τον γάμο της η Ορφά μπήκε σε μια οικογένεια που λάτρευε τον αληθινό Θεό. Μέχρι τότε είχε μάθει να λατρεύει τους θεούς του λαού της, τα είδωλα. Τώρα όμως, χάρη στον άντρα της, ζούσε σε μια οικογένεια που τιμούσε τον ένα και μοναδικό Θεό, τον Θεό του Ισραήλ.

Ζούσε εντυχισμένη με τον άντρα της και τη χήρα πεθερά της καθώς επίσης και με τη συννυφάδα της τη Ρουθ. Αυτό όμως δεν κράτησε για πολύ. Η ζωή θέλησε να τη δοκιμάσει και σε πολύ νεαρή ηλικία έμεινε χήρα. Έμεινε ουσιαστικά ολομόναχη αφού δεν είχε παιδιά. Ξαφνικά όλα έμοιαζαν να έχουν τελειώσει. Η

μόνη της παρηγοριά ίσως, ήταν ότι και η Ρουθ είχε χηρέψει πρόσφατα και μαζί με την πεθερά της ήταν οι μόνες που μπορούσαν να την καταλάβουν και να την συμπονεύσουν. Τρεις γυναίκες μόνες τους, χωρίς τους άντρες τους, έγιναν η μια παρηγοριά στην άλλη.

Στο μεταξύ, η περίοδος της πείνας στην Ιουδαία είχε περάσει και η Νωεμίν σκέφθηκε ότι τώρα πια μπορούσε να γυρίσει πίσω στην πατρίδα της τη Βηθλεέμ. Πήρε, λοιπόν τον δρόμο της επιστροφής μαζί με τις δύο νύφες της. Στο δρόμο όμως σκέφθηκε ότι το δικό τους σπίτι ήταν πίσω, στη γη Μωάβ. Και μη θέλοντας να τις παρασύρει σε κάτι για το οποίο θα μετάνιωσαν ίσως αργότερα, ούτε ήθελε να τους γίνει η ίδια βάρος, τους είπε να γυρίσουν πίσω στο πατρικό τους σπίτι η καθεμία κι εκείνη θα συνέχιζε μόνη το δρόμο της. Και τότε ήρθε το δίλημμα για την Ορφά! Μπροστά ή πίσω;

Σίγουρα, καθώς βάδιζε στο πλάι της πεθεράς της και της συννυφάδας της, διάφορα συναισθήματα ανέβαιναν στην καρδιά της. Είχε βρει την ευτυχία δίπλα στον άντρα της, αλλά αυτό κράτησε πολύ λίγο. Μετά βρήκε παρηγοριά κοντά στις άλλες δύο χήρες, αλλά κι' αυτές ξεσηκώθηκαν να φύγουν από κει – άλλωστε δεν ήταν η δική της οικογένεια. Έχασε τον άντρα της, να χάσει και τους δικούς της; Της ερχόταν αρκετά βαρύ. Κι εκεί που θα πήγαινε τι θα έβρισκε άραγε; Το μέλλον της έμοιαζε σκοτεινό και αβέβαιο. Τουλάχιστον πίσω στην πατρίδα της είχε το πατρικό της σπίτι. Και πού ξέρεις, ίσως να βρεθεί κάποιος άλλος άντρας να την παντρευτεί. Αυτά σκεφτόταν καθώς έσερνε βαριά τα βήματά της στον σκοτισμένο δρόμο.

Και τώρα η πεθερά της έκανε την ... υπέρβαση. «Κόρες μου, γυρίστε πίσω στο πατρικό σας». Σίγουρα η Ορφά άκουσε τα λόγια της πεθεράς της με ανακούφιση. Τι ήθελε εκείνη σε ξένο τόπο; Η ίδια η πεθερά τους της δίνει τη λύση. Η Ορφά άρχισε να κλαίει. Δάκρυα συγκίνησης, δάκρυα χαράς ή δάκρυα ανακούφισης; Κανείς δεν ξέρει! Ένα είναι βέβαιο. Δεν χρειάστηκε πολλή ώρα, ούτε πολλή πίεση για να πάρει την απόφασή της. Κι' αφού φίλησε πεθερά και συννυφάδα, πήρε τον μοναχικό δρόμο της επιστροφής στη χώρα της.

Η Ορφά είχε ζήσει και είχε γνωρίσει τη λατρεία του αληθινού Θεού. Αυτό όμως δεν αρκούσε για να μπορεί να απολαύσει τις ευλογίες του να είναι μέσα στον λαό του Θεού. Το ποιόν θα λατρεύει κανείς, είναι καθαρά θέμα προσωπικής επιλογής. Όταν ξέρεις ποιο είναι το σωστό, πού είναι η ευλογία και επιλέγεις τον αντίθετο δρόμο, τότε έχεις πρόβλημα. Η Ορφά γνώρισε και αρνήθηκε. Προτίμησε τον Χεμώς, τον θεό της χώρας της που ήταν γνωστός ως «το βδέλυγμα του Μωάβ» από τον αληθινό Θεό του Ισραήλ. Από τη στιγμή εκείνη, κανείς ποτέ δεν ξαναμίλησε για την Ορφά.

Είναι στιγμές στη ζωή όλων μας που πρέπει να πάρουμε αποφάσεις πολύ σημαντικές για ολόκληρη την υπόλοιπη ζωή μας. Τότε είναι που χρειαζόμαστε την οδηγία του Θεού περισσότερο από κάθε τι άλλο. Πολύ περισσότερο όταν έχουν να κάνουν με το αιώνιο μέλλον μας!

Ορφά: Η επαφή της με τον λαό του Θεού, δεν άγγιξε καθόλου τη ζωή της.

της κας Έρης Αντωνιάδου

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Ρουθ Έκανε σωστή επιλογή

Έζησε ακριβώς στις ίδιες συνθήκες με την Ορφά τη συννυφάδα της. Ο άντρας της ήταν ξένος στη χώρα της που την αγάπησε και την παντρεύτηκε. Η ευτυχία της όμως δεν κράτησε πολύ. Σύντομα ο άντρας της πέθανε, κι' εκείνη, νεαρή κοπέλα, έμεινε χήρα. Παρηγοριά της οι άλλες δύο χήρες της οικογένειας, η πεθερά της και η συννυφάδα της.

Όταν η πεθερά της αποφάσισε να φύγει και να γυρίσει στην πατρίδα της, η Ρουθ μαζί με την Ορφά ξεκίνησαν να πάνε μαζί της. Άλλωστε αυτή ήταν πια η οικογένειά τους. Κι εκεί, στα μισά του δρόμου η Νωεμίν τις έφερε αντιμέτωπες με το σταυροδρόμι της ζωής τους.

Η Ορφά έφυγε. Η Ρουθ όμως, ήταν διαφορετική από την Ορφά. Μπήκε σε μια ευλογημένη οικογένεια και αυτό όχι μόνο δεν το περιφρόνησε, αλλά το θεώρησε ανεκτίμητο, κάτι που δεν έπρεπε με κανένα τρόπο να χάσει. Αγαπούσε τον άντρα της και κάθε τι που ήταν δικό του – τον λαό του, τη χώρα του, τον Θεό του. Ακόμα και την ...πεθερά της, αφού ήταν η μητέρα του. Δεν έβαλε τίποτε άλλο πάνω απ' αυτά, ούτε καν το ευδεχόμενο της δικής της οικογενειακής αποκατάστασης αν έμενε πίσω.

Η πεθερά της την πίεσε πολύ να γυρίσει πίσω μαζί με την Ορφά. Η Ρουθ όμως είπε μεγάλες κουβέντες. «Μη με πιέζεις να σ' αφήσω... Όπου πας θα πάω κι όπου μείνεις θα μείνω. Ο λαός σου θα είναι λαός μου και ο Θεός σου, Θεός μου... Κι ως με τιμωρήσει ο Κύριος, αν κάτι άλλο εκτός από το θάνατο με χωρίσει από σένα».¹

Η απόφαση της Ρουθ δεν ήταν απλώς συναισθηματική. Ήταν θέμα επιλογής ζωής. Εκείνο που καλύπτει όλες τις λεπτομέρειες αυτής της απόφασης, είναι κατά βάθος η επιθυμία της να ζήσει και να υπηρετήσει τον ένα και μοναδικό αληθινό Θεό.

Όταν η Ρουθ στάθηκε με την πεθερά της και την Ορφά μπροστά στο σταυροδρόμι της δικής της ζωής, δεν νομίζω να ήξερε τι θα συναυτούσε μπροστά της αν ακολουθούσε την Νωεμίν. Η σιγουριά ήταν πίσω της. Μπροστά της ήταν το αβέβαιο και σκοτεινό μέλλον, οι δυσκολίες, η ξενιτιά. Ο Θεός του άντρα της και της πεθεράς της όμως, ήταν μεγάλος. Ο δεσμός της με την πεθερά της πρωτόγνωρος αλλά και οι ευλογίες του Θεού στη ζωή και των δύο τους μεγάλες. Για την πεθερά η νύφη ήταν καλύτερη από επτά γιους.

Τα υπόλοιπα είναι γνωστά. Η Ρουθ ακολούθησε την πεθερά της πίσω στη Βηθλεέμ κι εκεί ζούσαν με αρκετές δυσκολίες. Δύο γυναίκες μόνες τους και αδύναμες, πολύ στενά όμως δεμένες μεταξύ τους. Ζούσαν φτωχικά, αλλά αγαπημένες. Για να μπορέσουν να έχουν λίγη τροφή, η Ρουθ πήγαινε στα χωράφια του πλούσιου Βοόζ και μάζευε τα στάχυα που έπεφταν από τους θεριστές. Όταν η Νωεμίν έμαθε ότι η Ρουθ πήγαινε στα χωράφια συγγενή τους, κατέστρωσε ένα σχέδιο και είπε στη Ρουθ τι να κάνει βήμα με βήμα. Η Ρουθ μπορεί να μην καταλάβαινε πολλά πράγματα, μια που προερχόταν από διαφορετική κουλτούρα, όμως ακολούθησε πιστά τις συμβουλές της πεθεράς της. Το αποτέλεσμα ήταν μια τρυφερή ερωτική ιστορία – μια ευλογημένη πτυχή στα σχέδια του Θεού. «Ο Θεός πήρε στα χέρια του το νήμα της ζωής του Βοόζ του Βηθλεεμίτη και το ένωσε με το νήμα της ζωής της Ρουθ της Μωαβίτιδας. Κι από τη ρίζα μιας ευτυχισμένης οικογένειας βλάστησε ένα ήμερο φυτό, που έβγαλε όμορφα κλαδιά και άνθισε στην τέταρτη γενιά. Και ύστερα από δεκατέσσερις γενιές ο ένδοξος καρπός έκανε την εμφάνισή του πάνω στη γη για να πέσει άριμος στα χέρια των ανθρώπων που θα δέχονταν να τον γευθούν, για να γεμίσει η καρδιά τους με ουράνια ευτυχία».² Η Ρουθ η Μωαβίτις, προγιαγιά του Δαβίδ και πρόγονος του Χριστού!

Ρουθ: Η επαφή της με τον λαό του Θεού έφερε την ευλογημένη αλλαγή στη ζωή της.

Βιβλιογραφία: *All the Women of the Bible*, Edith Deen, Harper & Collins

Υποσημειώσεις ¹ Ρουθ 1,16-17

² Ρουθ η Μωαβίτις, Νικ. Λάνδρον

Εμπόδια κατά της νικηφόρου ζωής

του κ. Χ. Γ. Αγαπίδη

«**Δ**ια τούτο πρέπει ημείς να προσέχωμεν περισσότερον εις όσα ηκούσαμεν δια να μη εκπέσωμεν ποτέ. Διότι εάν ο λόγος ο λαληθείς δι' αγγέλων έγεινε βέβαιος, και πάσα παράβασις και παρακοή έλαβε δικαίαν μισθαποδοσίαν, πώς ημείς θέλομεν εκφύγει εάν αμελήσωμεν τόσον μεγάλην σωτηρίαν...» Με τα ανωτέρω 1-3 εδάφια του 2^{ου} κεφ. της επιστολής προς Εβραίους, ο αείμνηστος Χρήστος Βαής, ποιμήν της Ευαγγελικής εκκλησίας Βεροίας στη δεκαετία του 1930, μας αποχαιρέτησε στο τελευταίο του εκείνο κήρυγμα την άνοιξη του 1940 αναλαβών κατόπιν αποφάσεως της Γενικής μας Συνόδου της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας, την ποιμαντορία της εκκλησίας μας στα Ιωάννινα. Φοιτητής τότε στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μου είχε κάνει τόση μεγάλη εντύπωση το επίκαιρο για την εκκλησία μας την εποχή εκείνη τελευταίο του κήρυγμα, ώστε αν και πέρασαν τόσα χρόνια από τότε, μου έμεινε αλησιμόνητο. Το κήρυγμα εκείνο λοιπόν, με το παρόν δημοσίευσμά μου θα σας περιγράψω όσο μπορώ καλύτερα.

Πουθενά στη Ν. Διαθήκη, δεν βρίσκεται ανταποδοτικότερο βιβλίο που αξίζει να διαβάζει κανείς, από το βιβλίο αυτό που λέγεται επιστολή προς Εβραίους. Δεν είμεθα βέβαιοι ποιος έγραψε την επιστολή αυτή, αλλά κατά πάσαν πιθανότητα την έγραψε ο απόστολος Παύλος. Η επιστολή γράφηκε κυρίως για έναν όμιλο Εβραίων που τριάντα χρόνια πριν δέχθηκαν τον Χριστιανισμό. Αυτό για την ζωή ενός Εβραίου σήμαινε ότι απεκήρυττε τον Ιουδαϊσμό, την θρησκεία των πατέρων του με τον μονότονο νεκρό τυπικισμό της πίστεώς του, και εδέχετο τον Ιησού Χριστό ως τον Μεσσία και προσωπικό του Σωτήρα και Κύριο. Και τώρα πέρασαν τριάντα χρόνια από τότε, και οι Εβραίοι αυτοί δεν είχαν ικανοποιηθεί από την χριστιανική τους πίστι. Άρχισαν

να σκέπτονται πως θα ήταν καλύτερα να γυρίσουν πίσω στον Ιουδαϊσμό. Και γράφηκε η επιστολή κυρίως για να προλάβει να τους σώσει από του να κάνουν βήμα προς τα πίσω. Τους επιτιμά, τους επιπλήττει και τους λέει ότι ενώ έπρεπε να είναι σήμερα διδάσκαλοι, έχουν ανάγκη διδασκάλου, ενώ θα έπρεπε να κατέχουν σήμερα τα αρχικά στοιχεία των λόγων του Θεού, κανταντήσανε απεναντίας να έχουν ανάγκη γάλακτος και όχι στερεάς τροφής. Τους λέει: “αν εσεείς πράγματι γνωρίσατε καλά τον Ιησού Χριστό, και θέλετε να πάτε πίσω στους προφήτας, είναι σαν να προτιμάτε το φως του κεριού από το φως του ηλίου”. Σαν καλός πνευματικός γιατρός ο συγγραφεύς της επιστολής κάνει διάγνωσι της αρρώστιας τους. Τους λέει, είσθε αδύναμοι, διότι απετύχατε να οικειοποιηθήτε τον Ιησού Χριστό. Δεν κηρύττει ο συγγραφεύς τον πόλεμο εναντίον του Ιουδαϊσμού. Τους λέει πως ο Χριστιανισμός είναι καλύτερος του Ιουδαϊσμού.

Αφού οι Ισραηλίται έφυγαν από την Αίγυπτο, πέρασαν την Ερυθρά θάλασσα και από πολλές κακουχίες και περιπλανήσεις στην έρημο, φθάσανε σ' ένα μέρος που λεγόταν Κάδης Βαρνή, και ενώ σε λίγο θα βρίσκονταν στο κατώφλι της κληρονομίας, τους έπιασε ο φόβος. Αντί να προχωρήσουν μπροστά, πήγαν στην έρημο πίσω, όπου έγραψαν ένα πολύ λυπηρό κεφάλαιο της ιστορίας τους. Άφησαν εκεί όλοι τα κόκαλά τους. Ο Ιησούς του Ναυή προσπαθούσε να τους οδηγήσει στη νίκη, στη δόξα, αλλά αυτοί εύκολα ικανοποιήθηκαν από την κατάσταση στην οποία ευρίσκοντο. Απέτυχαν να προοδεύσουν στην χριστιανική τους γνώσι. Οι παλαιοί τύποι της λατρείας και του ναού τους τράβηξαν πίσω. Έμειναν πνευματικά νήπια.

Αυτό παθαίνουν πολλοί σήμερα. Αν δεν πάμε εμπρός, θα πάμε οπωσδήποτε πίσω. Μια από τις αδυναμίες μας σαν χριστιανοί είναι ότι πολύ εύκολα ικανοποιούμεθα από την πνευματική μας ζωή. Αναγεννηθήκαμε, μετανιώσαμε και βαπτισθήκαμε, ενωθήκαμε με την εκκλησία και εκεί σταθήκαμε. Δεν έχουμε νέες κατανοήσεις του θελήματος του Θεού, δεν κάνομε νέες οικειοποιήσεις της χάριτός Του. Έτσι και με αυτούς τους Εβραίους. Η δυσκολία τους δεν ήταν ότι ο Χριστός απέτυχε, αλλά ότι αυτοί απέτυχαν διότι δεν οικειοποιήθηκαν τον Ιησού Χριστό. Ενώ θα έπρεπε να μεγαλώνουν στην πίστι τους, να γίνονται άνδρες, έμειναν νήπια, αναμικκοί, μονόπαντοι και έτσι περιπλανώνται στην πίστι τους. Μ' αυτή την εικόνα δυστυχώς μοιάζουν οι σημερινοί χριστιανοί. Στο βιβλίο της Αποκαλύψεως υπάρχει η ιστορία μιας ολόκληρης εκκλησίας που συνέβη η τραγωδία αυτή. «*Ιδού ίσταμαι εις την θύραν και κρούω*». Αυτά τα λόγια ελέγχθησαν σε μέλη μιας εκκλησίας. Ο Ιησούς Χριστός έμεινε έξω από την πόρτα, που ήταν κλειστή από μέσα. Στην αίθουσα μέσα μιλούσαν γι' Αυτόν, κήρυτταν γι' Αυτόν, ψέλνανε γι' Αυτόν, συζητούσαν για τα προβλήματα της εκκλησίας των, οικονομικά και άλλα.

Ο Χριστός απ' έξω σπρώχνει την πόρτα, την ανοίγει και τους λέει πως δεν είναι πλούσιοι όπως νομίζουν. Τους λέει, έχετε ανάγκη διδασκαλίας, είσθε νήπια και τρέφεσθε ακόμη με γάλα, όχι με στερεά τροφή. Οι σημερινοί χριστιανοί υποφέρουν από τις ίδιες δυσκολίες που επειραματίζοντο οι Εβραίοι της αρχαιότητας. Ήσαν θρησκευτικοί πολύ, αλλά νόμισαν ότι είναι πιο εύκολο να είναι θρησκευτικοί σύμφωνα με τον Ιουδαϊκό νόμο, παρά με τον Χριστιανικό τύπο. Στον Ιουδαϊσμό το μόνο που έπρεπε να κάνεις ήταν να φέρεις την θυσία σου και να κρατάς τυπικά την ιεροτελεστία σου, δια να είσαι όμως χριστιανός έπρεπε να σταυρώσεις τον εαυτό σου, να ταπεινωθείς στην υπηρεσία του Ιησού Χριστού.

Θρησκεία είναι πείρα, είναι και έκφρασις. Θρησκεία είναι ζωή, είναι και δραστηριότητα. Η δυσκολία μας, δεν είναι να φυλάξωμε καλά το σύμβολο της πίστεώς μας. Όπως οι Εβραίοι χριστιανοί της εποχής εκείνης, βρίζουμε πολύ πιο εύκολο να παρακολουθήσουμε την λατρεία μας, αλλά πολύ δύσκολο να εφαρμόσουμε αυτά που μας λέει η Αγία Γραφή.

Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ του χριστιανού του 1^{ου} αιώνας με τους σημερινούς Χριστιανούς. Όταν οι Χριστιανοί της εποχής εκείνης συναθροίζοντο, μιλούσαν για δύναμη. Σήμερα μιλούν για τα πολλά προβλήματα που δημιουργούν οι ίδιοι. Κάθε εκκλησία

(συνέχιζε το κήρυγμά του ο Χρήστος Βαής) έχει στους καταλόγους της μέλη για τα οποία λέγεται εκείνο που ελέχθη στην εκκλησία των Σάρδεων: «εξεύρω τα έργα σου ότι το όνομα έχεις ότι ζεις, αλλά είσαι νεκρός». Τρομάζω, αδελφοί μου, όταν διαβάζω κάθε φορά το μέρος αυτό της Αποκαλύψεως. Κάθε ένας από μας ας εξετάσει τον εαυτό του. Ας είμεθα ζωντανοί χριστιανοί και όχι νεκροί. Η επίπληξις του συγγραφέα της επιστολής προς Εβραίους, ήταν αυστηρή κατά των Εβραίων χριστιανών. Αν κανείς δεν πάει εμπρός, υπάρχει κίνδυνος να πάει πίσω.

Σ' αυτές τις δύσκολες μέρες της ιστορίας του κόσμου που περνάμε και εμείς οι Έλληνες, λόγω των μεγάλων και καταστρεπτικών πολέμων που διεξάγονται σ' ολόκληρη την Ευρώπη και που υπάρχει άμεσος κίνδυνος να επεκταθούν και στην χώρα μας, σας καλώ, αποχαιρετώντας όλους σας με αγάπη, είτε ολοκληρώνοντας ο Βαής, και είτε ο Θεός που μας φύλαξε μέχρι σήμερα από την στιγμή που εγκαταλείψαμε τα σπίτια και τα υπάρχοντά μας στην Τουρκία το 1922-23 με την ανταλλαγή των πληθυσμών, να μας φυλάττει και στο μέλλον από τους πολλούς κινδύνους και πολλά κακά. Είναι προνόμιο και κληρονομία όλων μας να έχουμε την πίστι αυτή, ας την διατηρήσουμε λοιπόν και ας την κρατήσουμε σταθερά. ❀

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

30 Δεκεμβρίου 2004

Προς: Τα Πρεσβυτέρια των Εκκλησιών της Γ. Συνόδου της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Βοήθεια προς τα Θύματα των Παλιρροϊκών Κυμάτων στην ΝΑ Ασία

Αγαπητοί αδελφοί,

Εύχομαι η Χάρις του Κυρίου να σας ευλογήσει με μια ιδιαίτερη εορταστική περίοδο και το Πνεύμα Του να σας γεμίσει, ώστε τα κηρύγματά σας και οι επαφές σας αυτές τις ημέρες να αποτελέσουν πηγή πνευματικής ανάτασης για όλους εκείνους που θα βρεθούν στην εκκλησία σας.

Με κομμένη την ανάσα παρακολουθούμε όλοι τα τεκταινόμενα στην ΝΑ Ασία. Είναι δύσκολο για τον ανθρώπινο νου να χωρέσει το μέγεθος της καταστροφής. Είναι αδύνατο να δώσουμε μια λογική εξήγηση στον αβάσταχτο πόνο και στην χαοτική κατάσταση που έχει προκληθεί από τον σεισμό και τα παλιρροϊκά κύματα. Η πίστη μας περί κυριαρχίας του Θεού δυσκολεύει ακόμη περισσότερο την αναζήτηση μιας απάντησης, που να εξηγεί την καταστροφή τώσων δεκάδων χιλιάδων αθώων ανθρώπων. Οπότε, ας προσέξουμε στην προσπάθειά μας να δώσουμε κάποια εξήγηση, μην πέσουμε στον πειρασμό του λαϊκισμού. Μην πέσουμε στον πειρασμό, να παραστήσουμε το δικηγόρο του Θεού. Αυτοί οι άνθρωποι, ανάμεσά τους πάρα πολλά παιδιά, δεν ήταν περισσότερο ένοχοι από όλους

εμάς. Ίσως η καλύτερη απάντηση να είναι τα κλειστά χείλη.

Όστόσο, στην αδυναμία μας να απαντήσουμε, πρέπει να αντιτάξουμε την δυνατότητά μας να βοηθήσουμε. Να μιλήσει η αγάπη μας και η ανθρώπινη αλληλεγγύη. Πιστεύω ότι η Χριστιανική Εκκλησία πρέπει να βρεθεί και θα βρεθεί εκεί, για να απαλύνει, στο μέτρο του ανθρωπίνως δυνατού, τον αφάνταστο πόνο αυτών των ανθρώπων. Απ' αυτήν την πανστρατιά αρωγής, δεν πρέπει να απουσιάσει η Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία. Δεν μπορούμε να αποστρέψουμε τη ματιά μας από την κραυγή ανάγκης. Γι' αυτό το λόγο ως Εκτελεστική Επιτροπή της Γενικής Συνόδου αποφασίσαμε και προτείνουμε τα εξής:

1.Στις ερχόμενες Κυριακές και στην Παγκόσμια Εβδομάδα Προσευχής, να αναπεμφθούν ιδιαίτερες προσευχές, για όλους όσοι έχασαν αγαπητά τους πρόσωπα, ώστε ο Θεός να τους παρηγορήσει. Επίσης για τα σωστικά συνεργεία, ώστε να εντοπίσουν τους αγνοούμενους και σε περίπτωση που αυτοί είναι νεκροί, να ενταφιαστούν όπως τους αρμόζει. Από την άλλη, να προσευχηθούμε ώστε να μην προκληθούν επιδημίες, να αποκατασταθούν οι απαραίτητες υγειονομικές υπηρεσίες και λειτουργίες, ώστε η ζωή να επανέλθει σ' έναν 'κανονικό' ρυθμό. Τέλος, μέσα από την τραγωδία, ο Θεός να δοξαστεί και οι άνθρωποι να σωθούν.

2.Την Κυριακή 9 Ιανουαρίου να πραγματοποιηθεί ειδική λογία υπέρ ανακούφισης αυτών των ανθρώπων.

Είθε ο Θεός να σας δώσει μια ευλογημένη νέα χρονιά.
Με αγάπη Χριστού ο Συνδούλος σας

Αιδ. Μελέτης Μελετιάδης

Η Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου

του κ. Στ. Κατσάρια

Συνέχεια από το προηγούμενο

Κείνη τη χρονιά του 1572 κορυφώνεται η τραγωδία. Το σκηνικό πια έχει αλλάξει. Ύστερα από τρεις αιματηρούς πολέμους ακολουθεί μια μικρή περίοδος ταραγμένης κι αβέβαιης ειρήνης. Ο πόλεμος έχει εξαγριώσει τα ήθη, και έχει καταστρέψει πνευματικά κι εκείνους που παίρνουν μέρος σ' αυτόν. Τι πίστη και πνεύμα χριστιανικό να σου μείνει, όταν βυθίζεις το μαχαίρι σου στα πλευρά του οποιοδήποτε «εχθρού»; Οι καθολικοί απόκαμαν να σταυρώνουν, ν' ανασκολοπίζουν, ν' απαγχονίζουν σ' όνομα του νόμου και της τάξης. Οι διαμαρτυρούμενοι μεταρρυθμιστές

Κάρολος ο ένατος

κουράστηκαν να καταστρέφουν αγάλματα κι άλλα έργα τέχνης παρά τις αυστηρές διαταγές των αρχηγών τους, να λιώνουν δυσκοπότερα κι άλλα ιερά σκεύη, κι είναι τούτη μια από τις πιο μελανές σελίδες στην ιστορία της μεταρρύθμισης.

Στο θρόνο της Γαλλίας βρίσκεται ο βασιλιάς Κάρολος ο 9^{ος}, άβουλος, αρρωστημένα σκληρός, όσο από την άλλη μεριά ευαίσθητος και καλλιτέχνης. Νεαρός ακόμη, είκοσι δύο

χρονών, άγεται και φέρεται από τη μητέρα του, την περίφημη Αικατερίνη των Μεδίκων, γυναίκα φιλόδοξη, πανέξυπνη, ραδιούργα και σκληρή. Οι δύο τούτοι άρχοντες θα συνδέσουν τ' όνομα τους μ' ένα απ' τα πιο φρικιαστικά εγκλήματα της ανθρώπινης ιστορίας. Δίπλα σ' αυτούς, ο νεαρός δούκας Ερρίκος απ' την οικογένεια των Γκιζ, σκληρός και φιλόδοξος όπως όλοι της ίδιας οικογένειας. Και τέλος η εξοχότερη, η ευγενικότερη και τραγικότερη μορφή της τραγωδίας του Αγίου Βαρθολομαίου: ο ναύαρχος Γκασπάρ ντε Κολινύ, αρχηγός των συγγενών. Ο άνθρωπος αυτός ο τόσο αυστηρός και λιγόλογος, όσο συνετός και μετρημένος, είναι ένας απ' τους εθνικούς ήρωες της Γαλλίας. Έχοντας σώσει στα 1557 την πατρίδα του απ' την ισπανική εισβολή, κι έχοντας απασθεί την ευαγγελική πίστη όχι από πολιτικό υπολογισμό, αλλά με καρδιά καθαρή και με ειλικρίνεια, κι ακόμα κρατώντας την πίστη του μακριά από πολιτικούς υπολογισμούς όπως μαρτυρεί ο ίδιος ο απεσταλμένος του πάπα, διατάζει πολύ να μπλεχτεί στους εμφύλιους θρησκευτικούς πολέμους. Κι είναι μόνο η σφοδρή επιθυμία του να βοηθήσει τους αδελφούς του στην πίστη που τον αναγκάζει να το κάνει. Μα τώρα, στην εύθραυστη τούτη ειρήνη, δίνει το χέρι στους παλιούς του εχθρούς. Ο βασιλιάς Κάρολος τον αγκαλιάζει, τον αποκαλεί πατέρα του, η Αικατερίνη των Μεδίκων τον δέχεται μ' αγάπη κι εκτίμηση, όλα φαίνεται να 'χουν ξεχαστεί, ο Κολινύ παίρνει τιμητική θέση ανάμεσα στο υπουργικό συμβούλιο, κάτι σαν πρωθυπουργός, και μόνο ο δούκας του Γκιζ με το άβυσσο μίσος και την εμπάθεια στους συγγενότους δε μπορεί να τ' ανεχτεί όλα αυτά. Ο ναύαρχος ζει με δυο μεγάλα ιδανικά: την πίστη του στον Κύριο και την αγάπη του προς την πατρίδα. Κανείς απ' τους μεγάλους της εποχής και τους κατοπινούς πνευματικούς ανθρώπους δεν του το αρνιέται. Βλέπετε, οι «αρετικές» του δοξασίες δεν εμποδίζουν τους Γάλλους να τον θεωρούν πατριώτη, κι ούτε κανέναν ταυτίζει τον καθολικισμό με την πατρίδα. «Ετερον – εκάτερον»... Ο Κολινύ πιστεύει πως βοηθά την πατρίδα του συμμαχώντας με τις προτεσταντικές Κάτω Χώρες ενάντια στον καθολικό βασιλιά της Ισπανίας. Και πείθει το βασιλιά για την ορθότητα του σχεδίου του. Η Αικατερίνη των Μεδίκων κι ο δούκας του Γκιζ δε συμφωνούν. Κι αποφασίζουν να βγάλουν από τη μέση το ναύαρχο. Ξέρουν όμως πως αυτό σημαίνει καινούργια εξέγερση των συγγενών, που υπεραγαπούν τον αρχηγό τους. Κι αποφασίζουν πως μαζί πρέπει ν' απορφανιστεί ολόκληρο το κίνημα απ' τους επιφανέστερους εκπροσώπους του.

Η ευκαιρία παρουσιάζεται. Στις 18 Αυγούστου παντρεύεται ο Ερρίκος της Ναβάρρας, ο κατοπινός Ερρίκος Δ'

της Γαλλίας, με την αδελφή του γάλλου βασιλιά Μαργαρίτα του Βαλουά. Καθώς οι δυο πρίγκιπες έχουν ασπασθεί την ευαγγελική πίστη, μαζεύονται απ' όλη την επαρχία στο Παρίσι οι εξοχότεροι απ' τους αρχηγούς των ουγενότων. Το σχέδιο μπαίνει σ' εφαρμογή: την Παρασκευή το πρωί γύρω στις ένδεκα, καθώς ο Κολινύ επιστρέφει σπίτι του μετά από μια συνεδρίαση του υπουργικού συμβουλίου, δέχεται δυο αλληπάλληλες σφαίρες που τον τραυματίζουν στο δάχτυλο και στον αγκώνα. Ο δολοφόνος, κάποιος Μωρεβέλ, είναι γνωστός στους ιστορικούς της εποχής σαν «ο τακτικός δολοφόνος στην υπηρεσία του βασιλιά». Η πρωτοβουλία ανήκει στο δούκα του Γκιζ, με την έγκριση όμως της βασίλισσας-μητέρας και του δούκα του Ανζού, αδελφού του βασιλιά κι αργότερα βασιλιά Ερρίκου Γ'.

Ο πληγωμένος μεταφέρεται στο σπίτι του. Στους φίλους του που σπεύδουν να περιτριγυρίζουν το κρεβάτι του δηλώνει: «Φίλοι μου, γιατί κλαίτε; Προσωπικά θεωρώ τον εαυτό μου ευτυχισμένο για τα κτυπήματα τούτα που υπέμεινα σ' όνομα του Θεού. Προσευχηθείτε Εκείνος να μου δώσει δύναμη». Ο πάτορας Μερλέν προσεύχεται θερμά στον Κύριο για τον πληγωμένο. Το απόγευμα τον επισκέπτεται ο βασιλιάς με τη μητέρα του, που προσποιείται τη θλιμμένη, και με μερικούς ευγενείς: «Εσείς έχετε την πληγή, κι εγώ τον πόνο», του λέει. «Αλλά εγώ θα εκδικηθώ για την απόπειρα εναντίον σας με τέτοιο τρόπο, που η εκδίκηση τούτη δε θα σβηστεί από τη μνήμη των ανθρώπων». Ο καημένος ο βασιλιάς... Πού να ξέρει, ανύποπτος καθώς είναι ακόμη, πως μιλά προφητικά, και πως πραγματικά το έγκλημα που θα επακολουθήσει δεν πρόκειται να σβηστεί από τη μνήμη των ανθρώπων.

Την επομένη το απόγευμα, Σάββατο 23 Αυγούστου 1572, η βασίλισσα μητέρα μαζί με άλλους φίλους της επισκέπτεται το βασιλιά και του ανακοινώνει το σχέδιο του εξολοθρεμού του ναυάρχου και των υπόλοιπων αρχηγών των ουγενότων. Ο βασιλιάς αρνιέται, οι συνωμότες επιμένουν, τον προειδοποιούν μάλιστα πως δήθεν οι μεταρρυθμιστές είναι έτοιμοι να ξεσηκωθούν εναντίον του, και πως ο εξολοθρεμός τους αποτελεί πράξη σύνεσης κι αυτοπροστασίας. Η νύχτα πέφτει σιγά – σιγά. Τελικά ο Κάρολος υποκύπτει στις πιέσεις των συμβούλων του. Φεύγοντας και κτυπώντας την πόρτα πίσω του κραυγάζει έξω φρενών: «αφού λοιπόν το βρίζατε καλό να σκοτώσετε το ναύαρχο, είστε ελεύθεροι να το κάνετε, αλλά μαζί θα σκοτώσετε κι όλους τους ουγενότους, για να μη μείνει ούτε ένας τους ζωντανός να με κατηγορήσει αργότερα. Δώστε λοιπόν τη διαταγή το ταχύτερο». Ο δούκας του Γκιζ επιφορτίζεται με την εκτέλεση του σχεδίου. Συμφωνούν η σφαγή να γίνει την αυγή, όχι πιο πριν, για να μη τους ξεφύγουν τα θύματα μεσ' στο σκοτάδι.

Η οργάνωση είναι άρτια. Καθένας απ' τους δολοφόνους θα φορά ένα λευκό περιβραχιόνιο κι ένα λευκό σταυρό στο καπέλο για να ξεχωρίζει. Στις τρεις ή ώρα το πρωί, ξημερώματα της γιορτής του Αγίου Βαρθολομαίου, η βασίλισσα-μητέρα Αικατερίνη δίνει το σύνθημα. Βιάζεται να τελειώσει,

γιατί φοβάται μήπως ο γιος της αλλάξει στο μεταξύ γνώμη. Η καμπάνα της εκκλησίας του Αγίου Γερμανού, απέναντι απ' το ανάκτορο του Λούβρου, αντηχεί άγρια μεσ' στη νύχτα. Ο Γκιζ σπεύδει με τους ανθρώπους του στον Κολινύ. Κάποιος τσέχος, Κάρολος Ντιάνοβιτς, ορίζεται για να κτυπήσει το ναύαρχο. Οι δολοφόνοι εισβάλλουν στο σπίτι. Ο γαμπρός του Κολινύ, η κόρη του κι άλλοι φίλοι τους σηκώνονται, ορμούν κι αμπαρώνουν τις πόρτες. Ο ναύαρχος σηκώνεται κι αυτός, φορά ήρεμα τη ρόμπα του και δηλώνει: «αυτή τη φορά είναι ο θάνατος μου. Δε φοβούμαι, γιατί ξέρω πως πεθαίνω για το Θεό Εδώ και πολύ καιρό είμαι προετοιμασμένος για το θάνατο. Φίλοι μου, κοιτάζτε να σωθείτε κι αφήστε με εμένα. Εμπιστεύομαι την ψυχή μου στο έλεος του Θεού». Και με τα λόγια τούτα κάθεται στην πολυθρόνα του και προσεύχεται. Οι δολοφόνοι σπάζουν την πόρτα. Για λίγο στέκονται διστακτικοί μπροστά στην ήρεμη αξιοπρέπεια του ασπρομάλλη αρρώστου. Έπειτα ο τσέχος, για να πάρει κουράγιο, ουρλιάζει: «Εσύ δεν είσαι ο ναύαρχος;» «Ναι, εγώ είμαι. Νεαρέ μου, θάπρεπε τουλάχιστον να σεβαστείς την ηλικία μου και την ασθένειά μου». Κι ύστερα, με μια έκφραση αηδίας: «Να πέθαινα τουλάχιστον απ' το χέρι κανενός άντρα, κι όχι αυτού του γελοιού!» Ο τσέχος κι οι συνεργάτες του τον κτυπούν με τα σπαθιά τους στο στήθος και στο κεφάλι.

Ερρίκος της Ναβάρρας

Ο δούκας του Γκιζ με τους συντρόφους του ανυπομονεί από κάτω. Ο τσέχος τού φωνάζει από πάνω πως τελείωσε με το ναύαρχο. Ο δούκας ζητά να του πετάξουν το σώμα απ' το παράθυρο για να πειστεί. Ο γερο-ναύαρχος ζωντανός ακόμα, πέφτει πάνω στο λιθόστρωτο. Ο δούκας κι οι σύντροφοί του ξεπεξεύουν και πλησιάζουν τον ετοιμοθάνατο. Ο δούκας

σκουπίζει μ' ένα μαντήλι το αίμα απ' το πρόσωπό του και βεβαιώνει: «να, αυτός είναι, τον ξέρω.» Και γεμάτος λύσσα κλωτσά με τις μπότες του το σεβάσιμο κεφάλι. Η κρίση του Θεού πολλές φορές εκδηλώνεται με άμεσο τρόπο από τούτη κιόλας τη ζωή. Ύστερα από μερικά χρόνια, ο συνέννοχός του της νύχτας εκείνης, ο αδελφός του βασιλιά δούκας του Ανζού, σαν βασιλιάς Ερρίκος Γ' πια, θα κλωτσήσει το δολοφονημένο πτώμα του δούκα με αηδία στο κεφάλι, απαράλλαχτα όπως έκανε κι αυτός τούτη τη νύχτα της σφαγής με το πτώμα του σεβάσιμου ναυάρχου.

Κάποιος ιταλός υπηρέτης του δούκα του Νεβέρ κόβει το κεφάλι του Κολινύ για να το στείλει στη Ρώμη. Το φρικτό αυτό δώρο δείχνει καλύτερα από κάθε άλλο ιστορικό γεγονός τα αισθήματα μίσους που τρέφουν ο πάπας κι ο φανατικός κλήρος της εποχής απέναντι στους μεταρρυθμιστές.

Η σφαγή γενικεύεται. Οι μεταρρυθμιστές ευγενείς, που φιλοξενούνται στην ίδια συνοικία, σκοτώνονται στα κρεβάτια τους. Άλλους τους στέλνουν στο Λούβρο και τους σκοτώνουν μπροστά στα μάτια του βασιλιά. Ο λαός του Παρισιού ξεσηκωμένος απ' τις κωδωνοκρουσίες κι έτοιμος από καιρό ψυχολογικά για τον εξολοθρευμό των αιρετικών ενώνεται με τα βασιρικά στρατεύματα. Τα μέλη της μεταρρυθμισμένης εκκλησίας του Παρισιού σκοτώνονται μεσ' τα σπίτια τους. Τα πτώματα ρίχνονται στο Σηκουάνα, που κοκκινίζει από το αίμα των θυμάτων και ξεβράζει την άλλη μέρα τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες απ' αυτά στις όχθες του. Η μανία του όχλου δε γνωρίζει έλεος ούτε για τα παιδιά, ούτε για τις γυναίκες, ούτε για τους γέρους. Κατά τις επτά το πρωί, μερικοί μεταρρυθμιστές ευγενείς που κατοικούν στην απέναντι όχθη του Σηκουάνα, ξυπνούν απ' την τρομερή οχλοβοή και πιστεύοντας πως κινδυνεύει ο βασιλιάς, σπεύδουν με βάρκες για να του προσφέρουν βοήθεια. Ο βασιλιάς που παρακολουθεί τη σφαγή από ένα παράθυρο του Λούβρου, νομίζει πως προσπαθούν να δραπετεύσουν κι αδειάζει τ' όπλο του επανειλημμένα πάνω τους. Η σφαγή κρατά τέσσερις ολόκληρες μέρες. Η κακοποίηση των προσώπων ακολουθείται απ' την κακοποίηση της αλήθειας, όπως συνήθως γίνεται. Την επόμενη Τρίτη, ο βασιλιάς Κάρολος δηλώνει στο κοινοβούλιο, ότι όλα προετοιμάστηκαν κατά διαταγή του για να προληφθεί μια συνωμοσία των μεταρρυθμιστών εναντίον του. Πετυχαίνει ακόμα να προκαλέσει μια δικαστική απόφαση που σπλώνει τη μνήμη του Κολινύ και καταδικάζει το ακέφαλο πτώμα του σε τριήμερη διαπόμπευση μέσα στους δρόμους της πόλης. Σύμφωνα με κρυφές διαταγές καταστρέφεται το προσωπικό αρχείο του ναυάρχου, γιατί ήταν σίγουρο πως απ' αυτό θα φαινόταν ολοκάθαρα η αθωότητά του. Τις επόμενες μέρες αγγελιοφόροι σπεύδουν προς όλες τις μεγάλες πόλεις της Γαλλίας για ν' αναγγείλουν τη δήθεν συνωμοσία των συγγενών και να ζητήσουν από τους τοπικούς διοικητές την τιμωρία των αιρετικών. Οι σφαγές γενικεύονται σ' ολόκληρη τη Γαλλία. Ανάμεσα στα θύματα της Λυών πέφτει κι ο μεγάλος συνθέτης Κλαύδιος Γκουντιμέλ.

Δύσκολο να εκτιμηθεί ο συνολικός αριθμός των θυμά-

των. Πάντως σίγουρο είναι πως ξεπερνούν τις 30.000 σ' ολόκληρη τη χώρα, αριθμός φρικταστικά μεγάλος, αν σκεφτούμε πως όλοι τούτοι πέσαν ένας-ένας κι όχι με μαζικά μέσα ανθρωποκτονίας όπως σήμερα. Κι ακόμα, πως με τα δεκαπέντε εκατομμύρια του πληθυσμού της Γαλλίας την εποχή εκείνη, θ' αντιστοιχούσαν σήμερα 100.000 θύματα στο σημερινό γαλλικό πληθυσμό των πενήντα εκατομμυρίων.

Στη Ρώμη η χαρά για την είδηση είναι ανάλογη με το μέγεθος του εγκλήματος. Κανονιοβολισμοί αντηχούν απ' τον πύργο του Αγίου Αγγέλου. Οι γιορταστικές φωτιές φωτίζουν ολόκληρη τη νύχτα την πόλη. Ο καρδινάλιος της Λωραίνης που βρίσκεται στη Ρώμη για την εκλογή του καινούργιου πάπα, προσφέρει χίλια χρυσά νομίσματα στον αγγελιοφόρο που του φέρνει την είδηση και γράφει πως αυτό που έγινε «ξεπέρασε όλες τις ελπίδες του». Με τη σειρά του ο πάπας Γρηγόριος ΙΓ' απευθύνει *Te Deum* –δοξολογίες– στις εκκλησίες, και κόβει αναμνηστικό μετάλλιο με τις λέξεις «*Strages Hugonotorum*» (σφαγή των συγγενών). Σύγχρονα γράφει στο βασιλιά για να τον συγχαρεί για το κατορθωμά του και τον καλεί «να μη διακόψει ένα έργο που προέρχεται απ' το Θεό, και να παραμείνει ο εμπνευστής όλων εκείνων, που με τη θεία δύναμη απάλλαξαν τον κόσμο απ' αυτούς τους θλιβερούς αιρετικούς».

Αν όμως η γενοκτονία τούτη προκαλεί τέτοια αισθήματα ευφορίας ανάμεσα σε μερίδα του κλήρου και στους κρατούντες, πολλοί είναι εκείνοι ακόμη κι ανάμεσα στους καθολικούς, που ντρέπονται για λογαριασμό των συμπατριωτών τους. Κι ο καλός και δίκαιος Λ' Οπιτάλ, που αναφέραμε παραπάνω, που αγωνίστηκε ν' αποφευχθεί το έγκλημα, και που οι συνωμότες επωφελήθηκαν απ' την απουσία του να εκτελέσουν τ' άνομα σχέδια τους, αναφωνεί με αποτροπιασμό: «μακάρι αυτή η μέρα να σβηστεί απ' τη μνήμη των ανθρώπων...» ❀

Η υπογραφή του Έδικτου της Νάντης

συνέχεια και τέλος στο επόμενο

Ο κ. Στ. Κατσάρκας είναι π. μηχανικός και διευθυντής της χορωδίας της Ελευθέρας Ε.Ε. Θεσσαλονίκης.

Παγκόσμιο Ιεραποστολικό Συνέδριο στην Ελλάδα

ΟΜΙΛΙΑ ΠΟΥ ΑΠΗΥΘΥΝΕ
Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
κ. ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΣΤΗ ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Αγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί,

Η Επιτροπή Παγκόσμιας Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού (Commission on World Mission and Evangelism) του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (ΠΣΕ), στην οποία μετέχω ως εκπρόσωπος της Εκκλησίας της Ελλάδος, αποφάσισε τη σύγκληση ενός Παγκοσμίου Ιεραποστολικού Συνεδρίου με θέμα: «Ελθέ, Πνεύμα Άγιο, θεράπευσε και συμφίλιωσε μας: Ο Χριστός μας καλεί να γίνουμε κοινότητες συμφιλώσεως και θεραπείας». Το συνέδριο αυτό θα φιλοξενήσει η Εκκλησία της Ελλάδος από 9 έως 16 Μαΐου 2005 στον Άγιο Ανδρέα Αττικής.

Η σύγκληση του συνεδρίου αυτού στην Αθήνα, του πρώτου τέτοιας εμβέλειας, αλλά και θεολογικής σημασίας, κατέστη δυνατή μετά την απόφαση της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος τον Οκτώβριο του 1999, η οποία αποδεχόμενη την εισήγηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου ουσιαστικά συγκατένευσε στην ανάγκη οικουμενικού ανοίγματος της Εκκλησίας της Ελλάδος, προκειμένου να παΐξει και πάμι με το ευρύτερο θεολογικό δυναμικό της διακονικό ρόλο στον πολυμερή οικουμενικό θεολογικό διάλογο, και προκειμένου να μετάσχει ενεργά στο παγκόσμιο ιεραποστολικό κίνημα, την κοινή δηλ. χριστιανική μαρτυρία πάντων των εις Χριστόν πιστευόντων.

Στο ιεραποστολικό τμήμα του ΠΣΕ, την Επιτροπή Παγκόσμιας Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού, κατά τον περασμένο αιώνα συνέβησαν κοσμογονικές αλλαγές. Οι θεολογικές παρεμβάσεις των διαφόρων εν διαστάσει τελούντων χριστιανικών ομολογιών στο εν λόγω forum είχαν ως συνέπεια την αλλαγή πλεύσεως τα τελευταία χρόνια της παγκόσμιας ιεραποστολής, την δημιουργία μιας ολιστικής κατανόησης της ιεραποστολής, και κατά κύριο λόγο την εγκατάλειψη της επεκτατικής (προσηλυτιστικής) συμπεριφοράς πολλών ιεραποστολικών κινήματων.

Επιτρέψτε μου να αναλύσω εν συντομία στην αγάπη σας τις

εξελίξεις αυτές και να υπογραμμίσω την ιεραποστολική ευθύνη των εκκλησιών, χωρίς ούτε στιγμή να λησμονώ ότι απευθύνομαι σε εκπροσώπους και διακόνους του ευαγγελίου μιας ιεραποστολικά προσανατολισμένης χριστιανικής ομολογίας.

Η Εκκλησία επιτελεί το σωστικό της έργο όχι με εκείνα που συνήθως πράττει, ούτε με εκείνα που λέγει, αλλά κυρίως με αυτό που είναι. Αυτό το “είναι”, με άλλα λόγια αυτή η ταυτότητα και αυτοσυνειδησία της Εκκλησίας, δεν είναι τίποτε άλλο παρά το όραμα ενός καινούργιου κόσμου διαφορετικού από τον φθαρτό και συμβατικό στον οποίο ζούμε, το όραμα δηλαδή της προσδοκώμενης Βασιλείας του Θεού, μια γέυση της οποίας οι πιστοί αποκτούν κατά την τέλεση του Δείπνου του Κυρίου. Το όραμα όμως αυτό πέρα από υπερβατική και προσδοκώμενη στα έσχατα οντότητα αποτελεί εν ταυτώ και χειροπιαστή ιστορική πραγματικότητα, εναλλακτική πρόταση ζωής, υπέρβαση της καθημερινότητας και της φθαρτότητας, τις οποίες εκφράζει η συμβατική ζωή. Αυτή την εναλλακτική πρόταση ζωής η Εκκλησία οφείλει να μεταλαμπαδεύει ως «*λειτουργία μετά τη λειτουργία*» προς τα έξω, να την καταθέτει με άλλα λόγια ως ζωντανή “μαρτυρία” στον κόσμο. Εκκλησία χωρίς αυτή την ιερή “αποστολή” της απλούςτατα δεν είναι Εκκλησία. Η Εκκλησία δεν υπάρχει απάρεσκα για τον εαυτό της, αλλά για τον κόσμο.

Κατά το παρελθόν η «ιεραποστολή» της Εκκλησίας διεκρίνεται σε εσωτερική και εξωτερική. Μια τέτοια διάκριση υπήρξε ασφαλώς ωφέλιμη τουλάχιστο για τους Ορθοδόξους, αφού έγινε αφορμή να ξαναθυμηθούν το χρέος για εξωτερική ιεραποστολή, βγάζοντας τους από την ιεραποστολική ραθυμία και αναγκάζοντας τους να ενώσουν τις δυνάμεις τους με τους λοιπούς χριστιανούς για τον ευαγγελισμό της οικουμένης. Υπενθύμισε, με άλλα λόγια, την υποχρέωση όλων των χριστιανών να κηρύξουν στα πέρατα της οικουμένης το μήνυμα της εν Χριστώ σωτηρίας, σύμφωνα με την επιταγή του αναστάντος Κυρίου «*προρευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη*» (Μτ 28.19). Σήμερα μια τέτοια διάκριση θεωρείται ξεπερασμένη.

Στα πλαίσια του ΠΣΕ, στο οποίο εντάχθηκε το παγκόσμιο ιεραποστολικό κίνημα μετά το 1961, αναπτύχθηκε ένας πολύ ουσιαστικός διάλογος για την φύση και τον χαρακτήρα της ιεραποστολής. Στα θετικά του οικουμενικού προβληματισμού για την παγκόσμια ιεραποστολή θα πρέπει πρώτα-πρώτα να καταγράψουμε τη σταδιακή εγκατάλειψη της ιδέας ότι η ιεραποστολή είναι υπόθεση μόνον των μεμονωμένων χριστιανών ή και των ιεραποστολικών ομάδων (mission christianorum) και την αναγνώριση της ιεραποστολικής ευθύνης της Εκκλησίας στο σύνολο της (mission ecclesiae), και λίγο αργότερα την αναγνώριση ότι το πραγματικό υποκείμενο της ιεραποστολής δεν είναι ούτε η Εκκλησία ως θεσμός και οργανισμός, αλλά ο ίδιος ο Θεός (mission Dei), την οποία όμως αρχικά η παραδοσιακή θεολογία της ιεραποστολής περιόριζε στη αποστολή του Χριστού (mission Christi). Το σημαντικότερο ίσως αποτέλεσμα του οικουμενικού διαλόγου στο παγκόσμιο ιεραποστολικό κίνημα υπήρξε η επανανακάλυψη της τριαδικής θεολογίας, αφού έγινε κατανοητό ότι αυτή καθαυτή η υπόσταση της θεότητας είναι ζωή *κοινωνίας* και ότι η επέμβαση του Θεού στην ιστορία στοχεύει στο να οδηγήσει την ανθρωπότητα, αλλά και ολόκληρη τη δημιουργία, σ' αυτή την κοινωνία με την ίδια την

ύπαρξη του Θεού. Έτσι, άρχισε να διαδίδεται ευρέως η αντίληψη, ότι η χριστιανική «ιεραποστολή δεν πρέπει στοχεύει πρωταρχικά στη διάδοση ή στη μεταβίβαση διανοητικών αληθειών, δογμάτων, ηθικών επιταγών κλπ., αλλά στη μεταφορά της ζωής της κοινωνίας που ενυπάρχει στη θεότητα» (βλ. I.Bria - Π. Βασιλειάδη, *Ορθόδοξη Χριστιανική Μαρτυρία*, σελ. 15).

Η ιεραποστολή της Εκκλησίας έχει βέβαια θεμέλιο την αποστολή του Χριστού, η σωστή όμως κατανόηση αυτής της αποστολής απαιτεί σε πρώτη φάση αναφορά στην τριαδική θεολογία. Η αποστολή των αποστόλων από το Χριστό βασιίζεται στο γεγονός ότι ο ίδιος ο Χριστός απεστάλη από τον Πατέρα «*καθώς απέσταλκέ με ο πατήρ...*» (Ιω. 20.21-33). Συνέπεια της θεολογικής αυτής προβληματικής υπήρξε και η σταδιακή βιβλική αναφορά και σε άλλα - εκτός του κλασικού ιεραποστολικού (Ματθ 28,19) - χωρία για τη βιβλική θεμελίωση της χριστιανικής ιεραποστολής, (πρβλ. το κλασικό πλέον ιεραποστολικό εγχειρίδιο του D. J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, New York 1991).

Η εγκατάλειψη της χριστοκεντρικής παγκοσμιοτητας και η θεμελίωση της χριστιανικής ιεραποστολής με πιο σταθερό τρόπο στο τριαδικό δόγμα είχε ως αποτέλεσμα την εγκατάλειψη της ιμπεριαλιστικής, επεκτατικής και προσηλυτιστικής τακτικής της χριστιανικής ιεραποστολής του 19ου, αλλά και των αρχών του 20ου αι., με τις ολέθριες συνέπειες της για τον διηρημένο χριστιανικό κόσμο, και την υιοθέτηση μιας περισσότερο *παρακλιτικής και ολιστικής συμπεριφοράς και χριστιανικής μαρτυρίας*. Η εγκατάλειψη, βέβαια, της χριστοκεντρικής παγκοσμιοτητας δεν σημαίνει εγκατάλειψη από τη σύγχρονη ιεραποστολή της σωτηριολογικής σημασίας της χριστολογίας, αφού ο Χριστός παραμένει «*η οδός, η αλήθεια και η ζωή*» (Ιω 14,6), αλλά δυναμική επανεμφάνιση της χριστολογίας μέσω της πνευματολογίας.

Η νέα αυτή κατανόηση της χριστιανικής ιεραποστολής, της «κοινής χριστιανικής μαρτυρίας», την οποία προωθούν οι οικουμενικά προσανατολισμένες χριστιανικές ομολογίες, οι εκκλησίες-μέλη του ΠΣΕ, θεωρητικά και η Ορθόδοξη Εκκλησία, δημιούργησε κάποια στιγμή κρίση στην ενότητα του παγκόσμιου ιεραποστολικού κινήματος. Στο τέλος της δεκαετίας του '60, και μετά από αραστή συμπίεση και συνεργασία από το περίφημο Ιεραποστολικό Συνέδριο του Εδιμβούργου το 1910 όλων των ιεραποστολών όλων σχεδόν των χριστιανικών δογμάτων και ομολογιών, ένα μεγάλο τμήμα του ευαγγελικαλιστικού κινήματος, αποχώρησαν μαζί από την κοινή προσπάθεια του ΠΣΕ (στην οποία εξωθεσμικά συμμετείχε ουσιαστικά και η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία), προκειμένου να δημιουργήσουν το 1968 τη λεγόμενη «κίνηση της Λωζάνης». Βασική αιτία εκείνης της τραγικής διάσπασης του παγκόσμιου ιεραποστολικού κινήματος ήταν ανάμεσα στ' άλλα η εγκατάλειψη της επεκτατικής ιεραποστολής προς όφελος της ολιστικής κοινωνίας και της παρακλιτικής μαρτυρίας του ευαγγελίου, η εκδήλωση ενδιαφέροντος σε κοινωνικά προβλήματα παράλληλα με την παραδοσιακή καθαυτό ευαγγελιστική δραστηριότητα, καθώς και η ενσωμάτωση του ιεραποστολικού κινήματος στις διοικητικές και συντονιστικές δομές του ΠΣΕ, γεγονός που - όπως υποστηρίζουν ορισμένοι - οδήγησε το παγκόσμιο ιεραποστολικό κίνημα σε... υπερβολικά παραδοσιακές θέσεις!

Η νέα αυτή ολιστική κατανόηση της χριστιανικής ιεραποστολής δημιούργησε τριβές ακόμη και στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, όπως μαρτυρεί η πρόσφατη σπασμοδική (και θέλω να πιστεύω κύνεια) αντίδραση της Δογματικής της επιτροπής με τη δημοσίευση της μελέτης με τον τίτλο *Dominus Jesus*, με την οποία ουσιαστικά επιχειρήθηκε (ευτυχώς ανεπιτυχώς) επιστροφή του Καθολικισμού στην προ της Β' Βατικανής Συνόδου ιεραποστολική θεολογική αντίληψη και πρακτική. Η ολιστική όμως ιεραποστολική αντίληψη αποτελεί τη μοναδική αποτελεσματική ομολογία και μαρτυρία της πιστεύουσας κοινότητας στη σύγχρονη εποχή.

Η σταδιακή στροφή, την οποία ακροθιγώς σκιαγράφησα πιο πάνω, είναι σήμερα εμφανής στα πλαίσια της Επιτροπής της Παγκόσμιας Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού, ακόμη και μεταξύ των συντηρητικών ευαγγελικαλιστών, οι οποίοι σημειωτέον για πρώτη φορά μαζί με επίσημους εκπροσώπους της Καθολικής Εκκλησίας συμμετέχουν ισότιμα στην επιτροπή της ιεραποστολής του Π.Σ.Ε. σε μια προσπάθεια επανένωσης του χριστιανικού ιεραποστολικού κινήματος.

Σ' αυτήν ακριβώς την καμπή του παγκόσμιου ιεραποστολικού κινήματος, η επιλογή της Αθήνας ως τόπου σύγκλησης του επόμενου ιεραποστολικού συνεδρίου, σε μια χώρα δηλαδή με ορθόδοξη παράδοση (κάτι που γίνεται για πρώτη φορά, και φυσικά μετά από απόφαση της ΔΙΣ να το φιλοξενήσει) αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για τις χριστιανικές εκκλησίες να αναπτύξουν σε τοπικό επίπεδο ένα πνεύμα καταλλαγής και συνεργασίας, που θα πρέπει να ομολογήσουμε λείπει σε επίπεδο εκκλησιαστικής ηγεσίας. Στο παρόν συνέδριο θα δοκιμαστεί τόσο η δυνατότητα των Εκκλησιών της πατρίδος μας να συμβάλουν θετικά στο παγκόσμιο χριστιανικό ιεραποστολικό κίνημα, όσο και η δυνατότητα δημιουργίας ενός υποτυπώδους εθνικού συμβουλίου εκκλησιών, κάτι που μόνον στην Ελλάδα αποτελεί άγνωστο φαινόμενο. Η θεσμοθέτηση με πρωτοβουλία της Εκκλησίας της Ελλάδος διομολογιακής Τοπικής Οργανωτικής Επιτροπής (ALAC), με κάποια επιφυλακτικότητα στην αρχή, αλλά ευόιωνο μέλλον, αποτελεί αναμφίβολα θετική εξέλιξη. Το γεγονός ότι η ALAC έχει μέλη από όλες τις χριστιανικές ομολογίες στην Αθήνα, σχολιάστηκε ευμενέστατα κατά την τελευταία σύνοδο της Επιτροπής. Η Κεντρική μάλιστα Οργανωτική Επιτροπή (CPC) επαναβεβαίωσε ότι ένας από τους στόχους της ALAC είναι η ανάπτυξη πνεύματος συμπιλώσης και καταλλαγής (που είναι και το θέμα του συνεδρίου) σε τοπικό επίπεδο.

Από την άλλη, δεν θα πρέπει να διαφύγει της προσοχής μας το γεγονός ότι θα συρρεύσουν στην χώρα με πολλές προσδοκίες για τον τόπο στον οποίο πριν από 2.000 περίπου χρόνια ο Απόστολος των εθνών κήρυξε το μήνυμα της καταλλαγής. Πολλοί, μάλιστα, από τους χίλιους περίπου εκπροσώπους ιεραποστολικών ομάδων, εκκλησιών-μελών του ΠΣΕ, της Καθολικής εκκλησίας και ικανού αριθμού παραδοσιακών ευαγγελικαλιστών και πεντηκοστιανών, πιθανότατα αναμένουν τις θετικές επιδράσεις αυτού του τόπου, αλλά και να γνωρίσουν ένα θρησκευτικό πολιτισμό, ο οποίος με την διάδοση του οικουμενικού διαλόγου έγινε γνωστός σε ευρύτερα στρώματα του χριστιανικού κόσμου. Από μας εξαρτάται να αφήσουμε τις εσωτερικές μας διαφορές και θεολογικές διαμάχες και να επιδοθούμε στην θεάρεστη «διακονία της καταλλαγής» (Β' Κορ 5,18), στην οποία μας προσκαλεί ο απόστολος Παύλος. ✿

Ο Νέος Χρόνος

Πατέρα,
Πολλές οι μέρες που διάβηκαν.
Ευλογημένες και ξεχωριστές εκείνες
που πέρασαν με την Παρουσία Σου
στην Υπηρεσία Σου και για τη Δόξα Σου.

Κύριε, ζητώ για τον Νέο Χρόνο
τη χάρη Σου να προπορεύεται,
να μ' οδηγεί, να μ' αγιάζει
να με βοηθάει κάθε ώρα
να μη μείνω ούτε λεπτό μακριά Σου.

Να στηρίζομαι στο Πνεύμα Σου,
να γεμίζει αυτό τις σκέψεις μου ώστε
να εκφέρω τον Λόγο Σου,
να κατευθύνει τα βήματά μου,
να χτίζει τις κυψέλες της πίστης μου,
να πλουτίζει το έργο μου.

Να με εμπνέει
να επιθυμώ τη Δόξα Σου
να μαρτυρώ την αγάπη Σου
να θέλω την εξάπλωση της βασιλείας Σου.

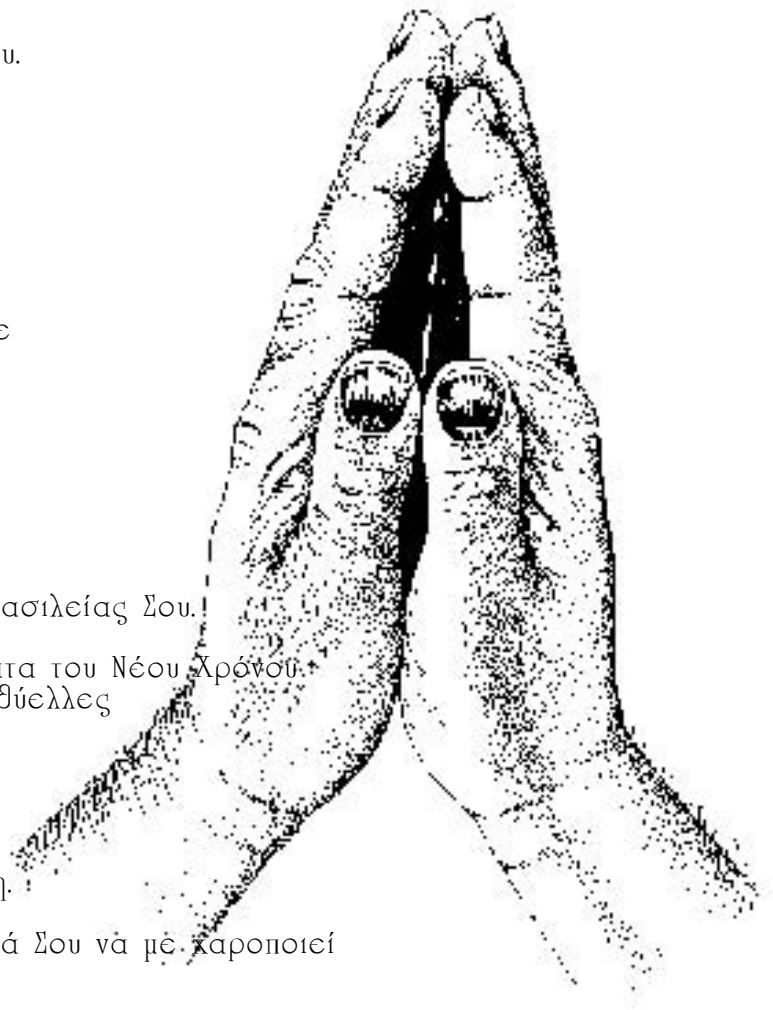
Δίχνω τη βάρκα μου στ' άγνωστα κύματα του Νέου Χρόνου
και προχωρώ σταθερά πάνω από τις θύελλες
γιατί Εσύ είσαι μαζί μου.

Οδήγησέ με στο λιμάνι Σου, Κύριε,
με ζωσμένη την οσφύ μου
μ' αναμμένη την λαμπάδα μου
με καρδιά αγάπης και ψυχή λυτρωμένη.

Ελέησέ με και δόσε μου την Παρηγοριά Σου να με χαροποιεί
τη Σοφία Σου να με διδάσκει
τη Δεξιά Σου να με στηρίζει
τη Συμβουλή Σου να με κατευθύνει
το Νόμο Σου να με κρίνει και
την Παρουσία Σου να μου θυμίζει
τ' απλωμένα, τρυπημένα χέρια Σου,
αυτή την ανοικτή αγκαλιά
που συγχωρεί και λυτρώνει.

Υψώνω τα μάτια σε Σένα Παντοδύναμε,
και παρακαλώ,
Ελευθέρωσε τον κόσμο μας, τη γη μας,
από τα μίση, την έχθρητα, τη βία, την πλεονεξία,
την ύβρι, την ασέβεια.
Η αντανάκλαση της αγάπης Σου μέσα μας
ας λυγίσει τα «Εγώ» για να κυριαρχήσει
το Πνεύμα της εντολής Σου «αγαπάτε αλλήλους»
κι η Ειρήνη Σου ν' απλωθεί στη γη μας. Αμήν.

Επιμέλεια-Μετάφραση: Α. Βαλαή

αλληλο γραφία

Ο Αστήρ της Ανατολής ευχαρίστως δημοσιεύει επιστολές αναγνωστών. Οι επιστολές πρέπει να είναι σύντομες, καθαρογραμμένες, σχετικές με δημοσιεύματα του περιοδικού (που να υποστηρίζουν και να συμπληρώνουν ή να αντιτίθενται σε κάποιο δημοσίευμα, με επαρκή δικαιολόγηση και βιβλιογραφικές αναφορές) ή ερωτήσεις, χωρίς καμμία προσωπική αναφορά σχετικά με τον άρθρογράφο ή άλλα πρόσωπα. Δεν δημοσιεύονται επιστολές ανυπόγραφες ή με ύφος που δεν ταιριάζει στο περιοδικό. Θα καταβάλλεται προσπάθεια να υπάρχει απάντηση του άρθρογράφου. Επιστολές μπορούν να αποστέλλονται και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση: astir@gec.gr

Τα ελληνικά της Κ. Διαθήκης

Αξιότιμοι Κύριοι,

Με μεγάλο ενδιαφέρον edιάβασα το άρθρο του κού Χρυσόστομου Καραγκούνη υπό τον τίτλο «Η ενότητα της Ελληνικής Γλώσσας...» στον Αστέρα της Ανατολής του Νοεμβρίου.

Εδώ και κάμποσα χρόνια μου είχε ζητηθεί απ' την τοπική μας σχολή για μεγάλους να διδάξω τα ελληνικά της Καινής Διαθήκης. Ήδη προ πολλών ετών edίδασκα την νεοελληνική σε Άγγλους φιλέλληνες. Έτσι λοιπόν «συνάντησα» τον Έρασμο και αμέσως σχημάτισα την εντύπωση ότι αυτός εξ' ιδίων του εφήρμοσε την λατινική προφορά πάνω στην Ελληνική. Κατ' ουδένα τρόπο λοιπόν δεν υπέκυψα σ' αυτήν την νοοτροπία. Μάλιστα θα μου ήταν αδύνατο να διδάξω την μητρική μου γλώσσα με μία φτιαγμένη ας την πω, προφορά.

Όταν edιάβασα λοιπόν αυτό το άρθρο κατενθουσιάστηκα και δεν μπορώ να μην μεταδώσω τα ευχαριστήρια μου καθώς και την ευγνωμοσύνη μου σε εσάς και στον συγγραφέα.

Επίσης το ποίημα της Ρέας Συλβίας είναι υπέροχο. Ας λάβω αυτήν την ευκαιρία να σας ευχηθώ.... Πάντοτε χαίρομαι να διαβάζω τον Αστέρα της Ανατολής.

Με εκτίμηση

Φωτεινή Κυριάκου Hutchins, Αγγλία

Φωτογραφία

26-12-04

Αγαπητοί

Σας παρακαλώ σημειώστε ότι στην φωτογραφία

που δημοσιεύσατε στην εξαιρετική βιβλιοπαρουσίαση του καθηγητή Ιωάννη Ιατροίδη του Νοεμβρίου 2004 και πιο συγκεκριμένα στην φωτογράφία που δημοσιεύετε, υπάρχει ένας νέος πάνω στο αυτοκίνητο της εκκλησίας Κατερίνης που επίσης φυλακίστηκε στην ίδια περίπτωση με τις γυναίκες. Το όνομά του είναι Αναστάσιος Κεσκιρόπουλος και είναι ο μόνος επιζών σήμερα από τους εικονιζόμενους.

Αγγελή Τσανικλίδου, Βοστώνη ΗΠΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
Εκτελεστική Επιτροπή Γενικής Συνόδου

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2004

Προς τον Πρόεδρο κo Τζ.Μπους
Λευκός Οίκος
Ουάσιγκτον

Εξοχώτατε,

Εκ μέρους της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας θα ήθελα να σας συγχαρώ για την επανεκλογή σας στη θέση του Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Ο Θεός να σας δίνει τη δύναμη και τη σοφία απαραίτητες για να οδηγήσετε το έθνος σας σε αυτούς τους δύσκολους και επικίνδυνους καιρούς.

Δράττομαι της ευκαιρίας, όμως, για να εκφράσω την ανησυχία και την διαφωνία με την πρόσφατη απόφαση της κυβερνήσεώς σας να αναγνωρίσει την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας σαν «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Σαν Έλληνες αισθανόμαστε προδομένοι γιατί ένα τέτοιο όνομα όπως «Μακεδονία» που είναι φορτισμένο από αιώνες ελληνικής ιστορίας και μαρτυρίου, μας αφαιρείται. Δεν είμαστε σίγουροι για το ποιες αρνητικές αντιδράσεις θα προκαλέσει στην περιοχή και στον λαό μας η απόφαση της κυβερνήσεώς σας, αλλά ακόμα και αν δεν υπάρχουν, πιστεύουμε ότι είναι ηθικά διάτρητη γιατί μας αφαιρεί από την ελληνική ταυτότητάς μας κάτι τόσο πολύτιμο, ένα «όνομα»!

Με όλο τον οφειλόμενο σεβασμό και τις καλύτερες ευχές

για την Εκτελεστική Επιτροπή
της Γενικής Συνόδου

Αιδ. Μελέτιος Β. Μελετιάδης

Παγκόσμια Χριστιανικά Νέα

Η ΚΗ' Γενική Σύνοδος της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας

Στην Λεπτοκαρυά Πιερίας, στο χώρο του Βιβλικού Κέντρου «Αργος Ζωδιάτης» όπως ονομάζεται η παιδική κατασκήνωση-συνεδριακό κέντρο της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας Κατερίνης, συνεκλήθη η 28η Γενική Συνέλευση της Γενικής Συνόδου της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας από τις 8 μέχρι τις 11 Νοεμβρίου 2004.

Η εναρκτήριος λατρεία έλαβε χώρα στην εκκλησία Κατερίνης την Κυριακή 7-11 το βράδυ, όπου ο πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής κήρυξε από τον Λόγο του Θεού.

Οι εργασίες διεξήχθησαν σε κλίμα αγάπης και συνεργασίας. Βασικό θέμα της Συνόδου ήταν εκείνο της νομικής αναγνώρισης της εκκλησίας μας από το κράτος. Προς το παρόν υπάρχει ντε φάκτο αλλά όχι νομική αναγνώριση. Σε μία εποχή στην οποία η Ελληνική Δημοκρατία κινείται μέσα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, δεν ωφελεί σε τίποτα την πατρίδα μας το γεγονός ότι η κοινότητα των διαμαρτυρομένων της Ελλάδας δεν είναι αναγνωρισμένη. Έτσι συζητήθηκαν στη Γενική Σύνοδο τα σχετικά θέματα και ελήφθησαν αποφάσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ο Πρόεδρος της Συνόδου Αιδ. Μελέτης Μελετιάδης, στην αναφορά του έκανε μία προσεκτική περιγραφή της καταστάσεως της εκκλησίας μας και των προοπτικών που έχει για το μέλλον της, τις σχέσεις της διεθνώς, την στρατηγική της και την αντιμετώπιση των διαφόρων προκλήσεων της εποχής μας. Στο τέλος ακολούθησαν αρχαιρεσίες στις οποίες εξελέγη η ίδια εκτελεστική επιτροπή.

Νέο μέλος της Επιτροπής του Περιοδικού μας

Στην επιτροπή του περιοδικού μας εξελέγη η κυρία Ιωάννα Σαχινίδου. Σπούδασε Φυσιολογία και Περιφερειακή Ανάπτυξη. Είναι φοιτήτρια διδακτορικού στην Οικολογική Θεολογία (Παν. Ουαλίας- Λάμπετερ). Για δέκα τρία χρόνια εξεδίδε το παιδικό περιοδικό «Ουράνιο Τόξο». Έχει τέσσερα παιδιά και τέσσερα εγγόνια. Στο περιοδικό μας έχει γράψει άρθρα κυρίως για τη γυναίκα και την οικολογία.

† ΠΑΡΘΕΝΑ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

Μια ιστορία θα σας πω, κάτι σαν παραμύθι. Καιρό πριν, μικρό σκαρί κίνησε για το πέλαγο μ' ένα μονάχα πλήρωμα. Κάπου εκεί βρήκε τον καπετάνιο του, άνθρωπο σοφό, δεξιότηχνη στο τιμόνι. Ταξίδευαν μ' ασφάλεια και με χάρη. Στο πρώτο το λιμάνι πήρανε κι άλλο πλήρωμα. Γίνανε τρεις κι ολόγυρα μαζί τους ταξιδεύανε αμέτρητα δελφίνια. Γλάροι και θαλασσοπούλια φτερούγιζαν ανάλαφρα τριγύρω τους.

Μπονάτσα η θάλασσα, μα κι όταν φουρτούνιαζε, ο καπετάνιος ο καλός τα κατάφερεν πρίμα. Κρατούσε γερά το τιμόνι κι η πυξίδα του 'δειχνε σταθερά την πορεία. Τα μαιστράλια και τα μελέμια τους χάιδευαν απαλά το πρόσωπο. Το πρωί έβλεπαν πρώτοι τον πύρινο δίσκο του ήλιου να ξεπροβάλλει απ' τον ορίζοντα και το βράδυ τους συντρόφευαν τ' άστρα και το φεγγάρι, μα ο καπετάνιος έψαχνε πέρα απ' αυτά να βρει τον τέλειο Οδηγό να του κρατάει γερά το τιμόνι.

Με τέτοιον οδηγό κι ένα καλό καπετάνιο το μικρό σκαρί αφηφούσε τις φουρτούνες. Σε κάθε λιμάνι κατέβαιναν και ψόνιζαν πραμάτειες. Κι ενώ το ταξίδι εξελισσόταν ομαλά και ονειρεμένα και οι οιωνοί ήταν άριστοι, ξαφνικά και αναπάντεχα το μικρό σκαρί προσέκρουσε σε δύο ύφαλους. Τρανόταχτηκε, έμπασε νερά μα δεν βυθίστηκε. Καπετάνιος και πλήρωμα δούλευαν σκληρά και απεγνωσμένα να διορθώσουν τις ζημιές. Και ο Ουράνιος Οδηγός τους έδινε δύναμη να συνεχίσουν το μακρύ ταξίδι. Αρχισαν πάλι να κάνουν όνειρα, να βλέπουν ξανά το πρωί να ξεπροβάλλει ο ήλιος...

Ταξίδεψαν έτσι κάμποσα μίλια. Κάποια στιγμή ο Οδηγός από ψηλά έδωσε εντολή στο πρώτο το λιμάνι να κατέβει το ένα πλήρωμα. Κι αυτό υπάκουα, σιωπηλά, κατέβηκε εδώ στη φιλόξενη την πολυαγαπημένη γη της Πιερίας από όπου ξεκίνησε.

Η Παρθένα Καρυπίδου – Χρονοπούλου ήταν το πλήρωμα που κατέβηκε απ' το μικρό σκαρί υπακούοντας στη φωνή του σοφού και μεγάλου Καπετάνιου της ζωής μας.

Το μεγάλο ταξίδι έλαβε τέλος μ' όλες τις χαρές και τις λύπες, με όλα τ' αρώματα που μάζεψε απ' τα διάφορα λιμάνια όπου αγκυροβολούσαν. Το υπόλοιπο πλήρωμα θα συνεχίσει έτσι κι αλλιώς.

Τους εύχομαι να είναι καλές οι θάλασσες, μπονάτσα να 'χουνε στον πηγαμό τους, να δούνε πολλούς ήλιους και πολλά φεγγάρια στην πορεία κι ένα Άστρο λαμπερό να τους δείχνει το δρόμο.

Και στην αγαπημένη μου ξαδέρφη, αδελφή και φίλη εύχομαι καλή συνάντησή!

Δέσποινα Χ. Ποικιλίδου

Προσευχή για τον Καινούργιο Χρόνο

Άγιε Θεέ και Πατέρα, αιώνιε Θεέ!
Στο ξεκίνημα του καινούργιου χρόνου γονατίζουμε μπροστά Σου,
σε Σέ τον παντοδύναμο, το Άλφα και το Ωμέγα,
σε Σένα που θωρείς το τέλος, την αρχή.
Το άγνωστο τολμάμε να διαβούμε, μονάχα αν το χέρι Σου κρατούμε.

Κάποτε ο δρόμος μοιάζει μπροστά μας σκοτεινός –
δώσε μας φως και πίστη να τον ακολουθήσουμε.
Κάποιες φορές τα πράγματα δεν είναι καθαρά μπροστά μας –
δώσε να μείνουμε πιστοί στα λίγα που γνωρίζουμε και που τα μάτια μας
διακρίνουν.
Κάποιες φορές δεν βλέπουμε το τέρμα της πορείας –
Κάνε μας ευγνώμονες γι' αυτά τα λίγα που θωρούμε.

Αν δεν μπορούμε να καταλάβουμε Εσένα και τη σκέψη Σου για μας,
Μάθε μας να Σ' εμπιστευόμαστε, πιστοί στις υποσχέσεις σου
σαν τα μικρά παιδιά.
Αν η πίστη μας δεν αρκεί, δυνάμωσέ την πάλι Εσύ.
Κι αν δεν διακρίνουμε τα σχέδια Σου για μας,
μάθε μας ποτέ να μην τ' αμφισβητούμε.

Σε κάθε επιτυχία μας αυτόν τον νέο Χρόνο,
κάνε μας ταπεινούς, ευγνώμονες και πράους.
Σε κάθε αποτυχία, απογοήτευση,
δώσε να μη νοιώσουμε, μόνοι, θλιμμένοι, απελπισμένοι.

Πατέρα ουράνιε,
κάλυψέ μας με την αγάπη Σου.
Μάθε μας πως «τα πάντα συνεργούν στο αγαθό» σε κείνους που Σ' αγαπούν.
Αφηνόμαστε στα χέρια της αγάπης Σου.
Κι ας περάσουμε αυτόν τον χρόνο χαρούμενοι, γιατί είμαστε παιδιά Σου.

Τα ζητούμε αυτά στο όνομα του Ιησού Χριστού του Σωτήρα μας.
Αμήν.